
INVESTICIJŲ PROJEKTAS

KELEIVIŲ LAUKIMO PAVILJONŲ PANEVĖŽIO MIESTE ĮRENGIMO IR EKSPLOATAVIMO PASLAUGŲ TEIKĖJO PARINKIMAS VPSP BŪDU

Užsakovas:

Panevėžio miesto savivaldybės administracija

Vykdytojas:

UAB „Teisa“

Vilnius, 2021 m.

TURINYS

Bendroji dalis	4
Sutrumpinimai	4
Paveikslų sąrašas.....	4
Lentelių sąrašas	4
Įvadas	6
Santrauka	7
1. Projekto kontekstas	9
1.1. Projekto socialinė – ekonominė aplinka	9
1.2. Teisinė aplinka	12
1.3. Problemų analizė.....	15
1.4. Projekto konteksto analizės rezultatų aprašymas.....	24
2. Projekto turinys	25
2.1. Projekto tikslas.....	25
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais.....	25
2.3. Projekto poveikio ribos	25
2.4. Projekto tikslinės grupės	25
2.5. Projekto uždaviniai	26
2.6. Projekto organizacija	26
2.7. Siekiami rezultatai	27
2.8. Projekto turinio analizės rezultatų aprašymas.....	28
3. Galimybės ir alternatyvos	29
3.1. Esama situacija	29
3.2. Galimos projekto veiklos	30
3.3. Galimų projekto veiklų vertinimo kriterijai	30
3.4. Trumpojo veiklų sąrašo sudarymas ir alternatyvų aprašymas	30
3.4.1. Alternatyva „Nedaryti nieko“ arba „Veikti kaip įprasta“	32
3.4.2. Alternatyva „A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“	33
3.4.3. Alternatyva „A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“	36
3.5. Alternatyvų palyginimas ir optimalios alternatyvos pasirinkimas.....	37
3.6. Projekto galimybių ir alternatyvų analizės rezultatų aprašymas.....	38
4. Finansinė analizė	39
4.1. Projekto investicijų ataskaitinio laikotarpio pasirinkimas	39
4.2. Finansinė diskonto norma	40
4.3. Projektų lėšų šrautai.....	40
4.3.1. Projekto investicijos	40

4.3.2. Projekto investicijų likutinė vertė.....	41
4.3.3. Projekto veiklos pajamos.....	43
4.3.4. Projekto veiklos išlaidos.....	43
4.3.5. Projekto mokesčiai	45
4.3.6. Projekto finansavimas	45
4.4. Investicijų finansinių rodiklių skaičiavimas	46
4.4.1. Investiciniai rodikliai (FGDV(I), FVGN(I), FNIS ir SEVR)	47
4.4.2. Išvada dėl finansinio gyvybingumo.....	47
4.4.3. Kapitalo rodikliai (FGDV(K) ir FVGN(K)).....	48
4.4.4. Projekto įgyvendinimo alternatyvų palyginimas	48
4.5. Finansinės analizės rezultatų aprašymas.....	49
5. Jautrumas ir rizikos	50
5.1. Jautrumo analizė	50
5.1.1. Kintamųjų nustatymas	50
5.1.2. Tarpusavyje priklausomų kintamųjų eliminavimas.....	50
5.1.4. Kritinių kintamųjų ir jų lūžių taškų nustatymas	53
5.4. Rizikos analizė	56
5.5. Rizikos priimtinumą įvertinimas	57
6. Vykdyto planas	66
6.1. Projekto trukmė ir etapai.....	66
6.2. Projekto vieta	66
6.3. Projekto komanda	66
Priedai.....	68
1. Priedas. Investicijų projekto duomenų suvestinė	69
2. Priedas. Komerciniai pasiūlymai	70
3. Priedas. MS Excel skaičiuoklė.....	71
4. Priedas. Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių sąrašas	72

Bendroji dalis

Sutrumpinimai

Projekto iniciatorius – Panevėžio miesto savivaldybės administracija

LR – Lietuvos Respublika

FGDV – Finansinė grynoji dabartinė vertė

FNIS – Finansinės naudos ir sąnaudų santykis

SEVR – Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis

FVGN – Finansinė vidinė gražos norma

IP – Investicijų projektas

VPSP – Viešojo ir privataus sektorių partnerystė

EGDV – Ekonominė grynoji dabartinė vertė

ENIS – Ekonominės naudos ir sąnaudų santykis

EVGN – Ekonominė vidinė gražos norma

Paveikslų sąrašas

Paveikslas Nr. 1. Gyventojų skaičiaus Panevėžio mieste pokytis 2015-2019 m.	10
Paveikslas Nr. 2. Vidutinio (bruto) mėnesinio darbo užmokesčio pokytis 2015-2019 m.	10
Paveikslas Nr. 3. Bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam gyventojui rodiklio pokytis 2014-2018 m.	11
Paveikslas Nr. 4. Viešojo transporto keleivių ir pajamų pokyčiai	12
Paveikslas Nr. 5. Viešojo transporto stotelių išdėstymo schema Panevėžio mieste	17
Paveikslas Nr. 6. FGDV(I) rodiklio galimų reikšmių vertinimas.....	58
Paveikslas Nr. 7. FVGN(I) rodiklio galimų reikšmių vertinimas.....	59

Lentelių sąrašas

Lentelė Nr. 1. Pagrindiniai projekto alternatyvų finansiniai rodikliai.....	8
Lentelė Nr. 2. Pagrindiniai viešojo transporto keleivių laukimo paviljonų modernizavimą reglamentuojantys teisės aktai	12
Lentelė Nr. 3. Esama viešojo transporto stotelių (keleivių laukimo paviljonų) būklė Panevėžio mieste	18
Lentelė Nr. 4. Esama viešojo transporto stotelių (keleivių laukimo paviljonų) būklė Panevėžio mieste	19
Lentelė Nr. 5. Autobusų maršrutų, kuriais pervežama daugiausiai keleivių Panevėžio mieste, trasos.....	21
Lentelė Nr. 6. Viešojo transporto stotelių, kuriose siūloma atnaujinti/įrengti naujus keleivių laukimo paviljonus, sąrašas	22
Lentelė Nr. 7. Panevėžio miesto savivaldybės administracijos rekvizitai.....	27
Lentelė Nr. 8. Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūra ir jos būklė.....	29
Lentelė Nr. 9. Galimos projekto veiklos.....	30

Lentelė Nr. 10. Alternatyvos „A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos	35
Lentelė Nr. 11. Alternatyvos „A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos	36
Lentelė Nr. 12. Rekomenduojami taikyti finansinės analizės laikotarpiai	39
Lentelė Nr. 13. Projekto biudžeto kategorijos pagal Investicijų projektų rengimo metodikos reikalavimus alternatyvai A1	40
Lentelė Nr. 14. Projekto biudžeto kategorijos pagal Investicijų projektų rengimo metodikos reikalavimus alternatyvai A2	41
Lentelė Nr. 15. Projekto alternatyvų likutinės vertės skaičiavimas	42
Lentelė Nr. 16. Projekto alternatyvų veiklų finansavimo skaičiavimai	46
Lentelė Nr. 17. Projekto finansinės analizės rezultatai	47
Lentelė Nr. 18. Projekto finansinės analizės rezultatai	48
Lentelė Nr. 19. Projekto alternatyvų finansinės analizės rezultatai	49
Lentelė Nr. 20. Projekto alternatyvų finansinės analizės rezultatai	49
Lentelė Nr. 21. Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FGDV(I)	51
Lentelė Nr. 22. Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FVGN(I)	52
Lentelė Nr. 23. Kritiniai kintamieji ir lūžio taškai	53
Lentelė Nr. 24. Jautrumo analizės rezultatai	55
Lentelė Nr. 25. Kintamųjų tikimybės analizės rezultatai	55
Lentelė Nr. 26. Projekto rizikų grupės, veiksniai ir rizikų valdymo būdai	60
Lentelė Nr. 27. Projekto loginis pagrindimas	67

Įvadas

Investicijų projektas parengtas Panevėžio miesto savivaldybės administracijos užsakymu, siekiant modernizuoti Keleivių laukimo paviljonus Panevėžio mieste ir pagrįsti infrastruktūros modernizavimui reikalingas investicijas. Panevėžio mieste yra ženklus keleivių laukimo paviljonų trūkumas, dalis esamų paviljonų infrastruktūros yra susidėvėjusi, nepatogi naudotis ir nėra estetiškai patrauklaus dizaino. Didžioji dalis esamų keleivių paviljonų yra neestetiško dizaino ir/arba nepatenkinamos būklės. Dėl šių priežasčių, bendraja prasme, nukenčia viešojo transporto paslaugų kokybė.

Investicinio projekto tikslas – įvertinti kompleksiško keleivių laukimo paviljonų atnaujinimo galimybes Panevėžio mieste.

Keleivių laukimo paviljonai yra integrali viešojo transporto paslaugų sistemos dalis, kurios patrauklumas prisideda prie viešojo transporto sistemos patrauklumo naudotis ir teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybės gerinimo.

Investicinis projektas turi būti finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų grąžą (komercinis projektas) ir kitus efektyvumo rodiklius, nurodantis projektui įgyvendinti reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius ir terminus.

Investicijų projektas parengtas pagal šiuos reikalavimus ir metodines rekomendacijas:

- Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (tekstinė dalis ir MS EXCEL skaičiuoklė; aktualios redakcijos);
- Viešojo ir privataus sektorių partnerystės tikslingumo vertinimo ir partnerystės klausimyno rengimo metodinės rekomendacijos, patvirtinta Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (aktualios redakcijos);
- Konversijos koeficientų, socialinės-ekonominės naudos (žalos) įverčių apskaičiavimo metodika, sukurta LR Finansų ministerijos užsakymu ir skelbiama www.esinvesticijos.lt ir www.ppplietuva.lt;
- Metodikos ir modelio, skirto įvertinti investicijų, finansuojamų Europos sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos nacionalinio biudžeto lėšomis, socialinį-ekonominį poveikį, sukūrimo galutinė ataskaita (2014 m. gegužė);

Investicijų projektas parengtas bendradarbiaujant su Panevėžio miesto savivaldybės administracijos atsakingais specialistais. Parengtas investicijų projektas yra pagrindas vykdyti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą suteikiant privačiam subjektui teisę vykdyti ūkinę komercinę veiklą (reklaminių plotų nuoma) ir teikti viešąsias paslaugas (keleivių laukimo paviljonų įrengimas ir priežiūra).

Santrauka

Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje už viešojo transporto sistemos funkcionavimą ir jos elementų (viešojo transporto stotelių) vystymą bei priežiūrą yra atsakinga Panevėžio miesto savivaldybė.

Viešojo transporto sistema Panevėžio mieste yra nuolat atnaujinama, siekiama sudaryti sąlygas saugiai ir patogiai keliauti mieste viešuoju transportu – investuojama į naujas ir mažiau taršias viešojo transporto priemones, pritaikytas neįgaliesiems. Tačiau viešojo transporto stotelių infrastruktūros vystymo tempai yra nepakankami. Panevėžio miesto viešojo transporto tinkle yra 244 viešojo transporto stotelės, iš kurių 86 stotelėse yra įrengti keleivių laukimo paviljonai. Tik 19 viešojo transporto stotelių yra įrengti šiuolaikiški, patrauklūs ir funkcionalūs keleivių laukimo paviljonai. Viešojo transporto stotelių infrastruktūros trūkumas neleidžia užtikrinti tinkamos viešojo transporto paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

Teisinių apribojimų įgyvendinti projektą nėra nustatyta – Panevėžio miesto savivaldybė paslaugų teikimui naudojamą infrastruktūrą (esamus nuosavybės teise valdomus keleivių laukimo paviljonus ir viešojo transporto stotelių infrastruktūrą) valdo nuosavybės teise, infrastruktūra įrengta valstybei nuosavybės teise priklausančioje ir Panevėžio miesto savivaldybės patikėjimo pagrindais valdomuose žemės sklypuose. Dalis paslaugų teikimui naudojamos infrastruktūros (keleivių laukimo paviljonai, įrengti pagal paslaugų sutartį), priklauso paslaugos teikėjui, kuris, pasibaigus sutarties galiojimui, turės išmontuoti esamą infrastruktūrą.

Projektu numatyta spręsti nepatenkinamos esamos infrastruktūros būklės problemą, kuri neužtikrina tinkamos paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

Projekto tikslas – kompleksiškai modernizuoti viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą ir užtikrinti aukštą teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę.

Projektas netiesiogiai susijęs ir papildo įgyvendintą projektą „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Panevėžio mieste“.

Projekto tikslinė grupė – viešojo transporto naudotojai (keleiviai) – 9 925 tūkst. keleivių.

Projekto organizacija – Panevėžio miesto savivaldybės administracija, kuri vadovaudamasi LR teisės aktų nuostatomis įgyvendina vieną iš savarankiškujų savivaldybių funkcijų – transporto sistemų diegimo užtikrinimas, viešojo transporto objektų įrengimas ir modernizavimas.

Projekto uždavinys – įrengti naują Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūrą.

Projekto įgyvendinimui galimos šios veiklos:

- Naujų keleivių laukimo paviljonų įrengimas (paviljonai su suoliukais, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai);
- Naujos keleivių laukimo infrastruktūros įrengimas stotelėse (suoliukai, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai) (atveju, kai nepakanka lėšų įrengti paviljonus visose viešojo transporto stotelėse).

Veikloms įgyvendinti suformuluotos 2 alternatyvos.

Projekto finansinei analizei taikomas sąnaudų-veiksmingumo analizės (SVA) metodas, kadangi investicijų projekto finansavimo objektas atitinka visus Metodikoje šio SVA metodo taikymui nurodytas būtinausias sąlygas. pagal investicijų projekto specifiką, apibrėžtas investicijų

projekto paslaugos pokyčio rezultatas PPR yra viešojo transporto naudotojų (keleivių) skaičius (9 925 tūkst. keleivių).

Pagrindiniai projekto alternatyvų finansiniai rodikliai pateikti lentelėje.

Lentelė Nr. 1. Pagrindiniai projekto alternatyvų finansiniai rodikliai

Vertinamos alternatyvos / Vertinami rodikliai	A1	A2
Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	-3,79	-1,49
FGDV(I)	342 644	134 790
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (diskontuota vertė)	744 266	1 639 490
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (reali vertė)	864 876	1 847 248
Paslaugos pokyčio rezultatas (diskontuota vertė)	90 426	90 426
Paslaugos pokyčio rezultatas (reali vertė)	109 175	109 175

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Finansinis gyvybingumas visų alternatyvų atveju yra teigiamas. Finansiniu požiūriu tikslinga įgyvendinti yra investavimo objekto A alternatyva A1.

Alternatyvos A1 atveju, siūloma atnaujinti ir įrengti keleivių laukimo paviljonus ir viešojo transporto stotelių infrastruktūrą 225 viešojo transporto stotelėje ir įrengti: 84 keleivių laukimo paviljonus su reklaminiiais skydais (su suoliukais ir keleivių informavimo sprendimais); 28 keleivių laukimo paviljonus be reklaminių skydų (su suoliukais ir keleivių informavimo sprendimais); 120 suoliukų stotelėse be keleivių laukimo paviljonų; 225 vnt. šiukšlinių; 225 vnt. viešojo transporto stotelių kelio ženklų su atramomis.

Atlikus jautrumo analizę, nustatyti trys kritiniai kintamieji, t.y. kintamasis A.4 Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas, kuris turi didžiausią įtaką projekto FGDV (I), FVGN (I) ir SEVR, kintamasis C.2. Paslaugų suteikimo pajamos, kuris turi didžiausią įtaką projekto FGDV (I), FVGN (I) ir SEVR, bei kintamasis Paslaugos pokyčio rezultatas Viešojo transporto naudotojų (keleivių skaičius), kuris turi didžiausią įtaką projekto SEVR.

Scenarijų analizės rezultatai rodo, kad reikšmingai pablogėjus įtaką darančių prielaidų reikšmėms (25 proc. blogesnės reikšmės), investicijų projektas negeneruoja teigiamos finansinės naudos, kadangi FGDV(I) ir FVGN(I) rodikliai tampa neigiami, o SEVR rodiklis tampa teigiamas, tačiau mažiau pesimistinio scenarijaus atveju FGDV(I) ir FVGN(I) rodikliai išlieka teigiami, o SEVR rodiklis – neigiamas.

Kintamųjų tikimybės analizės rezultatai rodo, kad tikimybė pasiekti apibrėžtą FGDV(I) reikšmę, lygi 59,4 proc., ir labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra geresnė nei apibrėžtą FGDV(I) reikšmę. Tikimybė, kad bus pasiekta apibrėžta FVGN(I) reikšmė, lygi 60,0 proc., ir labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra didesnė nei apibrėžta. Tikimybė, kad bus pasiekta apibrėžta SEVR, yra 0,0 proc., tačiau labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra reikšmingai geresnė, nei pageidaujama.

Šios reikšmės projektą inicijuojančiai organizacijai yra priimtinos, kadangi finansiniu požiūriu yra žinoma, kad investicijų projektas yra atsiperkantis, tačiau atsiperkamumas priklauso nuo privačiojo VPSP partnerio vykdomos veiklos efektyvumo.

1. Projekto kontekstas

Šiame investicinio projekto skyriuje aprašomas projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ socialinė-ekonominė aplinka, teisinė aplinka, problemos, kurioms spręsti rengiamas projektas, tikslinių grupių poreikiai.

1.1. Projekto socialinė – ekonominė aplinka

Projektas „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ skirtas viešojo transporto infrastruktūros plėtrai.

Keleivių laukimo paviljonai yra neatsiejama viešojo transporto infrastruktūros dalis. Norint užtikrinti saugų ir gerai organizuotą eismą, patenkinti keleivių poreikius, atitinkamose vietose įrengiamos visuomeninio transporto stotelės kurias laikui bėgant būtina modernizuoti. Projektas priskirtinas regioniniam lygmeniui, kadangi esminį poveikį darys Panevėžio miesto ir rajono gyventojams.

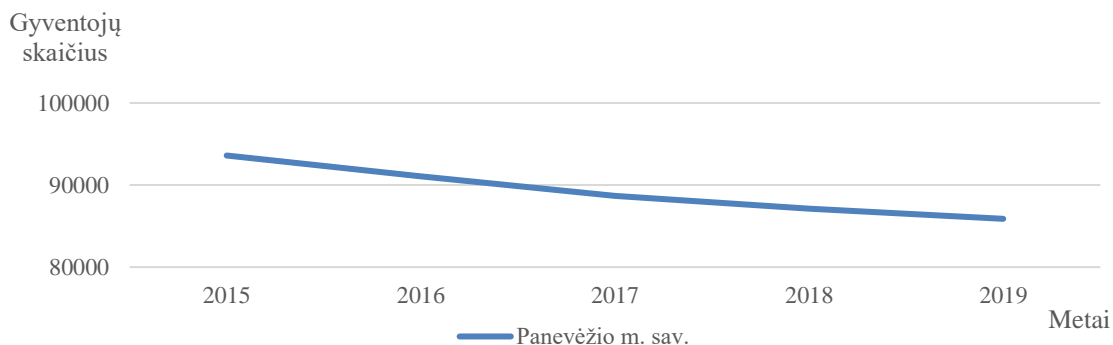
Remiantis Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo nuostatomis pagrindinę viešojo transporto sistemos organizavimo funkciją atlieka LR susisiekimo ministerija. LR susisiekimo ministerija organizuoja strateginių transporto sistemos plėtojimo programų rengimą, tarp jų – viešosios transporto infrastruktūros plėtojimo, modernizavimo, eismo saugos ir aplinkosaugos, ir užtikrina jų įgyvendinimą. Savivaldybių institucijos formuoja viešojo vietinio transporto veiklos strategiją ir organizuoja jos įgyvendinimą.

Savivaldybių institucijos užtikrina socialiai būtinų transporto paslaugų teikimą visuomenei. Taip pat užtikrina, kad viešosios transporto infrastruktūros objektas atitiktų saugaus eismo, aplinkosaugos ir kitus reikalavimus, tinkamai prižiūri, modernizuoja ir plėtoja viešosios transporto infrastruktūros objektus.

Panevėžio miesto savivaldybė viešojo transporto veikloje atlieka šias funkcijas:

- Keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas.
- Nustatyta tvarka sudaro sutartį su vežėjais (dėl informacijos apie reisų įrašymą į autobusų stočių ir stotelių tvarkaraščius, dėl bilietų pardavimo, dėl mokesčių už autobusų stočių teikiamas paslaugas mokėjimo).

Administracinės teritorijos socialinę aplinką apibrėžia gyventojų skaičiaus pokytis. Gyventojų skaičiaus Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje pokyčiai pateikti paveiksle.

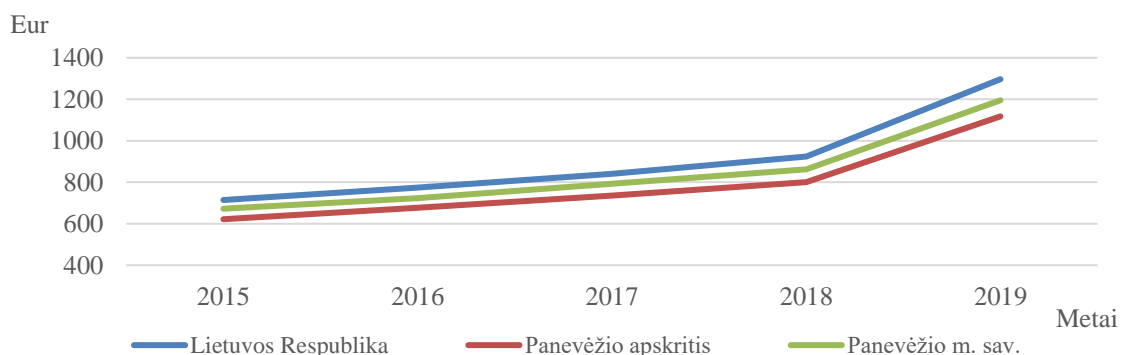

Paveikslas Nr. 1. Gyventojų skaičiaus Panevėžio mieste pokytis 2015-2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, 2020 m.

Gyventojų skaičius Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje analizuojamu 2015-2019 m. laikotarpiu sumažėjo 8,2 proc.

Administracinės teritorijos ekonominę aplinką apibrėžia vidutinio (mėnesinio bruto) darbo užmokesčio ir bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam gyventojui rodiklių pokyčiai. Vidutinio darbo užmokesčio pokytis ir palyginimas su Panevėžio apskrities ir Lietuvos Respublikos duomenimis, pateiktas paveiksle.

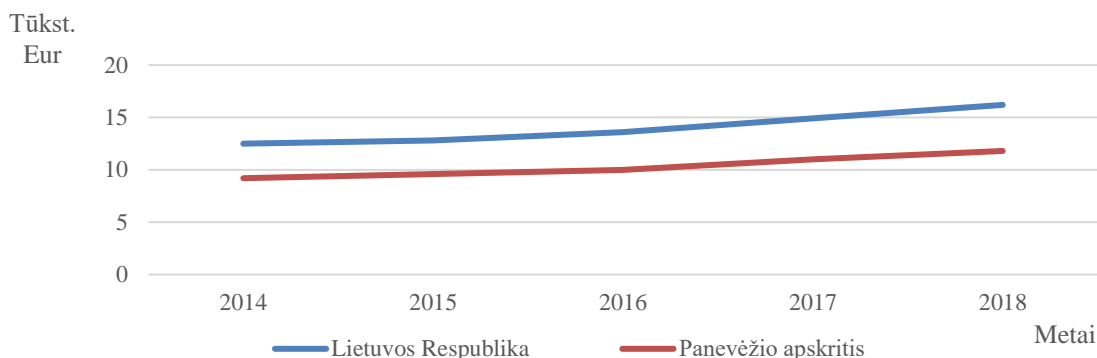

Paveikslas Nr. 2. Vidutinio (bruto) mėnesinio darbo užmokesčio pokytis 2015-2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, 2020 m.

Vidutinis darbo užmokestis Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje analizuojamu 2015-2019 m. laikotarpiu išaugo 77,7 proc. Vidutinio darbo užmokesčio augimas Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje buvo mažesnis, nei tuo pačiu laikotarpiu Lietuvoje (augimas 81,5 proc.) ir Panevėžio apskrityje (augimas 79,7 proc.). Vidutinis darbo užmokestis 2019 m. Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje buvo 7,8 proc. mažesnis nei Lietuvoje, tačiau 7,0 didesnis nei Panevėžio apskrityje.

Bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam gyventojui rodiklio Panevėžio apskrities administracinėje teritorijoje pokytis ir palyginimas su Lietuvos Respublikos duomenimis, pateiktas paveiksle.

Paveikslas Nr. 3. Bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam gyventojui rodiklio pokytis 2014-2018 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, 2020 m.

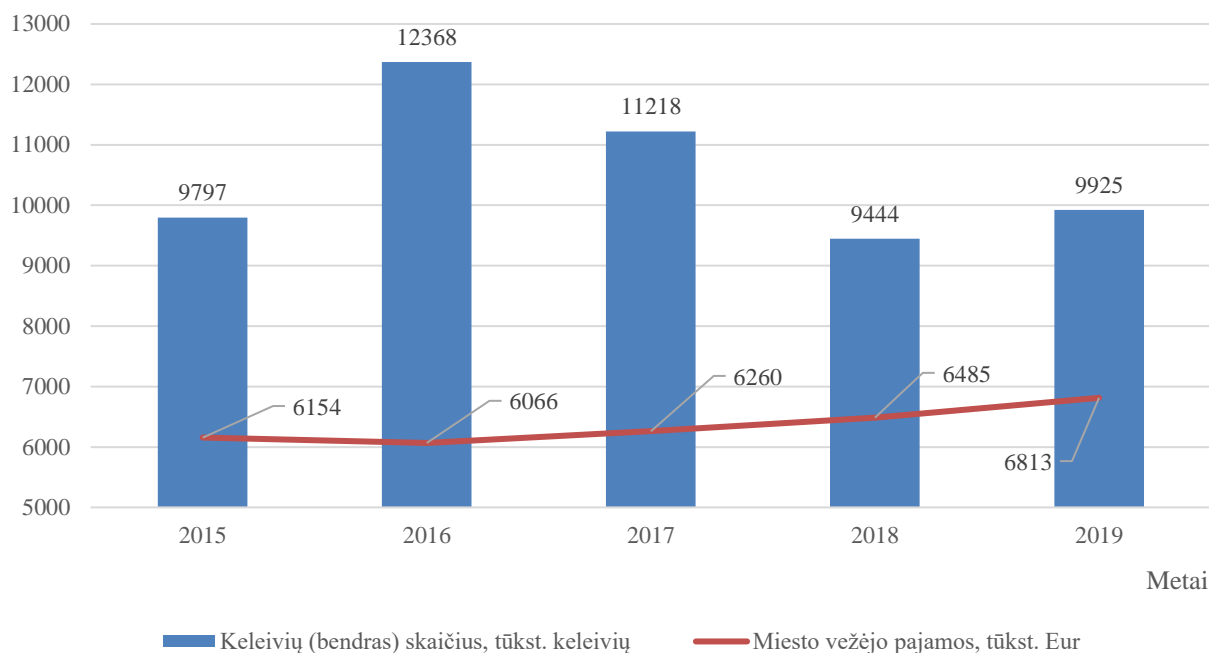
Bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui Panevėžio apskrities administracinėje teritorijoje analizuojamu 2014-2018¹ m. laikotarpiu išaugo 28,3 proc., ir augimas buvo analogiškas, kaip Lietuvos Respublikoje (išaugo 29,6 proc.). Tačiau bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui Panevėžio apskrities administracinėje teritorijoje 2018 m. buvo 27,2 proc. mažesnis nei Lietuvos Respublikoje.

Panevėžio mieste pastaruosius penkerius metus gyventojų skaičius nuosekliai mažėja, tačiau auga vidutinis mėnesinis darbo užmokestis ir Bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui. Augimas iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos ir apskrities augimo tendencijas, tačiau tiek darbo užmokesčio dydis, tiek bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam gyventojui dydis Panevėžio miesto savivaldybėje nesiekia šalies vidurkio. Dėl šių priežasčių savivaldybės administracija negali persikirstyti pakankamai finansinių lėšų, kurių miesto viešosios infrastruktūros plėtrai nepakanka. Būtina ieškoti galimybių miesto viešosios infrastruktūros plėtros projektus finansuoti išorinių finansavimo šaltinių lėšomis.

Kiekvienos gyvenamosios vietovės gyventojų vienas iš svarbiausių poreikių – gebėjimas nevaržomai ir patogiai pasiekti įvairias miesto ar regiono vietas. Viešasis transportas suteikia galimybes gyventojams keliauti nenaudojant asmeninių transporto priemonių. Bet kurias viešąsias paslaugas gyventojai pageidauja gauti maksimaliai kokybiškas, tačiau už priimtina kainą. Lietuvoje gyventojų finansinės galimybės yra ribotos dėl nepakankamai aukšto pajamų lygio. Dėl šios priežasties dauguma viešųjų paslaugų tiekėjų susiduria su nepakankamo viešųjų paslaugų finansavimo problema. Nepakankamas viešųjų paslaugų finansavimas reikalauja riboti mažiausiai būtinas išlaidas, dėl kurių trūkumo, dažniausiai nukenčia teikiamų paslaugų kokybė. Viešojo transporto stotelių priežiūra ir modernizavimas sudarytų sąlygas padidinti viešojo transporto patrauklumą gyventojams ir leistų padidinti viešojo transporto keleivių skaičių.

Viešųjų keleivių pervežimo paslaugų apimtis apibūdina viešojo transporto keleivių skaičius ir vežėjo gaunamos pajamos iš keleivių vežimo veiklos. Panevėžio mieste viešojo transporto keleivių kiekio ir pajamų pokyčiai pateikiami paveiksle.

¹ Lietuvos statistikos departamento 2020 m. skelbiami naujausi duomenys.

Paveikslas Nr. 4. Viešojo transporto keleivių ir pajamų pokyčiai

Šaltinis: UAB „Panevėžio autobusų parkas“, Lietuvos statistikos departamentas, 2020 m.

Panevėžio mieste viešuoju transportu besinaudojančių gyventojų kiekiai 2015-2019 m. laikotarpiu padidėjo 1,3 proc., tačiau kito netolygiai – jei 2016 m. keleivių skaičius ženkliai išaugo, tai 2017-2018 m. laikotarpiu ženkliai sumažėjo, ir 2018 m. buvo net mažesnis už 2015 m.

Miesto vežėjo gaunamos pajamos iš keleivių vežimo veiklos 2015-2019 m. laikotarpiu padidėjo 10,1 proc. ir kito tolygiai – 2016 m. neženkliai sumažėjo, ir nuo 2017 m. nuolat augo.

Darytina išvada, kad keleivių skaičiaus augimas ir vežėjo pajamų augimas yra tiesiogiai susijęs su vežėjo vykdoma veikla. Keleivių laukimo paviljono būklė, investicijų projekto rengėjų nuomone, iš esmės nelemia keleivio sprendimo vykti ar nevykti viešuoju transportu – šį sprendimą iš esmės lemia kiti, su šio investicijų projekto objektu nesusiję veiksniai (keleivio galimybės vykdyti kelionę alternatyviais keliavimo būdais ir jų priimtinumai lyginant su viešuoju transportu). Tačiau galima daryti prielaidą, kad miesto viešojo transporto paviljonai ir jų būklė yra antrinis keleivių skaičių lemiantis veiksnys, kadangi autobusų stotelės su jose esančia infrastruktūra yra integrali viešojo transporto sistemos dalis.

1.2. Teisinė aplinka

Viešojo transporto sistema Lietuvoje yra pakankamai reglamentuota. Viešojo transporto sistemos elementų funkcionavimą, įrengimą, priežiūrą ir eksploatavimą savivaldybės teritorijoje reglamentuojantys teisės aktai ir jų turinio apžvalga pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 2. Pagrindiniai viešojo transporto keleivių laukimo paviljonų modernizavimą reglamentuojantys teisės aktai

Dokumento pavadinimas	Dokumento turinio apžvalga
Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas	Šis įstatymas nustato investavimo Lietuvos Respublikoje sąlygas, investuotojų teises ir investicijų apsaugos priemones visų rūšių investicijoms.

Dokumento pavadinimas	Dokumento turinio apžvalga
	Įstatyme apibrėžiama, kad transporto sričiai gali būti taikomas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis, privačiam subjektui gali būti suteikta teisė vykdyti veiklą, susijusią su infrastruktūros, taip pat naujo arba jam perduoto valdyti ir naudoti valstybės ar savivaldybės turto projektavimu, statyba, rekonstravimu, remontu, atnaujinimu, valdymu, naudojimu ir priežiūra.
Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymas	Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimąsi valstybės vardu, skolinantis valstybės vardu prisiimtų įsipareigojimų valdymą, valstybės garantijų teikimą, taip pat santykius, susijusius su valstybės reikalavimo teise į valstybės skolininkus ir valstybės garantuojamus skolininkus.
Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymas	Šis įstatymas reguliuoja koncesijų dalyką, suteikimą, valdymo, vykdymo ir ginčų sprendimo tvarką, nustato koncesijose dalyvaujančių asmenų teises, pareigas ir atsakomybę. Koncesija gali būti taikoma veikloms kurios yra susijusios su viešojo transporto teikimo paslaugomis.
Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas	Šis įstatymas užtikrina efektyvių ir skaidrių viešųjų pirkimų ir projekto konkursų atlikimą. Šis įstatymas reglamentuoja viešųjų pirkimų valdymo ir atlikimo tvarką, įskaitant viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių vykdymą ir ginčų sprendimo tvarką, nustato viešųjų pirkimų subjektų teises, pareigas ir atsakomybę.
Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymas	Įstatymas nustato Lietuvos Respublikos viešojo administravimo, vežėjų ir transporto infrastruktūros valdytojų veiklos, valstybės pagalbos plėtojant transporto infrastruktūrą ir jos valdymo bendruosius principus, transporto infrastruktūros valdytojų teisinį statusą, jų santykius su transporto infrastruktūros savininkais bei naudotojais, visuomenės aptarnavimo įsipareigojimų, saugaus eismo užtikrinimo ir kitų su transporto veikla susijusių santykių reglamentavimo pagrindus
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas	Įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus. Vykdydamos šiame įstatyme nurodytas funkcijas, savivaldybių administracijos ir tarybos užtikrina viešojo transporto sistemų diegimą, viešojo transporto objektų įrengimą ir modernizavimą
Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas	Šis įstatymas nustato valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką ir sąlygas, valstybės ir savivaldybių institucijų įgaliojimus. Kitiems juridiniams asmenims savivaldybių turtas gali būti perduotas pagal turto patikėjimo sutartį savivaldybių funkcijoms įgyvendinti ir tik tais atvejais, kai šie juridiniai asmenys pagal įstatymus gali atlikti savivaldybių funkcijas.
Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės (patvirtintos LR susisiekimo ministro 2011 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3-223)	Keleivių ir bagažo vežimo kelių transportu taisyklės nustato keleivių ir bagažo vežimo keleivinėmis kelių transporto priemonėmis organizavimo ir šių vežimų vykdymo tvarką. Šios taisyklės yra privalomos savivaldybėms, fiziniams, juridiniams asmenims. Stotelių vietos reguliaraus susisiekimo maršrutuose nustato kompetentinga įstaiga, suderinusi su kelio (gatvės) savininku (valdytoju). Stoteles savo lėšomis įrengia ir nustatyto pavyzdžio kelio ženklus pastato kelių (gatvių) savininkai (valdytojai). Informaciją vietinio (priemiestinio) ir tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutų stotelėse skelbia ir atnaujinama autobusų stočių savininkai (valdytojai), o

Dokumento pavadinimas	Dokumento turinio apžvalga
	su tuo susijusias išlaidas jiems apmoka šiais maršrutais keleivius vežantys vežėjai pagal su jais Autobusų stočių veiklos nuostatuose nustatyta tvarka sudarytas sutartis. Vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutų stotelėse informacija pateikiama ir atnaujinama savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų nustatyta tvarka.
Kelių techninis reglamentas KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“	Šis reglamentas nustato visų nuosavybės formų kelių už gyvenamųjų vietovių ribų tiesimo, rekonstravimo ir remonto projektavimo techninius reikalavimus. Šiame reglamente apibrėžti autobusų keleivių stotelių ir jų infrastruktūros elementų techniniai reikalavimai, pritaikymo žmonių su negalia reikmėms.

Šaltiniai: LR Seimas, LR susisiekimo ministerija, Panevėžio miesto savivaldybės administracija, 2020 m.

Lietuvoje veikianti teisinė bei strateginė viešojo transporto srities politikos aplinka savivaldybės teritorijoje sudaro sąlygas plėtoti viešojo transporto infrastruktūrą, gerinti teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę. Tačiau šios politikos įgyvendinimo tempas yra pakankamai lėtas daugiausia dėl lėšų priemonių įgyvendinimui stygiaus.

Projektą „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ inicijuoja Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Pagrindinė administracijos veikla – viešojo gyvenimo Panevėžio miesto savivaldybėje organizavimas, viešųjų paslaugų gyventojams teikimas. Panevėžio miesto savivaldybės administracija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vietos savivaldos, Biudžetinių įstaigų įstatymu, Valstybės tarnybos, Viešojo administravimo įstatymais, kitais įstatymais ir teisės aktais, Vyriausybės nutarimais, savivaldybės Tarybos, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Panevėžio miesto savivaldybės administracijos veiklos nuostatais (patvirtinti Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-68-17). Panevėžio miesto savivaldybės administracija, vadovaudamasi nuostatais įgyvendina LR Vietos savivaldos įstatymu savivaldybei priskirtas funkcijas.

Keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas bei savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos, kurias vykdydama Panevėžio miesto savivaldybės administracija inicijuoja projektą „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“.

Panevėžio mieste didžiąją dalį keleivių lakimo stotelių infrastruktūros (paviljonai, suoliukai, šiukšlinės, kelio ženklai) nuosavybės teise valdo ir prižiūri Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Panevėžio miesto savivaldybės yra įrengusi 26 vnt. keleivių laukimo paviljonų viešojo transporto stotelėse (26 viešojo transporto stotelėse). Dalį keleivių laukimo paviljonų (66 paviljonus) autobusų stotelėse (61 viešojo transporto stotelėje) pagal paslaugų teikimo sutartį valdo ir prižiūri UAB „JCDecaux Lietuva“. Ši bendrovė pagal sutartį gali gauti pajamas iš išorinės vizualinės reklamos stotelių paviljonuose ir yra atleista nuo vietinės rinkliavos už leidimą įrengti išorinę reklamą. Būtina pažymėti, kad paslaugų teikimo sutarties terminas su UAB „JCDecaux Lietuva“ yra pasibaigęs; sutartis yra pratęsiama iki naujos koncesijos sutarties sudarymo. Likusiose viešojo transporto stotelių dalyje yra įrengti suoliukai, šiukšlinės, kelio ženklai.

Viešojo transporto stotelės yra įrengtos žemės sklypuose, priklausančiuose Lietuvos Respublikai. Šiuos sklypus Panevėžio miesto savivaldybė valdo patikėjimo teise.

Projekto metu sukurtas turtas (viešojo transporto stotelių infrastruktūra – stotelių paviljonai, suoliukai, šiukšlinės) nuosavybės teise priklausys atrinktam VPSP privačiam partneriui. Projekto metu sukurtas turtas nuosavybės teise priklausys VPSP būdu atrinktam partneriui. Panevėžio miesto savivaldybė perduos naudoti ir eksploatuoti VPSP būdu atrinktam partneriui ir nuosavybės teise valdomus 26 vnt. keleivių lakimo paviljonų viešojo transporto stotelėse (26 viešojo transporto stotelėse). Pasibaigus VPSP projekto įgyvendinimo laikui, visas projekto metu sukurtas turtas liks atrinktam VPSP partneriui.

1.3. Problemų analizė

Kiekvienos gyvenamosios vietovės gyventojų vienas iš svarbiausių poreikių – gyventi sveikoje, neužterštoje, vizualiai patrauklioje gyvenamojoje aplinkoje. Gyvenamąją aplinką didžiąją dalimi formuoja gyventojų poreikius patenkinančių viešųjų paslaugų teikimo mastas ir kokybė, t.y. geriamojo vandens, elektros, šilumos energijos tiekimas, dujų tiekimas, nuotekų tvarkymas, viešasis transportas, gatvių apšvietimas, aplinkos tvarkymas, atliekų tvarkymas, ir kitos viešosios paslaugos. Viešojo transporto paslaugos teikimui Panevėžio mieste yra sukurta ir veikia viešojo transporto sistema, kurią sudaro viešojo transporto priemonės ir viešojo transporto stotelės.

Pagrindinis viešojo transporto sistemos tikslas yra skatinti ir užtikrinti patogų susisiekimą mieste gyventojams ir miesto svečiams.

Panevėžio miesto viešojo transporto sistemos pagrindinis uždavinys – užtikrinti maksimalią keleivių pervežimo paslaugų kokybę už priimtina kainą sistemos naudotojams ir minimaliomis išlaidomis sistemą aptarnaujantiems juridiniams asmenims, ir už sistemą atsakingai savivaldybės administracijai.

Sistemos funkcionavimo užtikrinimui yra sukurta būtina teisinė bazė, (paskirtas vežėjas, patvirtintos Keleivių ir bagažo vežimo autobusais vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais Panevėžio mieste taisyklės, patvirtinta viešojo transporto maršrutų ir stotelių-paviljonų išdėstymo Panevėžio mieste schema ir sąrašas, patvirtinti viešojo transporto tarifai ir kita. Viešojo transporto paslaugas regione teikia UAB „Panevėžio autobusų parkas“ kuris užtikrina efektyvų ir kokybišką viešojo transporto paslaugų teikimą Panevėžio miesto savivaldybės teritorijoje.

Viešojo transporto sistemoje Panevėžio mieste dalyvauja Panevėžio miesto savivaldybės administracija, UAB „Panevėžio autobusų parkas“, keleivių laukimo paviljonų įrengimo ir priežiūros paslaugą teikianti UAB „JCDecaux Lietuva“, viešojo transporto sistemos naudotojai – keleiviai (Panevėžio miesto gyventojai ir miesto svečiai). Šių sistemos dalyvių funkcijos ir poreikiai.

Viešojo transporto sistemoje dalyvaujančių subjektų funkcijos:

- Panevėžio miesto savivaldybės administracija – yra atsakinga už susisiekimo organizavimą, viešojo transporto stotelių planavimą, įrengimą, tvarkymą ir priežiūrą. Savivaldybės administracija yra įrengusi dalį keleivių laukimo paviljonų viešojo transporto stotelėse.
- VšĮ „Panevėžio keleivinis transportas“ – organizuoja ir koordinuoja visų keleivinio transporto rūšių sistemą; rengia ir teikia Panevėžio miesto savivaldybės administracijai viešojo transporto sistemos optimizavimo projektus; nustato maršrutus ir tvarkaraščius; pateikia, gerina ir valdo miesto viešojo transporto eismo informacinę sistemą ir informacijos stotelėse, ir transporto priemonėse; rengia ir teikia Panevėžio miesto savivaldybės administracijai siūlymus dėl važiavimo vietinio (miesto ir priemiesčio) reguliaraus susisiekimo viešuoju transportu bilietų kainodaros (bilietų rūšių, kainų, jų naudojimo ir galiojimo sąlygų); organizuoja bilietų gamybos, platinimo, apskaitą ir

kontrolę; vykdo keleivių ir vežėjų kontrolę; asmenims, padariusiems administracinę nusižengimą viešajame transporte, surašo protokolus ir nutarimus, taiko administracinio poveikio priemones; teikia informaciją vežėjų konkursams organizuoti; kaupia pajamas už parduotus bilietus, kompensacijas ir dotacijas, nustatyta tvarka atsiskaito su vežėjais už atliktą darbą; kaupia duomenų bazę apie keleivių vežimą mieste ir analizuoja duomenis; išduoda leidimus vežti keleivius reguliaraus susisiekimo maršrutais ir vykdo išduotų leidimų naudojimo kontrolę; dalyvauja transporto priemonių atnaujinimo programose; formuoja viešojo transporto infrastruktūros tinklą ir vykdo jo plėtrą; vykdo kitas tiesiogiai ir neatsiejamai su įstaigos tikslais susijusias funkcijas.

- UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – yra atsakinga už keleivių ir bagažo vežimą autobusais miesto maršrutais (veža keleivius vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais pagal galiojančią Laikinąją keleivinio kelių transporto vietiniais (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutais viešųjų paslaugų teikimo ir nuostolių kompensavimo sutartį).
- UAB „JCDecaux Lietuva“ – pagal paslaugų teikimo sutartį įrengė dalį Panevėžio miesto keleivių laukimo paviljonų, šiuos paviljonus prižiūri, remontuoja ir, iš paviljonuose įrengtos lauko reklamos infrastruktūros gauna veiklos pajamas.
- Viešojo transporto sistemos naudotojai (keleiviai – fiziniai asmenys) – yra atsakingi už viešojo transporto sistemos finansavimą.

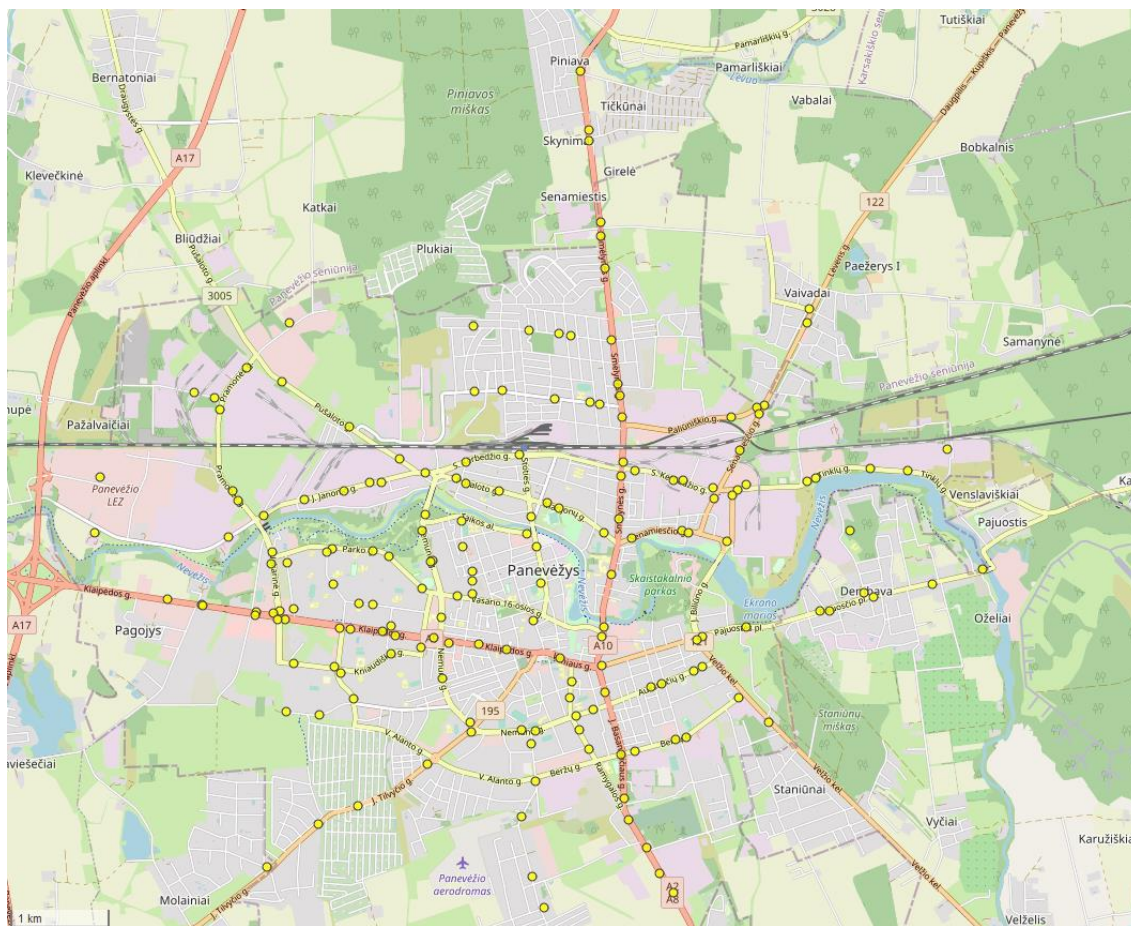
Viešojo transporto sistemoje dalyvaujančių subjektų poreikiai:

- Panevėžio miesto savivaldybės administracija – užtikrinti tinkamą, efektyvų viešojo transporto sistemos funkcionavimą, atitinkantį LR teisės aktų reikalavimus.
- VšĮ „Panevėžio keleivinis transportas“ – užtikrinti tinkamą, efektyvų viešojo transporto sistemos funkcionavimą Panevėžio mieste.
- UAB „Panevėžio autobusų parkas“ – užtikrinti kokybiškų keleivių vežimo paslaugų teikimą, atitinkantį viešojo transporto paslaugų vartotojų poreikius.
- UAB „JCDecaux Lietuva“ – gauti pajamas iš keleivių laukimo paviljonuose įrengtuose reklaminiuose skyduose teikiamų reklamos paslaugų.
- Viešojo transporto paslaugų naudotojų (keleivių – fizinių asmenų) – gauti tinkamas, patogias, kokybiškas ir nepertraukiamas viešojo transporto paslaugas už priimtina kainą.
- Viešojo transporto sistemos suteikiamų reklamos paslaugų naudotojų (juridinių asmenų) – gauti reklamos galimybes patraukliausiose (intensyviausiai lankomose) miesto vietose.

Tiesioginę įtaką viešojo transporto paslaugų teikimo mastui turi apibrėžta teritorija (Panevėžio miesto savivaldybės administracinė teritorija ir Panevėžio rajono savivaldybės administracinė teritorija iki 2,2 km atstumu nutolusi nuo Panevėžio miesto administracinės teritorijos ribų), ir toje teritorijoje išdėstyti viešojo transporto stotelių infrastruktūros elementų (keleivių laukimo paviljonai, suoliukai, šiukšlinės, ir kt.) kiekis bei išdėstymo teritorijoje tankis.

Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių išdėstymo schema pateikta paveiksle.

Paveikslas Nr. 5. Viešojo transporto stotelių išdėstymo schema Panevėžio mieste

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija, www.stops.lt, 2020 m.

Panevėžio miesto viešojo transporto tinkle yra 244 viešojo transporto stotelės, iš kurių 86 stotelėse yra įrengti keleivių laukimo paviljonai (61 stotelėje esantys 66 paviljonai įrengti ir prižiūrimi pagal paslaugų teikimo sutartį, likusiose 25 stotelėse esantys 26 paviljonai yra Panevėžio miesto savivaldybės administracijos nuosavybė).

Iš Panevėžio miesto savivaldybės valdomų 26 paviljonų, esančių 25 stotelėse, 19 paviljonų, esančių 19 viešojo transporto stotelių atitinka visus funkcionalumo, patrauklumo ir estetikos reikalavimus; 7 paviljonai, esantys 6 viešojo transporto stotelėse neatitinka funkcionalumo, patrauklumo ir estetikos reikalavimų. Būtina pažymėti, kad visi pagal paslaugų teikimo sutartį įrengti paviljonai neatitinka funkcionalumo, patrauklumo ir estetikos reikalavimų. Kitose stotelėse (158 stotelėse) nėra paviljonų – dalyje įrengti suoliukai ir/arba šiukšlinės, dalyje stotelių nėra nei paviljonų, nei suoliukų nei šiukšlinių.

Lentelėje pateikiama esama viešojo transporto stotelių situacija (vizualus vertinimas).

Lentelė Nr. 3. Esama viešojo transporto stotelių (keleivių laukimo paviljonų) būklė Panevėžio mieste

Pagal paslaugų teikimo sutartį įrengtų ir prižiūrimų paviljonų būklė

Šaltinis: Autorių nuotraukos, 2020 m. liepos mėn.

Lentelė Nr. 4. Esama viešojo transporto stotelių (keleivių laukimo paviljonų) būklė Panevėžio mieste

Esamų nuosavybės teise valdomų paviljonų būklė

Šaltinis: Autorių nuotraukos, 2020 m. liepos mėn.

Viešojo transporto stotelių infrastruktūros (suoliukų, paviljonų, viešojo transporto tvarkaraščių, šiukšlinių ir kitos infrastruktūros) trūkumas neužtikrina pakankamo viešojo transporto sistemos patrauklumo sistemos naudotojams (viešojo transporto keleiviams).

Investicijų projekto rengimo metu nustatytas keleivių laukimo paviljonų atnaujinimo (įrengimo) poreikis yra 225 viešojo transporto stotelėse, kadangi šiose stotelėse yra susidėvėjusi viešojo transporto stotelių infrastruktūra:

- Dalyje viešojo transporto stotelių keleivių laukimo paviljonai yra susidėvėję, vizualiai nepatrauklūs, nepatogūs naudotis. Dalis paviljonų viešojo transporto stotelėse yra pastatytos seniau kaip prieš 10 metų ir jų vizualus sprendimas nedera prie šiuolaikinės miesto infrastruktūros. Paviljonai kurie yra pastatyti seniau kaip prieš 10 metų nėra praktiški, nesukuria patrauklaus įvaizdžio bei reikalauja daugiau priežiūros. Kai kurios stotelės neturi paviljonų ar suoliukų kas sukelia nepatogumus viešuoju transportu besinaudojantiems asmenims. Modernūs paviljonų sprendimai racionaliai panaudoja (didesni suoliukai), vizualiai geriau atrodo ir geriau dera prie miesto infrastruktūros.
- Dalyje viešojo transporto stotelių keleivių laukimo paviljonų nėra – dalyje įrengti suoliukai ir šiukšlinės, dalyje tik šiukšlinės (suoliukų nėra). Esami suoliukų ir šiukšlinių sprendimai nėra vizualiai patrauklūs ir patogūs naudotis.
- Daugelyje viešojo transporto stotelių nėra keleivių informavimo infrastruktūros sprendimų – stendų-laikiklių viešojo transporto schemoms ir stendų-laikiklių viešojo transporto eismo tvarkaraščiams.

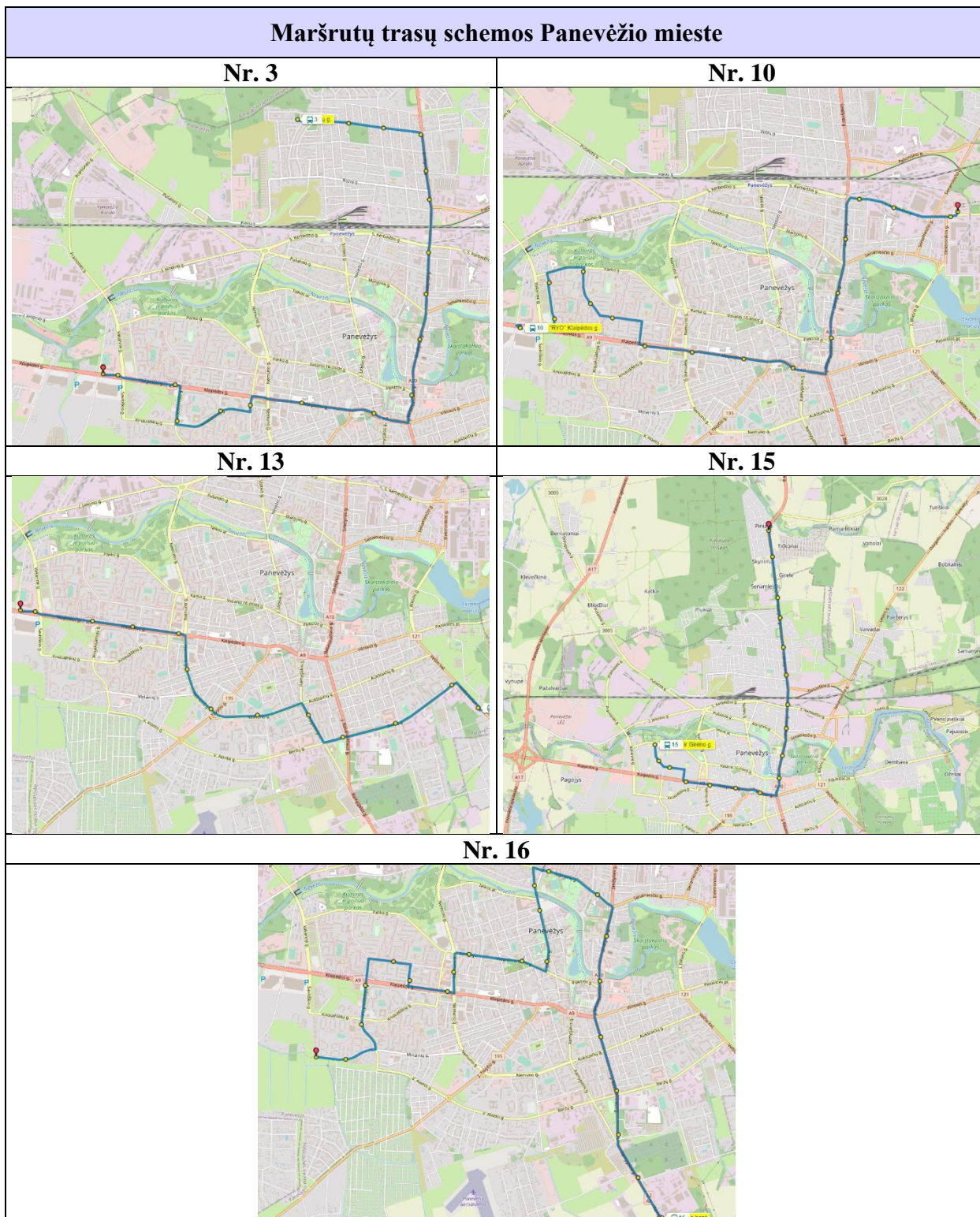
Esminė Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūros problema – esamos infrastruktūros būklė, kuri neužtikrina tinkamos paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

Keleivių laukimo paviljonus tikslinga atnaujinti tose viešojo transporto stotelėse, kuriose yra didžiausi viešojo transporto naudotojų (keleivių srautai) dėl kelių priežasčių:

- Racionalus investicijų panaudojimas, kadangi atnaujinta infrastruktūra galėtų naudotis didžiausias viešojo transporto naudotojų (keleivių) kiekis,
- Ekonominis patrauklumas privačiam investuotojui, kadangi įrengiant keleivių laukimo paviljonus su reklaminių skydais, šiuose skyduose pateikiama reklaminė medžiaga gali būti pasiekiamas didžiausiam viešojo transporto naudotojų (keleivių) kiekiui, kas privačiam investuotojui yra ekonomiškai patrauklu, kadangi reklamos plotas vartotojų gausiai lankomose vietose yra patrauklus tarp reklaminių ploto nuomos paslaugų pirkėjų, tokiu būdu privačiam investuotojui sudaromos sąlygos užtikrinti stabilias paslaugų pardavimo apimtis ir stabilias pajamas.

UAB „Panevėžio autobusų parkas“ duomenimis, daugiausiai keleivių vežama autobusų maršrutais Nr. 3, Nr. 10, Nr. 13, Nr. 15 ir Nr. 16, kurių trasos Panevėžio mieste pateiktos lentelėje.

Lentelė Nr. 5. Autobusų maršrutų, kuriais pervežama daugiausiai keleivių Panevėžio mieste, trasos

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija, www.stops.lt, 2021 m.

Viešojo transporto keleivių stotelės yra išdėstytos pagal viešojo transporto schemą. Pagal šią schemą Panevėžio miesto viešojo transporto tinkle yra 244 stotelės, iš jų 86 stotelės su keleivių laukimo paviljonais. Dauguma viešojo transporto stotelių išdėstyta prie pagrindinių Panevėžio miesto gatvių, siekiant užtikrinti patogų ir greitą paslaugos suteikimą. Nemaža dalis viešojo transporto stotelių – 158 stotelės yra be keleivių laukimo paviljonų, kas sukuria problemų – viešojo

transporto naudotojams neleidžia komfortiškai (ypač esant blogoms oro sąlygoms) laukti viešojo transporto, kas sukelia nepatrauklumo paslaugai jausmą ir skatina keliones organizuoti kitais keliavimo būdais (dažniausiai lengvaisiais automobiliais).

Remiantis aukščiau išdėstytu, šių autobusų maršrutų trasose esančiose viešojo transporto stotelėse tikslingiausia pradėti atnaujinti keleivių laukimo paviljonus įrengiant reklaminius skydus. Taip pat būtina atnaujinti visas galines maršrutų stoteles įrengiant keleivių laukimo paviljonus su reklaminiais skydais. Likusiose viešojo transporto stotelėse tikslinga atnaujinti suoliukus ir šiukšlines. Vėlesniuose etapuose, pagal finansines galimybes, tikslinga atnaujinti visų viešojo transporto stotelių infrastruktūrą įrengiant keleivių laukimo paviljonus.

Investicijų projekto rengėjų nuomone, pradiniam etape tikslinga atnaujinti/įrengti keleivių laukimo paviljonus tose stotelėse, kuriose investicijų projekto rengimo metu yra įrengti keleivių laukimo paviljonai pagal paslaugų teikimo sutartį su UAB „JCDecaux Lietuva“. Sutarties terminui pasibaigus, paslaugos teikėjas keleivių laukimo paviljonus turi išmontuoti.

Vėlesniuose plėtros etapuose tikslinga atnaujinti/įrengti keleivių laukimo paviljonus tose stotelėse, kuriose:

- Stoja daugiausiai keleivių pervežančių autobusų maršrutai ir šių maršrutų galinėse stotelėse.
- Yra potencialiai didžiausias keleivių srautas dėl aplinkinių traukos objektų (prekybos centrai, įstaigos, įmonės).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstyta, siūloma prioriteto tvarka įrengti/atnaujinti keleivių laukimo paviljonus lentelėje nurodytose viešojo transporto stotelėse.

Lentelė Nr. 6. Viešojo transporto stotelių, kuriose siūloma atnaujinti/įrengti naujus keleivių laukimo paviljonus, sąrašas

El. Nr.	Stotelės pavadinimas	Siūlomas paviljonų kiekis stotelėse
1	Aguonų g. (galinė)	1
2	Aeroklubas (galinė)	1
3	Aukštaičių g. (į centrą)	1
4	Aukštaičių g.	1
5	J. Miltinio gimnazija (į centrą)	1
6	J. Miltinio gimnazija	1
7	Staniūnų g. (į centrą)	1
8	Staniūnų g.	1
9	Algirdo g. (į centrą)	1
10	Algirdo g.	1
11	Autobusų parkas (į centrą)	1
12	Autobusų parkas	1
13	Autobusų parkas (į centrą)	1
14	Beržų g. (į centrą)	1
15	„Tulpė“ (į centrą)	1
16	Dariaus ir Girėno g. (į centrą)	1
17	Plukiai (į centrą)	1
18	Elektros g.	1
19	Elektronikos g. (į centrą)	1
20	Elektronikos g.	1
21	J. Janonio g. (galinė)	1
22	Geležinkelio stotis (į centrą)	1
23	Geležinkelio stotis (galinė)	1
24	Geležinkelio stotis	1
25	AB „Linas“ (į centrą)	1

El. Nr.	Stotelės pavadinimas	Siūlomas paviljonų kiekis stotelėse
26	Klaipėdos g. (į centrą)	1
27	Centras „RYO“	1
28	F. Vaitkaus g. (į centrą)	2
29	F. Vaitkaus g.	1
30	Naujamiesčio g.	1
31	Nemuno g.	1
32	Savitiškio g. (galinė)	1
33	Prekybos centras „Maxima“ (į centrą)	1
34	Prekybos centras „Maxima“	1
35	Centras „RYO“	1
36	S. Daukanto g.	1
37	Kniaudiškių g. (į centrą)	1
38	Kniaudiškių g. (galinė)	1
39	Projektuotojų g. (į centrą)	1
40	Prekybos centras „Iki“ (į centrą)	1
41	Prekybos centras „Iki“	1
42	Liepų al. (į centrą)	1
43	Marijonų g.	1
44	Nevėžio g.	1
45	A. Navadolio g.	1
46	5-oji gimnazija (į centrą)	1
47	Poliklinika (į centrą)	1
48	Poliklinika	1
49	J. Tilvyčio g.	1
50	„Cido“ arena	1
51	J. Zikaro g. (į centrą)	1
52	Pajuostis (galinė)	1
53	Paliūniškio g. (galinė)	1
54	Parkas (į centrą)	1
55	Parko g. (galinė)	1
56	Sodra	1
57	Pušaloto g. (į centrą)	1
58	AB „Panevėžio stiklas“ (į centrą)	2
59	„Aurida“ (į centrą)	1
60	AB „Panevėžio stiklas“ (į centrą) galinė	1
61	Pramonės g. (į centrą)	1
62	Techninės apžiūros centras (galinė)	1
63	Projektuotojų g. (į centrą)	1
64	Projektuotojų g.	1
65	Prekybos centras „Maxima“	1
66	Katedros g.	1
67	Kapinės (į centrą)	1
68	Prekybos bazė (į centrą)	1
69	Ramygalos g. (į centrą)	1
70	Durpyno g. (į centrą)	1
71	Katedros g. (į centrą)	1
72	Teatro g.	1
73	Anykščių g.	1
74	J. Balčikonio gimnazija	1
75	Topolių al.	1
76	„Rožyno“ mokykla (į centrą)	1
77	Rožių g. (galinė)	1
78	Centras „RYO“ (į centrą)	1
79	Vaivadai (galinė)	1
80	Ligoninė (į centrą)	2
81	Ligoninė	1

El. Nr.	Stotelės pavadinimas	Siūlomas paviljonų kiekis stotelėse
82	Varpo g. (į centrą)	1
83	Smėlynės g. (į centrą)	1
84	Šermukšnių g. (į centrą)	1
85	Ukmergės g. (į centrą)	2
86	Ukmergės g.	2
87	A. Smetonos g.	1
88	Gilėnai	1
89	Molainiai (galinė)	1
90	Sodai (į centrą)	1
91	Medžiotojų g.	1
92	Tinklų g. (galinė)	1
93	Venslaviškiai (galinė)	1
94	RIFAS (galinė)	1
95	Kauno g. (į centrą)	1
96	Taikos al. (galinė)	1
97	F. Vaitkaus g.	1
98	„Vyturio“ progimnazija	1
99	Sodra	1
100	Nevėžio užtvanka (į centrą)	1
101	Velžio kelias (galinė)	1
102	J. Biliūno g. (į centrą)	1
103	Savivaldybė (į centrą)	2
104	Savivaldybė	2
105	Turgus	1
Iš viso:		112

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija, www.stops.lt, 2021 m.

Atnaujinant viešojo transporto stotelių infrastruktūrą, ir įrengiant paviljonus VPSP partneriams būtina įvertinti realią keleivių srautų situaciją viešojo transporto stotelėse, ir, keleivių laukimo paviljonus prioriteto tvarka įrengti atsižvelgiant į didžiausius viešojo transporto laukiančių keleivių srautus, įrengimo vietas derinant su Panevėžio miesto savivaldybės administracija ir su VšĮ „Panevėžio keleivinis transportas“.

Projekte identifikuotų problemų sprendimui siūlomas vizualiai patrauklus ir kasdienio naudojimo požiūriu funkcionalus keleivių laukimo paviljonų atnaujinimo sprendimas atrinktose viešojo transporto stotelėse. Keleivių laukimo paviljonų siūlomas vizualus sprendimas pateikiamas investicijų projekto prieduose.

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinimo metu Panevėžio mieste siekiama išspręsti esminę Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūros problemą – esamos infrastruktūros būklė, kuri neužtikrina tinkamos paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

1.4. Projekto konteksto analizės rezultatų aprašymas

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ socialinės-ekonominės aplinkos analizės metu nustatyta, kad esminė Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūros problema – esamos infrastruktūros būklė, kuri neužtikrina tinkamos paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

---

2. Projekto turinys

Projekto „Keleivių laukimo paviļjonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ turinį apima projekto tikslas, projekto sąsajos su kitais projektais, projekto ribos, tikslinės grupės, projekto uždaviniai projekto organizacija ir siekiami rezultatai.

2.1. Projekto tikslas

Atsižvelgiant į tikslinių grupių poreikius, problemas, kurioms spręsti rengiamas projektas, projekto ribas ir kitus aspektus, formuluojamas projekto „Keleivių laukimo paviļjonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ tikslas.

Pagrindinis projekto tikslas – kompleksiskai modernizuoti viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą ir užtikrinti aukštą teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę.

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Projektas „Keleivių laukimo paviļjonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ netiesiogiai susijęs ir papildo įgyvendintą projektą „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Panevėžio mieste“.

Projektas „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Panevėžio mieste“ buvo įgyvendintas 2018 m. Šio projekto metu įsigyta 12 nekenksmingų aplinkai miesto viešojo transporto autobusų (nauji, žemagrindžiai, vieno aukšto, varomi suspaustomis gamtinėmis dujomis). Numatyta, kad naujų transporto priemonių įsigijimas turi sumažinti autobusų gedimų ir vėlavimo galimybę, o patrauklesnis jų dizainas, sumažėjęs kelionės metu jaučiamas triukšmas bei vibracija turėtų padidinti Panevėžio miesto viešojo transporto patrauklumą vietos gyventojams bei turistams (skatinama naudotis viešuoju transportu). Taip pat ekologiškų autobusų įsigijimas padeda spręsti miesto oro taršos problemą, kadangi naujieji autobusai išmeta mažiau kenksmingų dujų, nei senieji. Naujieji autobusai yra pritaikyti neįgaliesiems, todėl skatina šios socialinės grupės integraciją į visuomenę.

2.3. Projekto poveikio ribos

Projekto „Keleivių laukimo paviļjonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ poveikio ribos apibrėžiamos Panevėžio miesto administracinėmis ribomis ir iki 2,2 km atstumu nuo Panevėžio miesto administracinių ribų Panevėžio rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje (stotelė „21.2. Piniava“ yra nutolusi apie 1,8 km nuo miesto administracinės ribos; stotelė „42.1. Veteranų g.“ yra nutolusi apie 1,7 km nuo miesto administracinės ribos Panevėžio rajono savivaldybės administracinės teritorijos ribos; stotelė „18.7. Pajuostis (galinė)“ yra miesto administracinėse ribose, tačiau iki jos viešojo transporto trasa yra apie 2,2 km Panevėžio rajono savivaldybės administracinės teritorijos ribose).

2.4. Projekto tikslinės grupės

Projekto „Keleivių laukimo paviļjonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ metu sukurtos infrastruktūros naudotojai ir paslaugų gavėjai, kuriems skirta projekto kuriama nauda yra viešojo transporto naudotojai (keleiviai). Projekto tikslinė grupė – viešojo transporto naudotojai – keleiviai (Panevėžio miesto, Panevėžio rajono gyventojai, taip pat Panevėžio miesto svečiai), kurių, 2019 m. Lietuvos statistikos departamento duomenimis buvo pervežta 9 925 tūkst.

Esama didžiosios dalies viešojo transporto stotelių infrastruktūros būklė ir tos infrastruktūros trūkumas netenkina viešojo transporto naudotojų – keleivių poreikių naudotis vizualiai patrauklia, funkcionalia, švaria ir patogia keleivių laukimo paviljonų infrastruktūra (paviljonais, suoliukais, šiukšlinėmis, keleivių informavimo sprendimais).

Numatoma teigiama projekto įtaka projekto tikslinei grupei – projekte numatyta atnaujinti viešojo transporto stotelių infrastruktūrą (keleivių laukimo paviljonus, suoliukus, šiukšlines, keleivių informavimo sprendimus), kuri sudarys sąlygas patenkinti viešojo transporto naudotojų – keleivių poreikius naudotis vizualiai patrauklia, funkcionalia, švaria ir patogia keleivių laukimo paviljonų infrastruktūra.

2.5. Projekto uždaviniai

Atsižvelgiant į tikslinių grupių poreikius, problemas, kurioms spręsti rengiamas projektas, projekto ribas, tikslą ir kitus aspektus, suformuluoti šie projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ uždaviniai:

Projekto uždavinys – įrengti naują Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūrą.

Projekto veiklos:

- Naujų keleivių laukimo paviljonų įrengimas (paviljonai su suoliukais, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai);
- Naujos keleivių laukimo infrastruktūros įrengimas stotelėse (suoliukai, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai) (atveju, kai nepakanka lėšų įrengti paviljonus visose viešojo transporto stotelėse).

Minimalūs reikalavimai projektui:

- Ne mažesnis naujų paviljonų skaičius nei šiuo metu esantis pastatytų paviljonų skaičius;
- Kasmet naujų paviljonų skaičių padidinti ne mažiau 5 vnt. (išskyrus paskutinius 5 metus);
- Numatyti vietas viešojo transporto tvarkaraščiams ir maršrutų schemoms;
- Atnaujinti suoliukus ir šiukšlines;
- Suteiktas nemokamas reklamos plotas Panevėžio miesto savivaldybės reikmėms (10 proc.);
- Siekti, kad miesto viešuose erdvėse būtų įrengiamas minimalus skaičius reklaminių vitrinų, reklaminių stovų ir kolonų;
- VPSP partneris kasmet prižiūrėtų visus mieste esančius paviljonus;
- Siekti, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės trukmė būtų apie 10-15 metų.

2.6. Projekto organizacija

Projektą „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ inicijuoja Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Pagrindinė administracijos veikla – viešojo gyvenimo Panevėžio miesto savivaldybėje organizavimas, viešųjų paslaugų gyventojams teikimas (sveikatos apsauga, socialinė apsauga, švietimas, kultūra, viešosios miesto infrastruktūros tvarkymas ir priežiūra, žemės ir nuosavybės reikalų kompetencijos ribose sprendimas, viešojo transporto, komunalinių paslaugų organizavimas, viešosios aplinkos verslui ir turizmui sudarymas ir t.t.).

Panevėžio miesto savivaldybės administracija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vietos savivaldos, Biudžetinių įstaigų įstatymu, Valstybės tarnybos, Viešojo administravimo įstatymais, kitais įstatymais ir teisės aktais, Vyriausybės nutarimais, savivaldybės Tarybos, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Panevėžio miesto savivaldybės administracijos veiklos nuostatais (patvirtinti Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-68-17).

Panevėžio miesto savivaldybės administracija, vadovaudamasi nuostatais įgyvendina LR Vietos savivaldos įstatymu savivaldybei priskirtas funkcijas. Viena iš funkcijų yra viešojo transporto sistemų diegimo užtikrinimas, viešojo transporto objektų įrengimas ir modernizavimas. Administracija vykdydama šią, savarankiškąją savivaldybių funkciją inicijuoja projektą „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“.

Lentelėje Panevėžio miesto savivaldybės pateikiami administracijos rekvizitai.

Lentelė Nr. 7. Panevėžio miesto savivaldybės administracijos rekvizitai

Rekvizitas	Rekvizito reikšmė
Pavadinimas	Panevėžio miesto savivaldybės administracija
Įmonės kodas	288724610
Buveinė	Laisvės a. 20 LT-35200, Panevėžys
Telefono, fakso Nr.	(8 45) 501 360, (8 45) 501 354
El. paštas	savivaldybe@panevezys.lt
Teisinė forma	Viešojo administravimo funkcijas atliekanti savivaldybės biudžetinė įstaiga
Vadovas	Administracijos direktorius Tomas Jukna
Pagrindinė veiklos sritis	Bendroji viešojo valdymo veikla, kodas 84.11
Veiklos rūšis	Lietuvos Respublikos savivaldybių veikla, kodas 84.11.20

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija

Panevėžio miesto savivaldybės administraciją sudaro struktūriniai padaliniai (skyriai), valdymo sričiai priklauso daugelis miesto biudžetinių ir viešųjų įstaigų. Administracijos vadovas ir vykdomoji institucija yra pavaldį miesto tarybai ir atskaitinga merui. Administracijos darbuotojų, išskyrus administracijos direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojo, įgaliojimai nesusiję su Tarybos įgaliojimų pabaiga. Panevėžio miesto savivaldybės taryba – savivaldybės bendruomenei atstovaujanti atstovaujamoji savivaldos institucija, kuri atsakinga už savivaldos teisės, savo funkcijų ir bendruomenės iškeltų uždavinių įgyvendinimą bendruomenės interesais savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės tarybos veiklos tvarką ir formas nustato LR Vietos savivaldos įstatymas ir Panevėžio miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamentas patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. 1-44. Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu apibrėžiami: savivaldybės tarybos veiklos principai, mero pavaduotojų skyrimo principai, savivaldybės administracijos struktūros ir nuostatų tvirtinimo bei administracijos direktoriaus (direktoriaus pavaduotojo) skyrimo procedūros, kiti aspektai.

2.7. Siekiami rezultatai

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinimo metu siekiama šių rezultatų:

- Ne mažesnis naujų paviljonų skaičius nei šiuo metu esantis pastatytų paviljonų skaičius;
- Kasmet naujų paviljonų skaičių padidinti ne mažiau 5 vnt. (išskyrus paskutinius 5 metus);
- Numatyti vietas viešojo transporto tvarkaraščiams ir maršrutų schemoms;
- Atnaujinti suoliukus ir šiukšlines;

- Suteiktas nemokamas reklamos plotas Panevėžio miesto savivaldybės reikmėms (10 proc.);
- Siekti, kad miesto viešuose erdvėse būtų įrengiamas minimalus skaičius reklaminių vitrinų, reklaminių stovų ir kolonų;
- VPSP partneris kasmet prižiūrėtų visus mieste esančius paviljonus;
- Siekti, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės trukmė būtų apie 10-15 metų.

Netiesioginis siekiamas rezultatas – prisidėjimas prie Panevėžio miesto, kaip modernaus miesto, įvaizdžio kūrimo. Modernūs viešosios infrastruktūros sprendimai tiesiogiai prisideda prie gyvenamosios vietovės modernaus įvaizdžio kūrimo. Modernūs keleivių laukimo paviljonai viešojo transporto stotelėse tiesiogiai prisideda prie modernaus miesto įvaizdžio kūrimo.

2.8. Projekto turinio analizės rezultatų aprašymas

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ projekto turinio analizės metu išskeltas projekto tikslas – kompleksiskai modernizuoti viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą ir užtikrinti aukštą teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę.

Projektas netiesiogiai susijęs ir papildo įgyvendintą projektą „Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Panevėžio mieste“. Projektas tiesioginių sąsajų su kitais įgyvendintais ar įgyvendinamais projektais neturi.

Projekto poveikio ribos apibrėžiamos Panevėžio miesto administracinėmis ribomis ir iki 2,2 km atstumu nuo Panevėžio miesto administracinių ribų Panevėžio rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje.

Projekto tikslinė grupė – viešojo transporto naudotojai – keleiviai (9 925 tūkst. keleivių per metus).

Projekto uždavinys – įrengti naują Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūrą.

Projekto veiklos:

- Naujų keleivių laukimo paviljonų įrengimas;
- Naujos keleivių laukimo infrastruktūros (suoliukai, šiukšlinės, kelio ženklai) įrengimas stotelėse (atveju, kai nepakanka lėšų įrengti paviljonus visose viešojo transporto stotelėse).

Projekto organizacija – Panevėžio miesto savivaldybės administracija, kuri vadovaudamasi LT teisės aktų nuostatomis įgyvendina vieną iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų – transporto sistemų diegimo užtikrinimas, viešojo transporto objektų įrengimas ir modernizavimas.

Pagrindiniai projektu siekiami rezultatai:

- Ne mažesnis naujų paviljonų skaičius nei šiuo metu esantis pastatytų paviljonų skaičius;
- Kasmet naujų paviljonų skaičių padidinti ne mažiau 5 vnt. (išskyrus paskutinius 5 metus);
- Atnaujinti suoliukus ir šiukšlines;
- Siekti, kad miesto viešuose erdvėse būtų įrengiamas minimalus skaičius reklaminių vitrinų, reklaminių stovų ir kolonų;
- VPSP partneris kasmet prižiūrėtų visus mieste esančius paviljonus;
- Siekti, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės trukmė būtų apie 10-15 metų.
- Prisidėti prie modernaus miesto įvaizdžio kūrimo.

3. Galimybės ir alternatyvos

Šiame investicinio projekto skyriuje aprašoma projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ esama situacija, galimos veiklos projekto tikslui pasiekti ir uždaviniams išspręsti; galimų veiklų vertinimo kriterijai, galimų veiklų įvertinimas pagal pasirinktus veiklų vertinimo kriterijus ir trumpojo veiklų sąrašo sudarymas.

3.1. Esama situacija

Esama projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ situacija aprašyta ankstesniuose investicijų projekto skyriuose.

Panevėžio miesto viešojo transporto tinkle yra 244 viešojo transporto stotelės, iš kurių 86 stotelių yra įrengti keleivių laukimo paviljonai (61 stotelėje esantys 66 paviljonai įrengti ir prižiūrimi pagal paslaugų teikimo sutartį, likusiose 25 stotelėse esantys 26 paviljonai yra Panevėžio miesto savivaldybės administracijos nuosavybė). Tik 19 keleivių laukimo paviljonų, esančių 19 viešojo transporto stotelių atitinka visus funkcionalumo, patrauklumo ir estetikos reikalavimus.

Lentelė Nr. 8. Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūra ir jos būklė

Eil. Nr.	Infrastruktūros objektas ir aprašymas	Viešojo transporto stotelių skaičius	Keleivių laukimo paviljonų skaičius
1.	Įrengti keleivių laukimo paviljonai su kelio ženklais ir šiuokšlinėmis (nepatenkinama būklė; nuosavybės teise priklauso UAB „JCDecaux Lietuva“; pasibaigus paslaugų teikimo sutarties terminui turi būti išmontuoti)	61	66
2.	Įrengti keleivių laukimo paviljonai su kelio ženklais ir šiuokšlinėmis (gera būklė; nuosavybės teise priklauso Panevėžio miesto savivaldybės administracijai)	19	19
3.	Įrengti keleivių laukimo paviljonai su kelio ženklais ir šiuokšlinėmis (nepatenkinama būklė; nuosavybės teise priklauso Panevėžio miesto savivaldybės administracijai)	6	7
4.	Neįrengti keleivių laukimo paviljonai, tačiau yra įrengti kelio ženklai ir šiuokšlinės (nepatenkinama būklė; dalyje stotelių yra suoliukai)	158	-
Iš viso:		244	92

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija, UAB „JCDecaux Lietuva“, 2021 m.

Investicijų projekto rengimo metu, Panevėžio miesto savivaldybės administracija patiria viešojo transporto stotelių priežiūros (šiuokšlių išvežimo) išlaidas, kurios sudaro 8139,36 Eur per metus (2019 m. duomenimis). Kadangi visose viešojo transporto stotelėse yra įrengtos šiuokšlinės, projekto metu viešojo transporto stotelių skaičiaus Panevėžio miesto viešojo transporto sistemoje keisti nenumatyta, numatyta įrengti naują stotelių infrastruktūrą (naujus paviljonus, naujus suoliukus, naujas šiuokšlines, naujus keleivių informavimo sprendimus) esamose viešojo transporto stotelėse, todėl šios išlaidos iš esmės nepasikeis.

Panevėžio miesto savivaldybė patiria esamų keleivių laukimo paviljonų remonto išlaidų, tačiau šios išlaidos yra nereikšmingo dydžio, todėl jos atskirai neišskiriamos.

Kitų išlaidų Panevėžio miesto savivaldybės administracija nepatiria. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės atveju, Panevėžio miesto savivaldybės administracija tikisi nepatirti

papildomų išlaidų viešojo transporto stotelių infrastruktūros kūrimui, eksploatavimui ir priežiūrai. Panevėžio miesto savivaldybės administracija planuoja suteikti lengvatą viešojo ir privataus sektorių partnerystės privačiajam partneriui – atleisti nuo vietinės rinkliavos už leidimą įrengti išorinę reklamą keleivių laukimo paviljonuose įrengtuose reklaminiuose skyduose.

3.2. Galimos projekto veiklos

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, numatyta investicijų vertė neviršija 15 mln. Eur, todėl „ilgasis“ veiklų sąrašas nesudaromas, iš karto sudaromas „trumpasis“ veiklų sąrašas.

3.3. Galimų projekto veiklų vertinimo kriterijai

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, „ilgasis“ veiklų sąrašas nesudaromas, todėl galimų projekto veiklų („ilgojo“ veiklų sąrašo) vertinimo kriterijai nėra formuluojami.

3.4. Trumpojo veiklų sąrašo sudarymas ir alternatyvų aprašymas

Vadovaujantis Investicijų projektu, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika ir šios metodikos 4 priedo Projektų investavimo objektų ir investavimo objektų tipų sąrašas, reikalavimais, investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, atsižvelgiant į investicijų projekto tipą – inžineriniai statiniai (keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais įrenginiais), minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos šios projekto įgyvendinimo alternatyvos. Atlikus rinkos analizę nustatytas minimaliai privalomų išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvų pagal Metodikos reikalavimus, veiklos, kurių įgyvendinimo galimybes pagal projekto specifiką yra tikslinga analizuoti.

Lentelė Nr. 9. Galimos projekto veiklos

Eil. Nr.	Investavimo objektas	Minimaliai privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos	Galimos alternatyvų veiklos
1.	Inžineriniai statiniai	Naujų inžinerinių statinių statyba /esamų pakeitimas	<ul style="list-style-type: none"> • Naujų technologijos A inžinerinių statinių statyba. Nauji keleivių laukimo paviljonai gali būti statomi (ten, kur jų nėra) pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis ir reklaminiiais skydais (gali būti šviečiantys reklaminiai skydai). Projekto atveju tikslinga įrengti naujus keleivių laukimo paviljonus atrinktose autobusų stotelėse, kuriose jų nėra. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti. • Esamų inžinerinių statinių keitimas technologija A. Esami keleivių laukimo paviljonai gali būti keičiami pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis ir reklaminiiais skydais (gali būti šviečiantys reklaminiai skydai). Projekto atveju tikslinga pakeisti esamus keleivių laukimo paviljonus atrinktose autobusų stotelėse, kuriose yra įrengti

Eil. Nr.	Investavimo objektas	Minimaliai privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos	Galimos alternatyvų veiklos
			<p>keleivių laukimo paviljonai. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalies esamų inžinerinių statinių keitimas technologija A. Dalis esamų keleivių laukimo paviljonų gali būti keičiami pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis ir reklaminiais skydais (gali būti šviečiantys reklaminiai skydai). Projekto atveju tikslinga pakeisti dalį esamų keleivių laukimo paviljonų atrinktose autobusų stotelėse, kuriose yra įrengti keleivių laukimo paviljonai. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti. • Naujų technologijos B inžinerinių statinių statyba. Nauji keleivių laukimo paviljonai gali būti statomi (ten, kur jų nėra) pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis be reklaminį skydų. Projekto atveju tikslinga įrengti naujus keleivių laukimo paviljonus atrinktose autobusų stotelėse, kuriose jų nėra. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti. • Esamų inžinerinių statinių keitimas technologija B. Esami keleivių laukimo paviljonai gali būti keičiami pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis be reklaminį skydų. Projekto atveju tikslinga pakeisti esamus keleivių laukimo paviljonus atrinktose autobusų stotelėse, kuriose yra įrengti keleivių laukimo paviljonai. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti. • Dalies esamų inžinerinių statinių keitimas technologija B. Dalis esamų keleivių laukimo paviljonų gali būti keičiami pagal rinkoje esančią technologiją – metalo konstrukcijų paviljonai su stiklo stogeliais, stiklo sienelėmis be reklaminį skydų. Projekto atveju tikslinga pakeisti dalį esamų keleivių laukimo paviljonų atrinktose autobusų stotelėse, kuriose yra įrengti keleivių laukimo paviljonai. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti.
		Inžinerinių statinių nuoma / panauda	<ul style="list-style-type: none"> • Inžinerinių statinių nuoma / panauda. • Dalies inžinerinių statinių nuoma / panauda. Projekto metu planuojamų inžinerinių statinių – keleivių laukimo paviljonų nuomos / panaudos paslaugos rinkoje nėra teikiamos. Teoriškai, suformavus paslaugos poreikį, rinkoje galėtų būti teikiamos tokio pobūdžio paslaugos, tačiau investicijų projekto rengimo metu tokios paslaugos nėra teikiamos. Dėl šios priežasties alternatyva negali būti įgyvendinama.
		Trūkstančių paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje	<ul style="list-style-type: none"> • Paslaugos pirkimas iš rinkos tiekėjų. Projekto metu planuojamų inžinerinių statinių – keleivių laukimo paviljonų įrengimo ir eksploatavimo paslaugos rinkoje yra teikiamos. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti. • Dalies paslaugos pirkimas iš rinkos tiekėjų. Projekto metu planuojamų inžinerinių statinių – keleivių laukimo paviljonų įrengimo ir eksploatavimo

Eil. Nr.	Investavimo objektas	Minimaliai privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos	Galimos alternatyvų veiklos
		Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas	<p>paslaugos rinkoje yra teikiamos. Dėl šios priežasties ši alternatyva yra galima įgyvendinti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas A technologija. • Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas B technologija. • Dalies esamų inžinerinių statinių techninių savybių pagerinimas. <p>Visais išvardintais atvejais, projekto metu planuojamų inžinerinių statinių – keleivių laukimo paviljonų techninių savybių gerinimas teoriškai yra įmanomas, tačiau praktiškai paviljonas turi atlikti kelias funkcijas – užtikrinti keleiviams patogias viešojo transporto laukimo sąlygas, t.y. apsaugoti nuo aplinkos (vėjo, lietaus, sniego) poveikio ir suteikti galimybę patogiai laukti viešojo transporto (stovimos ir sėdimos laukimo vietos). Šias funkcijas užtikrina nesudėtingi techniniai sprendimai ir savybės (konstrukcijos atsparumas aplinkos poveikiui ir vandalizmui, patogumas naudotis, pritaikymas asmenims su negalia), kurie yra įprasti rinkoje (nėra iš esmės įprastas savybes pagerinančių sprendimų). Dėl šios priežasties alternatyva negali būti įgyvendinama.</p>

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

Būtina pažymėti, kad projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ iniciatorius – Panevėžio miesto savivaldybės administracija yra nusprendusi projektą įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės būdu.

Atsižvelgiant į lentelėje išdėstytas galimas įgyvendinti projekto alternatyvas, galimas alternatyvų įgyvendinimo veiklas ir projekto iniciatoriaus sprendimą įgyvendinti projektą VPSP būdu, formuluojamos šios projekto įgyvendinimo alternatyvos:

- A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);
- A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);

Projektui priskirtas pagrindinis investavimo objektas – inžineriniai statiniai, kadangi projekto metu numatoma iš esmės pakeisti esamus inžinerinius statinius naujais – numatyta įrengti naują infrastruktūrą viešojo transporto stotelėse (keleivių laukimo paviljonus, suoliukus, šiukšlines, keleivių informavimo sprendimus).

Būtina pažymėti, kad visų alternatyvų atveju, paslaugų pokyčio rezultatas (keleivių skaičius per metus) yra analogiškas – 9 925 tūkst. keleivių per metus.

3.4.1. Alternatyva „Nedaryti nieko“ arba „Veikti kaip įprasta“

Šios alternatyvos atveju nieko nebūtų daroma, t.y. laikoma, kad paliekama esama situacija, Panevėžio miesto savivaldybė užtikrina esamų viešojo transporto stotelių priežiūrą ir patiria įprastas veiklas išlaidas.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju alternatyva A0 – nedaryti nieko arba veiki kaip įprasta, atitinka 3.1. skyriuje „Esama situacija“ pateiktą esamos situacijos aprašymą.

3.4.2. Alternatyva „A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“

Šios alternatyvos atveju siūloma atnaujinti visas Panevėžio miesto viešojo transporto stoteles, tačiau investicijas paskirstant pagal poreikį, t.y. dalyje viešojo transporto stotelių įrengti keleivių laukimo paviljonus su reklaminiiais skydais, dalyje viešojo transporto stotelių įrengti keleivių laukimo paviljonus be reklaminių skydų, dalyje viešojo transporto stotelių įrengti suoliukus, šiukšlines, visose stotelėse įrengti kelio ženklus.

Keleivių laukimo paviljonus su reklaminiiais skydais siūloma įrengti tose viešojo transporto stotelėse, kuriose yra didžiausi viešojo transporto keleivių srautai ir reklaminiuose skyduose pateikiama informacija gali pasiekti didžiausią vartotojų skaičių. Dėl investicijų tolygesnio pasiskirstymo, siūloma kasmet (per pirmus 5 koncesijos sutarties metus) įrengti papildomų keleivių laukimo paviljonų viešojo transporto stotelėse, kuriose jų nėra, ir kuriose keleivių srautai yra didžiausi.

Keleivių laukimo paviljonus be reklaminių skydų siūloma įrengti tose viešojo transporto stotelėse, kuriose yra pakankami viešojo transporto keleivių srautai, tačiau per maži reklaminių skydų tikslingumui pagrįsti, arba dėl miesto infrastruktūros objektų išsidėstymo (per siauras šaligatvis, per arti kiti pastatai ar statiniai ir pan. kliūty) reklaminių skydą įrengti yra netikslinga ir neracionalu. Dėl investicijų tolygesnio pasiskirstymo, siūloma kasmet (per pirmus 5 koncesijos sutarties metus) įrengti papildomų keleivių laukimo paviljonų be reklaminių skydų tose viešojo transporto stotelėse, kuriose jų nėra, ir kuriose keleivių srautai yra pakankami pagrįsti paviljono įrengimą, tačiau nepakankami įrengti reklaminių skydą arba yra dėl aplinkinės infrastruktūros objektų išsidėstymo yra natūralių kliūčių reklaminių skydų įrengimui.

Viešojo transporto stotelėse, kuriose buvo įrengti keleivių laukimo paviljonai, nepatenkinamos būklės paviljonai savivaldybės administracijai priklausantys nuosavybės teise ir priklausantys paslaugos teikėjui UAB „JCDecaux Lietuva“ keičiami naujais, kad visi miesto keleivių laukimo paviljonai būtų vieno stiliaus. Naujų keleivių laukimo paviljonų vizualus sprendimas parenkamas pagal Panevėžio miesto atsakingų skyrių parinktą sprendimą, atitinkantį miesto architektūrinį kontekstą.

Keleivių laukimo paviljonuose, kuriuose įrengiami reklaminiai skydai, taip pat įrengiami ir keleivių informavimo sprendimai, suoliukai, šiukšlinės, viešojo transporto stotelės ženklas, sutvarkomi viešojo transporto stotelės pagrindai (kur reikia, pritaikoma neįgaliesiems).

Keleivių laukimo paviljonuose, kuriuose neįrengiami reklaminiai skydai, įrengiami keleivių informavimo sprendimai (stendai-laikikliai viešojo transporto schemoms ir stendai-laikikliai viešojo transporto eismo tvarkaraščiams), suoliukai, šiukšlinės, viešojo transporto stotelės ženklas, sutvarkomi viešojo transporto stotelės pagrindai (kur reikia, pritaikoma neįgaliesiems).

Alternatyvos atveju siūloma atnaujinti ir įrengti keleivių laukimo paviljonus ir viešojo transporto stotelių infrastruktūrą 225 viešojo transporto stotelėse ir įrengti:

- 60 keleivių laukimo paviljonų su reklaminiiais skydais (su suoliukais ir keleivių informavimo sprendimais);

- 32 keleivių laukimo paviljonus be reklaminių skydų (su suoliukais ir keleivių informavimo sprendimais ir galimybe įrengti reklaminius skydus esant poreikiui);
- 120 suoliukų stotelėse be keleivių laukimo paviljonų (su galimybe įrengti keleivių laukimo paviljoną su/be reklaminio skydo);
- 225 vnt. šiukšlinių;
- 225 vnt. viešojo transporto stotelių kelio ženklų su atramomis.

Siūloma, kad projektas būtų įgyvendinamas koncesijos būdu. Visus keleivių laukimo paviljonus ir suoliukus stotelėse atnaujintų, įrengtų, prižiūrėtų, remontuotų viešojo ir privataus sektorių partnerystės privatusis partneris.

Viešojo partnerio reikmėms numatyta ne mažiau, kaip 10 proc. reklamos ploto keleivių laukimo paviljonuose.

Iš VPSP privačiojo partnerio laukiama:

- Įrengtos infrastruktūros priežiūra (valymas ne rečiau, kaip 12 kartų per metus arba per protingą laiką nuo informavimo apie būtinybę valyti, remontas per protingą laiką nuo sugadinimų);
- 19 vnt. savivaldybei nuosavybės teise priklausančių keleivių laukimo paviljonų priežiūra (valymas, remontas); šiuose paviljonuose nėra reklaminių skydų. Jei privačiam partneriui bus poreikis įrengti reklamos skydus šiose stotelėse, bus ieškoma galimybių reklaminius skydus įrengti paviljone arba atskirai nuo paviljono (šalia paviljono).

VPSP privačiajam partneriui siūloma:

- Privačiojo partnerio įrengtą ir viešajam partneriui priklausančią esamą viešojo transporto stotelių infrastruktūrą prižiūrėti 10 metų laikotarpiu;
- Privačiojo partnerio įrengta infrastruktūra yra partnerio nuosavybė;
- Šiukšlių išvežimą iš stotelėse įrengtų šiukšlinių organizuoja miesto savivaldybės administracija;
- Partnerio informavimą apie įrengtos ir esamos viešojo transporto stotelių infrastruktūros esamą būklę (netvarką, sugadinimus ir pan.) organizuoja miesto savivaldybės administracija;
- Laisvai pasirinkti viešojo transporto stoteles, kuriose įrengiami keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais skydais (laikantis nustatyto mažiausio reikalaujamo keleivių laukimo paviljonų kiekio);
- Projekto viešasis partneris numato atleisti privatųjį VPSP partnerį nuo vietinės rinkliavos už leidimą įrengti išorinę reklamą (įrengtuose naujuose keleivių laukimo paviljonuose viešojo transporto stotelėse). Rinkliavos dydžiai yra: 36,00 Eur/kv. m/metai, arba iki vieno mėnesio 0,30 Eur/kv. m/diena. Taikomas koeficientas 1 ne istorinėje miesto dalyje ir 2 istorinėje miesto dalyje (*Kultūros vertybių registre unikalus kodas 31872 <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>*).

Planuojamos privačiojo partnerio išlaidos paviljonų įrengimui ir priežiūrai bei pajamos iš reklaminių plotų nuomos paslaugų yra pateikiamos vėlesniuose investicijų projekto skyriuose.

Privačiajam partneriui bus sudarytos sąlygos įrengti keleivių laukimo paviljonus visose keleivių laukimo stotelėse. Reklaminiai skydai viešojo transporto stotelėse be keleivių laukimo paviljono nėra įrengiami, t.y. jei yra poreikis reklaminiam skydai, turi būti įrengiamas ir keleivių laukimo paviljonas (jei jo nėra).

Atsižvelgiant į ankstesniuose skyriuose įvardintus laukiamus projekto įgyvendinimo rezultatus, alternatyva atitinka laukiamus rezultatus, t.y.:

- Siūlomų įrengti naujų paviļjonų skaičius yra didesnis nei šiuo metu esantis pastatytų paviļjonų skaičius. Esantis pastatytų paviļjonų skaičius yra 92 paviļjonai 86 viešojo transporto stotelėse. Siūloma palikti 19 esamų geros būklės paviļjonų (19 viešojo transporto stotelių) ir įrengti 72 naujus keleivių laukimo paviļjonus pirmaisiais projekto įgyvendinimo metais (65 viešojo transporto stotelėse; pagal privačiojo partnerio poreikį galimas ir didesnis paviļjonų skaičius stotelėse) ir, įskaitant kasmetinius atnaujinimus, alternatyvos įgyvendinimo metu būtų įrengta iš viso 92 nauji keleivių laukimo paviļjonai 72 viešojo transporto stotelėse.
- Kasmet naujų paviļjonų skaičių padidinti po 5 paviļjonus kasmet (per antrus-penktus projekto įgyvendinimo metus), t.y. ne mažiau, kaip 5 vienetai per metus.
- Paviļjonuose numatytos vietos keleivių informavimo sprendimams (tvarkaraščiams, maršrutų schemoms);
- Numatytas visų viešojo transporto stotelių atnaujinimas, t.y. siūloma įrengti suoliukus, šiukšlines, kelio ženklus;
- Skaičiavimuose įvertintas nemokamas reklamos plotas Panevėžio miesto savivaldybės reikmėms (10 proc.);
- Skaičiavimuose miesto viešosiose erdvėse reklaminių vitrinų, reklaminių stovų ir kolonų įrengimas nenumatytas.
- Skaičiavimuose įvertinta, kad VPSP privatusis partneris kasmet prižiūrėtų visus mieste esančius paviļjonus, suoliukus ir kelio ženklus (valymas, remontas);
- Skaičiavimuose numatyta, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystės trukmė 10 metų (su galimybe pratęsti partnerystę).

Skaičiavimuose Viešojo transporto stotelių infrastruktūros elementų (keleivių laukimo paviļjonų, suoliukų, šiukšlinių, kelio ženklų) kaina yra grindžiama vidutine komercinių pasiūlymų konkreitiems elementams, kaina. Šių elementų įrengimo ir projektavimo darbų preliminarai kaina grindžiama įmonių, užsiimančių mažosios miestų infrastruktūros elementų projektavimo ir statybos darbais, preliminarai kainų apklausa žodžiu (vidutinės kainos).

Alternatyvos „A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviļjonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos pateikiamos lentelėje.

Lentelė Nr. 10. Alternatyvos „A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviļjonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos

Eil. Nr.	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, su PVM
1.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		99 220,00
1.1.	Keleivių laukimo paviļjono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (be reklaminių skydų) (1 vnt.)	32	19 360,00
1.2.	Keleivių laukimo paviļjono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (su reklaminiu skydu) (1 vnt.)	60	50 820,00
1.3.	Keleivių laukimo stotelės įrengimas (suoliukų ir kitų gerbūvio elementų montavimas, kai neįrengiamas paviļjonas)	120	29 040,00
2.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas		748 957,33

Eil. Nr.	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, su PVM
2.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) be reklaminio stendo (1 vnt.)	32	197 989,88
2.2.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) su reklaminio stendu (apšviestas) (1 vnt.)	60	463 575,20
2.3.	Šiukšlinė	225	34 031,25
2.4.	Atrama su ženklu	225	20 691,00
2.5.	Suoliukas	120	32 670,00
3.	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (1-4 kategorijos) susijusios paslaugos		16 698,00
3.1.	Statinių supaprastintų techninių projektų rengimo išlaidos (supaprastintas techninis projektas)	92	16 698,00
Iš viso:			864 875,33

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

Šios alternatyvos prielaidos naudojamos alternatyvų analizėje vėlesniuose investicijų projekto skyriuose.

3.4.3. Alternatyva „A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“

Šios alternatyvos atveju siūloma atnaujinti visas Panevėžio miesto viešojo transporto stoteles, tačiau investicijas analogiškai, kaip alternatyvos A1 atveju, tačiau skiriasi techninis sprendimas.

Skaičiavimuose Viešojo transporto stotelių infrastruktūros elementų (keleivių laukimo paviljonų, suoliukų, šiukšlinių, kelio ženklų) kaina yra grindžiama ne vidutine, o didžiausia komercinių pasiūlymų konkretiems elementams, kaina. Šių elementų įrengimo ir projektavimo darbų preliminarai kaina grindžiama įmonių, užsiimančių mažosios miestų infrastruktūros elementų projektavimo ir statybos darbais, preliminarina kainų apklausa žodžiu (vidutinės kainos).

Alternatyvos „A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos pateikiamos lentelėje.

Lentelė Nr. 11. Alternatyvos „A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija)“ planuojamos išlaidos

Eil. Nr.	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, su PVM
1.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		99 220,00
1.1.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (be reklaminio skydo) (1 vnt.)	32	19 360,00
1.2.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (su reklaminio skydu) (1 vnt.)	60	50 820,00
1.3.	Keleivių laukimo stotelės įrengimas (suoliukų ir kitų gerbūvio elementų montavimas, kai neįrengiamas paviljonas)	120	29 040,00
2.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas		1 038 611,97
2.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) be reklaminio stendo (1 vnt.)	32	244 168,32
2.2.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) su reklaminio stendu (apšviestas) (1 vnt.)	60	596 989,80
2.3.	Šiukšlinė	225	135 580,50
2.4.	Atrama su ženklu	225	21 943,35

Eil. Nr.	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, su PVM
2.5.	Suoliukas	120	39 930,00
3.	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (1-4 kategorijos) susijusios paslaugos		16 698,00
3.1.	Statinių supaprastintų techninių projektų rengimo išlaidos (supaprastintas techninis projektas)	92	16 698,00
Iš viso:			1 154 529,97

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

Šios alternatyvos prielaidos naudojamos alternatyvų analizėje vėlesniuose investicijų projekto skyriuose.

3.5. Alternatyvų palyginimas ir optimalios alternatyvos pasirinkimas

Vadovaujantis Investicijų projektu, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikos reikalavimais nurodymais, investicijų projektui vertinti „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“, pagal šio projekto investavimo objekto tipą, t.y. viešojo juridinio asmens inžinerinių statinių investavimo objekto tipas (inžinerinių statinių projektai – tai tokie projektai, kuriems įgyvendinti didžioji suplanuotų investicijų išlaidų dalis numatyta į inžinerinius statinius), turi būti taikomas sąnaudų-veiksmingumo analizės (SVA) metodas, kadangi:

- Nėra poreikio vertinti, ar projekto įgyvendinimas yra naudingas visuomenei ir/ar sukurs papildomą socialinę – ekonominę naudą ir/ar išorinį poveikį, t.y., šiuo metu teikiamos viešojo transporto sistemos teikiamos paslaugos vykdymo tęstinumas privalo būti užtikrintas pagal tuos pačius kokybinius ir kiekybinius reikalavimus, laikantis galiojančių teisės aktų. Neatsižvelgiant, ar bus sukurta papildoma socialinė-ekonominė nauda ir/ar išorinis poveikis, visų projektų įgyvendinimo alternatyvų atveju sukuriama nauda ar išorinis poveikis iš esmės yra panašus, o bendra nauda ir poveikis (įvertinti anksčiau arba tam tikros situacijos atveju be detalaus vertinimo yra akivaizdu) yra didesnė nei išlaidos.
- Projekto įgyvendinimas neturės tiesioginės įtakos esamos paslaugos turiniui, formai, teikimo apimčiai, paslaugos kainai vartotojams ir vartotojų skaičiui, t.y., įgyvendinus projektą planuojama išlaikyti stabilią (nedidinant / nemažinant) šiuo metu teikiamos paslaugos apimtį, nekuriant papildomų paslaugų bei nekeičiant šiuo metu teikiamos paslaugos teikimo formos. Viešojo transporto sistemos paslaugos vartotojų skaičius leidžia optimaliai išnaudoti infrastruktūros pajėgumus ir tendencijos nekelti abejonų dėl poreikio išlaikyti esamą infrastruktūrą (ji yra būtina viešojo transporto sistemos paslaugai teikti), t.y., neketinama kurti didesnių ar mažesnių infrastruktūros pajėgumų lyginant su esama.
- Esama viešojo transporto sistemos paslauga ir/ar jos vykdymui užtikrinti naudojamas turtas neatitinka keliamų teisės aktų reikalavimų (ne visos viešojo transporto stotelės yra pritaikytos neįgaliesiems) ir paslaugos teikimo standartų (keleivių laukimo paviljonai viešojo transporto stotelėse yra būtini siekiant užtikrinti kokybiškas ir vartotojams patrauklias viešojo transporto sistemos paslaugas).

Taip pat SVA metodui taikyti būtina tenkinti sąlygą pagal identifikuotą paslaugai teikti ar jos tęstinumui užtikrinti reikalingą turtą. Investicijų projekto atveju, turtas yra viešojo transporto stotelės ir jų infrastruktūra, kuri priskiriama prie įrenginių. Būtina sąlyga – esamų/turimų susidėvėjusių įrenginių ar jų dalių, kurių naudingas ekonominis tarnavimo laikotarpis pasibaigė, pakeitimas naujomis. Investicijų projekto atveju esami įrenginiai – viešojo transporto stotelės ir jų

infrastruktūra, kurių ekonominis tarnavimo laikotarpis yra pasibaigęs, ir kuriuos numatoma pakeisti naujais.

Vertinant alternatyvas SVA metodu, gali būti taikomi du skaičiavimo principai:

- taikant efektyvumo principą, kitų alternatyvų bendras siektinas paslaugos pokyčio rezultatas PPR (skaitinė išraiška realiąja verte) negali būti mažesnis daugiau kaip 3 proc. nuo bet kurioje alternatyvoje numatyto didžiausio siektino PPR (skaitinė išraiška realiąja verte);
- taikant veiksmingumo principą, kitų alternatyvų viešųjų ir privačiųjų šaltinių lėšų suma (realiųjų verte) negali būti mažesnė daugiau kaip 3 proc. nuo bet kurioje alternatyvoje apskaičiuotos didžiausios viešųjų ir privačiųjų šaltinių lėšų sumos (realiųjų verte).

Pagal investicijų projekto specifiką, apibrėžtas investicijų projekto PPR yra viešojo transporto naudotojų (keleivių) skaičius (9 925 tūkst. keleivių), kuris visų alternatyvų atveju yra identiškas, kadangi nepriklausomai nuo alternatyvų techninio sprendimo, projektu siekiama to pačio rezultato – pagerinti viešojo transporto paslaugos kokybę Panevėžio miesto viešojo transporto naudotojams ir tokia pačia apimtimi – pagerinti viešojo transporto paslaugos kokybę visiems paslaugos vartotojams (keleiviams). Dėl aukščiau nurodytų priežasčių, investicijų projekto atveju, skaičiavimuose turi būti taikomas efektyvumo principas.

3.6. Projekto galimybių ir alternatyvų analizės rezultatų aprašymas

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ esama situacija – Panevėžio miesto viešojo transporto tinkle yra 244 viešojo transporto stotelės, iš kurių 86 stotelėse yra įrengti keleivių laukimo paviljonai (61 stotelėje esantys 66 paviljonai įrengti ir prižiūrimi pagal paslaugų teikimo sutartį, likusiose 25 stotelėse esantys 26 paviljonai yra Panevėžio miesto savivaldybės administracijos nuosavybė). 19 paviljonų, esančių 19 viešojo transporto stotelių atitinka visus funkcionalumo, patrauklumo ir estetikos reikalavimus. Būtina atnaujinti 225 viešojo transporto stoteles, jose įrengiant būtiną keleivių laukimo infrastruktūrą (paviljonus, suoliukus, keleivių informavimo sprendimus, šiuokšlines, viešojo transporto ženklus, stoteles pritaikyti neįgaliesiems).

Kadangi numatyta investicijų vertė neviršija 15 mln. Eur, todėl „ilgasis“ veiklų sąrašas nesudaromas, iš karto sudaromas „trumpasis“ veiklų sąrašas, pagal kurį suformuluotos dvi galimos įgyvendinti alternatyvos:

- A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);
- A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);

Projekto finansinei analizei taikomas sąnaudų-veiksmingumo analizės (SVA) metodas, kadangi investicijų projekto finansavimo objektas atitinka visus Metodikoje šio SVA metodo taikymui nurodytas būtinąsias sąlygas. pagal investicijų projekto specifiką, apibrėžtas investicijų projekto paslaugos pokyčio rezultatas PPR yra viešojo transporto naudotojų (keleivių) skaičius (9 925 tūkst. keleivių), kuris visų alternatyvų atveju yra identiškas, todėl pagal Metodikos reikalavimus skaičiavimuose yra taikomas efektyvumo principas.

4. Finansinė analizė

Šiame investicinio projekto skyriuje aprašomas projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ projekto investicijų ataskaitinio laikotarpio pasirinkimas, finansinė diskonto norma; projektų lėšų sratai, investicijų finansinių rodiklių skaičiavimas.

4.1. Projekto investicijų ataskaitinio laikotarpio pasirinkimas

Projekto ataskaitinis laikotarpis yra metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, investicijų likutinės vertės, veiklos pajamų, veiklos išlaidų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Šis metų skaičius nustatomas atsižvelgiant į ekonomiškai pagrįstą projekto kuriamo ilgalaikio turto naudojimo trukmę (infrastruktūros tarnavimo laikotarpį). Šiuo tikslu identifikuojamas projekto ekonominės veiklos sektorius ir įvertinamas laikotarpis, per kurį naudingiau naudoti infrastruktūrą palaikant jos naudojimo savybes (techninis aptarnavimas, remontas ir pan.), nei sukurti reikalingą infrastruktūrą iš naujo. Viename investicijų projekte gali būti investuojama į skirtingą laikotarpį tarnaujančią infrastruktūrą. Tokiu atveju projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė nustatoma, įvertinus turto, kuriam numatoma išleisti didžiąją dalį investicijų, naudingo tarnavimo laikotarpį.

Siekiant prognozių realumo ir pagrįstumo, ilgesnis nei 30 metų trukmės projekto ataskaitinis laikotarpis nerekomenduojamas. Pagal Investicijų projektų rengimo metodikos rekomendacijas, kiekvienam sektoriui taikytini finansinės analizės laikotarpiai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 12. Rekomenduojami taikyti finansinės analizės laikotarpiai

Sektorius	Rekomenduojamas analizės laikotarpis (metais)
Aplinkos apsauga (vandentvarka ir atliekų tvarkymas)	30
Energetika	25
Plačiajuostis internetas	20
Švietimas ir mokslas	25
Transportas (geležinkeliai, keliai, miesto transportas)	30
Transportas (uostai ir oro uostai)	25
Kiti sektoriai	15

Šaltinis: Investicijų projektų rengimo metodika

Projekto ataskaitinio laikotarpio metai skaičiuojami kalendoriniais metais ir projekto veiklų pradžios metai laikomi nuliniiais metais skaičiuojant finansinius rodiklius, o ataskaitinis laikotarpis taikomas toks, kad būtų pateiktos prognozės ne trumpesniam, nei numatyta pilnų metų skaičiui. Projekto ataskaitinis laikotarpis į etapus neskaidomas. Projekto investicijų dalis, kuri bus atlikta iki projekto įgyvendinimo pradžios, bus priskirta investicijoms nuliniiais metais.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ pagrindinis ekonominės veiklos sektorius yra Transportas (geležinkeliai, keliai, miesto transportas), kadangi projekto metu numatomos investicijos į Panevėžio miesto viešojo transporto keleivių laukimo paviljonų infrastruktūrą. Tačiau investicijos numatytos į keleivių laukimo paviljonus, kurių naudingo tarnavimo laikotarpis nėra ilgas (apie 10 metų). Dėl šios priežasties, pasirenkamas finansinės analizės laikotarpis – 10 metų. Numatoma projekto įgyvendinimo ir finansinės analizės laikotarpio pradžia (nuliniai metai) – 2021 m., numatomas finansinės analizės laikotarpis iki 2031 m.

4.2. Finansinė diskonto norma

Lietuvoje įgyvendinamiems investicijų projektams finansinė diskonto norma (FDN) gali būti nustatyta atskiru Finansų ministerijos priimtu teisės aktu. Tokiu atveju, atliekant finansinę analizę, reikėtų taikyti Finansų ministerijos nustatytą FDN. Tačiau, kol valstybės lygmeniu FDN nenustatyta, finansinėje analizėje taikomas 4 proc. FDN.

Taikant realią FDN, analizė atliekama realiomis kainomis, t. y. prognozuodami pinigų srautai nėra koreguojami dėl infliacijos. Visos investicijos, atliktos iki investicijų projekto įgyvendinimo (nulinį metų), priskiriama nuliniams metams ir nėra diskontuojama. Projekto investicijų, investicijų likutinės vertės, veiklos pajamų, veiklos išlaidų, mokesčių ir finansavimo pinigų srautai taip pat nurodomi realiomis kainomis.

4.3. Projektų lėšų srautai

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ lėšų srautus sudaro projekto investicijos, projekto veiklos pajamos, projekto veiklos išlaidos, projekto mokesčiai ir projekto finansavimas.

4.3.1. Projekto investicijos

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinimui užtikrinti būtina nustatyti pagrįstą investicijų poreikį.

Kiekvienos alternatyvos investicijų poreikis yra nurodytas ankstesniuose investicijų projekto skyriuose.

Finansinė analizė turi būti atliekama pagal investicijų projektų rengimo metodikos reikalavimus metodikos priede ME Excel skaičiuoklėje, atliekant finansinę analizę, todėl projekte numatytos išlaidos paskirstomos pagal investicijų projektų rengimo metodikoje nurodytas biudžeto kategorijas.

Lentelė Nr. 13. Projekto biudžeto kategorijos pagal Investicijų projektų rengimo metodikos reikalavimus alternatyvai A1

Eil. Nr.	Kategorija	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, be PVM	PVM, Eur	Suma Eur, su PVM
1.	3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		82 000,00	17 220,00	99 220,00
1.1.	3.1.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (be reklaminio skydo) (1 vnt.)	32	16 000,00	3 360,00	19 360,00
1.2.	3.1.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (su reklaminio skydu) (1 vnt.)	60	42 000,00	8 820,00	50 820,00
1.3.	3.1.	Keleivių laukimo stotelės įrengimas (suoliukų ir kitų gerbūvio elementų montavimas, kai neįrengiamas paviljonas)	120	24 000,00	5 040,00	29 040,00
2.	4.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas		618 973,00	129 984,33	748 957,33
2.1.	4.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) be reklaminio stendo (1 vnt.)	32	163 628,00	34 361,88	197 989,88
2.2.	4.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) su reklaminio stendu (apšviestas) (1 vnt.)	60	383 120,00	80 455,20	463 575,20

Eil. Nr.	Kategorija	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, be PVM	PVM, Eur	Suma Eur, su PVM
2.3.	4.1.	Šiukšlinė	225	28 125,00	5 906,25	34 031,25
2.4.	4.1.	Atrama su ženklų	225	17 100,00	3 591,00	20 691,00
2.5.	4.1.	Suoliukas	120	27 000,00	5 670,00	32 670,00
3.	5.	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (1-4 kategorijos) susijusios paslaugos		13 800,00	2 898,00	16 698,00
3.1.	5.1.	Statinių supaprastintų techninių projektų rengimo išlaidos (supaprastintas techninis projektas)	92	13 800,00	2 898,00	16 698,00
Iš viso:				714 773,00	150 102,33	864 875,33

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Lentelė Nr. 14. Projekto biudžeto kategorijos pagal Investicijų projektų rengimo metodikos reikalavimus alternatyvai A2

Eil. Nr.	Kategorija	Objektas	Vienetų skaičius	Suma Eur, be PVM	PVM, Eur	Suma Eur, su PVM
1.	3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		82 000,00	17 220,00	99 220,00
1.1.	3.1.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (be reklaminio skydo) (1 vnt.)	32	16 000,00	3 360,00	19 360,00
1.2.	3.1.	Keleivių laukimo paviljono įrengimo darbai ir gerbūvio sutvarkymas (su reklaminio skydu) (1 vnt.)	60	42 000,00	8 820,00	50 820,00
1.3.	3.1.	Keleivių laukimo stotelės įrengimas (suoliukų ir kitų gerbūvio elementų montavimas, kai neįrengiamas paviljonas)	120	24 000,00	5 040,00	29 040,00
2.	4.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas		858 357,00	180 254,97	1 038 611,97
2.1.	4.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) be reklaminio stendo (1 vnt.)	32	201 792,00	42 376,32	244 168,32
2.2.	4.1.	Keleivių laukimo paviljonas (stogelis, sienelė suoliukas) su reklaminio stendu (apšviestas) (1 vnt.)	60	493 380,00	103 609,80	596 989,80
2.3.	4.1.	Šiukšlinė	225	112 050,00	23 530,50	135 580,50
2.4.	4.1.	Atrama su ženklų	225	18 135,00	3 808,35	21 943,35
2.5.	4.1.	Suoliukas	120	33 000,00	6 930,00	39 930,00
3.	5.	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (1-4 kategorijos) susijusios paslaugos		13 800,00	2 898,00	16 698,00
3.1.	5.1.	Statinių supaprastintų techninių projektų rengimo išlaidos (supaprastintas techninis projektas)	92	13 800,00	2 898,00	16 698,00
Iš viso:				954 157,00	200 372,97	1 154 529,97

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Pagal šias kategorijas paskirstytos investicijų išlaidos analizuojamos finansinėje analizėje.

4.3.2. Projekto investicijų likutinė vertė

Investicijų likutinė vertė – tai ilgalaikio turto vertė, pasibaigus projekto ataskaitiniam laikotarpiui. Likutinė vertė skaičiuojama tik tam turtui, kuriam įsigyti ar sukurti buvo numatytos investicijos. Investicijų vertė nurodoma įskaitant PVM.

Nustatant investicijų likutinę vertę, įvertinamos projekto investicijos ir ekonomiškai pagrįstas ilgalaikio turto naudojimo laikotarpis. Likutinė vertė apskaičiuojama tik tam turtui, kuriam įsigyti ar sukurti numatytos investicijų projekto investicijos.

Jeigu projekto ataskaitinis laikotarpis sutampa su ekonomiškai pagrįstu ilgalaikio turto naudojimo laikotarpiu, turto likutinė vertė atitiks likvidacinę turto vertę, t. y. sumą, kurią projekto organizacija gautų pardavusi turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje, įvertinus būsimas likvidavimo ar perleidimo išlaidas.

Jeigu projekto ataskaitinis laikotarpis yra trumpesnis nei ekonomiškai pagrįstas ilgalaikio turto naudojimo laikotarpis, likutinė vertė, remiantis investicijų projektų metodikos reikalavimais, nustatoma vienu iš trijų būdų:

- Nustatoma turto rinkos vertė projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (šis būdas taikomas tuo atveju, kai turtą projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje numatoma parduoti).
- Nustatomas turto nusidėvėjimas projekto ataskaitiniu laikotarpiu: iš sukurtos turto vertės atimamas nusidėvėjimas, sukauptas per projekto ataskaitinį laikotarpį.
- Įvertinamas projekto grynujų veiklos pajamų, kurias planuojama uždirbti po projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigos, vertė projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šis būdas aktualiausias tais atvejais, kai iš projekto gaunama pajamų ir šių pajamų srautas yra reikšmingas.

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju ilgalaikis turtas, kurį numatoma sukurti projekto veiklą įgyvendinimo metu, turto nusidėvėjimas nustatomas projekto ataskaitiniu laikotarpiu: iš sukurtos turto vertės atimamas nusidėvėjimas, sukauptas per projekto ataskaitinį laikotarpį. Projekto metu sukurtas turto nusidėvėjimo laikotarpis, daroma prielaida, atitinka turto naudingo tarnavimo laikotarpį, t.y. 10 metų. Privatusis VPSP partneris gali pasirinkti kitokius ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus. Visų alternatyvų atvejų visas projekto metu numatytas sukurtas turtas sukuriamas ne iš karto; pirminės esminės investicijos atliekamos pirmaisiais metais, likusios investicijos kiekvienais metais iki penktųjų finansinės analizės metų. Naudojamas tiesinis nusidėvėjimo skaičiavimo būdas. Laikoma, kad turtas susidėvi iki likutinės vertės, ne mažesnės, kaip 1 Eur. Pagal aukščiau išdėstytas prielaidas apskaičiuota kiekvienos alternatyvos metu sukurtas turto likutinė vertė.

Lentelė Nr. 15. Projekto alternatyvų likutinės vertės skaičiavimas

Alternatyva	Likutinė vertė, Eur
A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);	100 294,30
A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);	130 195,70

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Investicijų projekte numatyta, kad projekto metu sukurtas turtas, pasibaigus projekto analizės laikotarpiui, lieka privačiojo VPSP partnerio nuosavybė.

Reinvesticijos nėra numatomos, kadangi numatytas ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas sutampa arba yra ilgesnis nei finansinės analizės laikotarpis.

4.3.3. Projekto veiklos pajamos

Projekto veiklos pajamos – pajamos, kurios yra tiesiogiai gaunamos iš vartotojų už prekes ir (arba) paslaugas, kurios sukuriamos įgyvendinant projektą, tokios, kaip vartotojų tiesiogiai mokami mokesčiai už naudojimąsi infrastruktūra, žemės ar pastatų pardavimas arba nuoma, mokėjimai už paslaugas ir pan. Projekto veiklos pajamoms priskiriamos tik tos pajamos, kurios yra uždirbamos naudojant projekto metu kuriamą ar jau sukurtą turtą.

Projekto VPSP viešasis partneris – Panevėžio miesto savivaldybė pajamų iš projekto metu sukurto turto negauna. Projekto viešasis partneris numato atleisti privatųjį VPSP partnerį nuo vietinės rinkliavos už leidimą įrengti išorinę reklamą (įrengtuose naujuose keleivių laukimo paviljonuose). Rinkliavos lengvatos efektas skaičiuojamas atsižvelgiant, kad 52 keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais skydais yra ne istorinėje miesto dalyje ir 8 keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais skydais yra istorinėje miesto dalyje. Reklaminių skydo plotas (dvipusio) yra apie 3,718 kv. m. Bendras apskaičiuotas rinkliavos lengvatos efektas – 9101,67 Eur/metus.

Projekto VPSP privatusis partneris gali gauti netiesioginių pajamų iš projekto metu sukurto turto, t.y. iš keleivių laukimo paviljonuose sumontuotų reklaminių skydų reklamos ploto nuomos. Šios pajamos priskirtinos projekto pajamoms.

Projekto VPSP privatusis partnerio galimos gauti pajamos nustatytos remiantis šiomis prielaidomis:

- Siekiant alternatyvų palyginamumo, ir darant prielaidą, kad reklamos poreikis Panevėžio mieste yra ribotas, nustatomas minimalus galimas reklaminių ploto užpildymas, kuris skaičiuojamas komerciniu turiniu visus metus nuolat užpildytų reklaminių skydų skaičiumi.
- Nuolat komerciniu turiniu užpildytų reklaminių skydų santykinis skaičius per metus kinta nuo 30 reklaminių skydų 2022 metais iki 39 reklaminių skydų 2031 metais.
- Reklaminių ploto nuomos kaina (vieno reklaminių skydo) yra 90,00 Eur be PVM (įvertinus nuolaidas), per metus – 4 770,00 Eur be PVM (kainos grindžiamos viešai skelbiamų reklamos ploto nuomos rinkos kainų analize Panevėžio mieste, įvertinus galimas nuolaidas už kiekį).

Remiantis šiomis prielaidomis alternatyvų analizėje apskaičiuojamos tikėtinos privačiojo VPSP partnerio pajamos kiekvienais metais. Kitų pajamų iš projekto metu sukurtos infrastruktūros gauti neplanuojama.

4.3.4. Projekto veiklos išlaidos

Projekto veiklos išlaidos – išlaidos, kurios patiriamos eksploatuojant investicijų projekto įgyvendinimo metu sukurtą turtą viešajai paslaugai teikti. Projekto veiklos išlaidų tipus, savybes ir dydį lemia:

- infrastruktūros, kuri buvo modernizuota įgyvendinus investicijų projektą, eksploatavimo ypatumai (pastatų atveju – energetinių išteklių, komunalinės, remonto išlaidos; įrangos atveju – eksploatavimo išlaidos, priemonių ir medžiagų eksploatavimo išlaidos);
- žmogiškųjų išteklių poreikis viešajai paslaugai suteikti;
- viešosios paslaugos teikimo apimtys;
- viešosios paslaugos teikimo intensyvumas;
- kiti veiksniai.

Nustatant projekto išlaidas būtina atsižvelgti į pagrindinius veiklos išlaidų vertinimo principus:

- Vertinamos tik projekto veiklos išlaidos, atskiriant nuo visų projekto organizacijos išlaidų;
- Vertinamas pakartotinių išlaidų, skirtų iki projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigos susidėvėjusioms projekto metu sukurto turto ar jo dalims pakeisti, poreikis. Numatomų viešųjų paslaugų teikimo tęstinumui užtikrinti yra būtinos tiek reinvesticijos, tiek infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos;
- Vertinamos paskolų palūkanų išlaidos;
- Vertinamas veiklos išlaidų sumažėjimas (sutaupymas).

Jeigu tiesiogiai atskirti projekto išlaidų nuo visų projekto organizacijos išlaidų neįmanoma, naudojami šie būdai:

- palyginimo. Taikant šį būdą, lyginamos projekto organizacijos pajamos ir (arba) išlaidos nagrinėjamos alternatyvos ir esamos situacijos atvejais. Naudojant šį metodą, į projekto veiklos išlaidas įtraukiamos tik ta papildoma veiklos pajamų ir (arba) veiklos išlaidų dalis, kuri atsiranda dėl investicijų projekto įgyvendinimo.
- pro rata. Šis būdas taikomas projektams, iš kurių gaunamos pajamos. Veiklos išlaidos priskiriamos projektui pagal pro rata (proporcingumo) principą. Remiantis šiuo principu, analizuojama numatomo sukurti turto vertė ir iki projekto įgyvendinimo projekto organizacijos turėto turto likutinė vertė. Tokiu būdu veiklos išlaidoms priskiriama atitinkama procentinė visų išlaidų dalis, kurią sudaro naujai sukurti turto vertės santykis su visu organizacijos turto.
- Kiti modeliai, jeigu jie yra priimtinausi pagal investicijų projekto specifiką. Kito modelio naudojimo atveju nurodomos modelio pasirinkimo priežastys ir naudojimo principai.

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, projekto išlaidas galima priskirti tiesiogiai pagal šias prielaidas:

- Vieno keleivių laukimo paviljono valymas atliekamas 12 kartų per metus, vieno keleivių laukimo paviljono valymo kaina – 15,00 Eur be PVM (kainos grindžiamos viešai skelbiamų nuolat teikiamų valymo paslaugų rinkos kainų analize Panevėžio mieste).
- Vieno keleivių laukimo paviljono priežiūros (remonto) poreikiui pagrįsti nėra viešai ir ne viešai prieinamų duomenų (apie vandalizmą atvejus, gamtos reiškinių padaryta žala ir pan.), todėl daroma prielaida, kad keleivių laukimo paviljonų priežiūros (remonto) poreikis tiesiogiai priklauso nuo paviljonų kiekio. Daroma prielaida, kad kiekvieną paviljoną reikės remontuoti mažiausiai vieną kartą per metus. Vieno keleivių laukimo paviljono priežiūros (remonto) vidutinė kaina, ekspertiniu vertinimu (stiklų keitimas, sulaužytų suoliukų dalių keitimas, vandalizmo padarinių šalinimas) turėtų sudaryti vidutiniškai apie 180,00 Eur be PVM.
- Šiukšlių išvežimo iš viešojo transporto stotelėse įrengtų šiukšlinių organizuoja Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Šiukšlinių priežiūros išlaidos per metus (2019 metus) sudarė 8140,00 Eur (įskaitant PVM). Naujai įrengiamos šiukšlinės viešojo transporto stotelėse pakeičia esamas senąsias. Dėl šios priežasties išlaidų pokytis dėl projekto įgyvendinimo nebus patirtas, todėl šiukšlių išvežimo išlaidos prilyginamos 0 Eur.
- Vietinė rinkliava už leidimą įrengti išorinę reklamą (įrengtuose naujuose keleivių laukimo paviljonuose). Rinkliavos dydis apskaičiuotas atsižvelgiant, kad 52 keleivių laukimo

paviljonai su reklaminiiais skydais yra ne istorinėje miesto dalyje ir 8 keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais skydais yra istorinėje miesto dalyje. Reklaminių skydo plotas (dvipusio) yra apie 3,718 kv. m. Bendras apskaičiuotas rinkliavos dydis – 9101,67 Eur/metus.

Remiantis šiomis prielaidomis alternatyvų analizėje apskaičiuojamos tikėtinos privačiojo VPSP partnerio išlaidos kiekvienais metais. Kitų išlaidų dėl projekto metu sukurtos infrastruktūros patirti neplanuojama.

4.3.5. Projekto mokesčiai

Projekto mokesčiai – tai piniginiai srautai, kurie atsiranda dėl investicijų projekto veiklų įgyvendinimo.

Veiklos pajamoms tenkantis (pardavimo) pridėtinės vertės mokestis nurodomas tik tuo atveju, jeigu numatoma, kad šis mokestis bus priskaičiuojamas teikiant paslaugas ar tiekiant prekes. Akcizo, maito ir kitus mokesčiai nurodomi tik tuo atveju, jeigu numatoma, kad šis mokestis bus priskaičiuojamas teikiant paslaugas ar tiekiant prekes.

Projekto iniciatorius ir viešasis VPSP partneris – Panevėžio miesto savivaldybės administracija – nėra pridėtinės vertės mokesčio (PVM) mokėtojas, tačiau privatusis VPSP partneris, pagal numatomą veiklos apimtį, galės būti tik PVM mokėtojas, todėl šio mokesčio įtaka skaičiavimuose yra įvertinta.

Projekte taip pat įvertintas privačiajam VPSP partneriui privalomas pelno mokestis, kurio tarifas yra 15,0 proc.

Akcizo, maito ar kiti tiesioginiai mokesčiai nėra numatomi, kadangi tokie mokesčiai, projekto atveju, nėra priskaičiuojami teikiant viešojo transporto ir reklamos ploto nuomos paslaugas Panevėžio mieste.

4.3.6. Projekto finansavimas

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ finansavimo užtikrinimui numatoma, kad investicijas užtikrins VPSP būdu atrinktas partneris.

Investicijų projekte daroma prielaida, kad privatusis VPSP partneris investicijoms skolinsis lėšas (paskolos palūkanų norma laikoma pinigų finansų įstaigų paskolų nuo 1 mln. eurų euro zonos ne finansų bendrovėms, pradinis palūkanų normos fiksavimo laikotarpis nuo 1 metų – naujų susitarimų palūkanų normos, kurios 2020 m. buvo 3,56 proc.).

Daroma prielaida, kad privačiųjų ir skolintų lėšų santykis yra 20/80.

Daroma prielaida, kad minimalus VPSP privačiojo partnerio reikalaujamas veiklos pelningumas yra 5 proc.

Projekto veiklos vykdymui projekto iniciatorius pasirinko viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės būdą (koncesiją), kurio finansavimą galima užtikrinti keliais būdais:

- Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto lėšos – gali būti naudojamas tokiu atveju, kai alternatyvos metu suplanuotas techninis sprendimas neužtikrinta VPSP privačiojo partnerio pajamų, dėl ko viešasis VPSP partneris privalo projekte numatytą veiklą finansuoti savo lėšomis. Daroma prielaida, kad koncesijos mokėjimai turėtų sudaryti 160 proc. veiklos išlaidų tam, kad VPSP partnerio ekonominė veikla vykdant projekte numatytą veiklą būtų tikslinga (pelninga).

- Banko paskola – investicijų projekto atveju, viešojo sektoriaus VPSP partneriui veiklos finansavimas banko paskola yra netikslingas ir neracionalus, kadangi investicijų išlaidas finansuoja privatusis VPSP partneris, o viešasis VPSP partneris atlieka periodinius koncesijos mokėjimus, kurie yra skirti veiklai finansuoti ir banko paskola yra nefinansuoti.
- Išoriniai finansavimo šaltiniai (ES ir kitų fondų lėšos) – gali būti naudojamas tokiu atveju, jei konkretus fondas būtų paskelbęs kvietimą transporto sektoriaus infrastruktūros projektams finansuoti. Investicijų projekto rengimo metu nėra aktualių kvietimų pagal projekte numatytas veiklas.
- Tiesioginės pajamos iš projekto metu sukurtos infrastruktūros – investicijų projekto atveju, tokios pajamos yra negalimos, kadangi viešojo transporto stotelės yra viešoji miesto infrastruktūra, kuri nėra niekaip tiesiogiai apmokestinama;
- Netiesioginės pajamos iš projekto metu sukurtos infrastruktūros – investicijų projekto atveju, tokios pajamos yra galimos tokiu atveju, kai viešojo transporto stotelėse yra įrengiami keleivių laukimo paviljonai su reklaminiiais skydais, kurie gali būti naudojami ekonominei veiklai, t.y. reklamos ploto nuomos paslaugų teikimui už atlygį.

Kiekvienos alternatyvos finansavimo apimčių poreikis yra nurodytas investicijų projekto 4.3.1. poskyryje Projekto investicijos.

Projekto veiklos finansavimas kiekvienais metais apskaičiuotas atsižvelgiant į investicijų projekte pateiktas veiklos pajamų ir projekto finansavimo prielaidas. Detalūs skaičiavimai pateikti MS Excel skaičiuoklėje. Lentelėje pateikiami apibendrinti veiklos finansavimo skaičiavimai kiekvienai projekto alternatyvai.

Lentelė Nr. 16. Projekto alternatyvų veiklų finansavimo skaičiavimai

Eil. Nr.	Alternatyva	Veiklos finansavimo šaltinis	Veiklos finansavimo apimtis per projekto analizės laikotarpį, Eur be PVM
1.	A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);	Netiesioginės pajamos iš projekto metu sukurtos infrastruktūros – reklamos ploto nuomos paslaugos už atlygį	1 645 650,00
2.	A2 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva B), perkant paslaugas rinkoje (koncesija);	Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto lėšos – koncesijos mokėjimai	1 645 650,00

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Veiklos finansavimo apimtys kiekvienais finansinės analizės metais apskaičiuoti ir pateikti MS Excel skaičiuoklėje.

4.4. Investicijų finansinių rodiklių skaičiavimas

Pagrindiniai finansinės analizės rezultatai: investicijų rodikliai (FGDV(I), FVGN(I), FNIS ir SEVR), išvada dėl finansinio gyvybingumo, kapitalo rodikliai (FGDV(K) ir FVGN(K)), ir rodiklių palyginimas.

Investicijų projekto atveju yra taikomas SVA metodas, todėl pagrindines išvados formuluojamos remiantis sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklio (SEVR) reikšme.

Kiekvieno rodiklio apskaičiavimui naudojami atitinkami pinigų srautai, pagal rodiklio apskaičiavimo metodiką.

4.4.1. Investiciniai rodikliai (FGDV(I), FVGN(I), FNIS ir SEVR)

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, pagal ankstesniuose investicijų projekto skyriuose suformuluotas prielaidas, pagal metodikos reikalavimus parengtoje skaičiuoklėje atlikta pasirinktos investicijų projekto alternatyvos finansinė analizė. Finansinės analizės rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 17. Projekto finansinės analizės rezultatai

Rodiklis	Rodiklio reikšmė
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I)	342 644
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I)	15,21 proc.
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms – FMVGN(I)	9,73proc.
Finansinis naudos ir išlaidų santykis – FNIS	1,33
Finansinis gyvybingumas (realiąja išraiška)	Taip
Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis (SEVR)	-3,79

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Kaip pažymėta Metodikoje, pagrindines išvados formuluojamos remiantis SEVR reikšme.

Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I) yra didesnė už nulį, t.y. investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, diskontuoti projekto grynujų pajamų srautai padengia diskontuotus investicijų pinigų srautus ir projektas per projekto ataskaitinį laikotarpį finansiškai atsiperka. Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I) yra didesnė už finansinę diskonto normą (FDN). Finansinis naudos ir išlaidų santykis – FNIS yra didesnis už 1, t.y. projekto sukuriama finansinė nauda yra didesnė už projektui įgyvendinti reikalingas finansines išlaidas. Remiantis aukščiau nurodytomis finansinių rodiklių reikšmėmis, įgyvendinti investicijų projektą yra finansiškai naudinga.

Projekto finansiniai rodikliai rodo, kad projektas „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ yra finansiškai atsiperkantis ir sukuria finansinę naudą.

4.4.2. Išvada dėl finansinio gyvybingumo

Investicijų projektai turi būti suplanuoti taip, kad nė vienu laikotarpiu investicijų projekto įgyvendinimas ir veikla nesustotų dėl lėšų trūkumo, t.y. kiekvienais projekto ataskaitinio laikotarpio metais sukauptasis grynasis pinigų srautas nebūtų neigiamas. Projekto sukauptasis grynasis pinigų srautas parodo, ar projekto ataskaitiniu laikotarpiu numatomos įplaukos padengs išlaidas atitinkamu laikotarpiu. Atskirų metų grynasis pinigų srautas gali būti neigiamas, tačiau atskirų metų sukauptasis grynujų pinigų srautas negali būti neigiamas.

Pinigų srautų skaičiavimas atliekamas kaupiant pinigų srautus, kiekvienų metų grynąjį pinigų srautą perkeliant į vėlesnius analizės laikotarpio metus. Pagal sukauptąjį grynąjį pinigų srautą sprendžiama, ar įgyvendinant projektą pajėgiama užtikrinti reikalingus pinigų srautus per visą projekto ataskaitinį laikotarpį. Projekto organizacija turi įvertinti finansavimo poreikius ir numatyti finansavimo šaltinius poreikiui patenkinti.

Skaičiuoklėje, atlikus projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ finansinės analizės skaičiavimus, pagal ankstesniuose skyriuose nurodytus pinigų srautus, pateikiama išvada dėl projekto finansinio gyvybingumo. Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, finansinis gyvybingumas yra teigiamas.

4.4.3. Kapitalo rodikliai (FGDV(K) ir FVGN(K))

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, pagal ankstesniuose investicijų projekto skyriuose suformuluotas prielaidas, pagal metodikos reikalavimus parengtoje skaičiuoklėje atlikta pasirinktos investicijų projekto alternatyvos finansinė analizė ir apskaičiuoti kapitalo rodikliai. Finansinės analizės rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 18. Projekto finansinės analizės rezultatai

Rodiklis	Rodiklio reikšmė
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K)	185 380
Finansinė vidinė gražos norma kapitalui – FVGN(K)	15,63 proc.
Finansinė modifikuota vidinė gražos norma kapitalui – FMVGN(K)	13,30 proc.

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K) yra didesnė už nulį, t.y. investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, investicijų projekto pinigų srautai padengia savininko įnašą. Finansinė vidinė gražos norma investicijoms – FVGN(K) yra didesnė už finansinę diskonto normą (FDN). Rodiklių reikšmės rodo, kad projekto iniciatoriui finansiškai yra naudinga vykdyti investicijų projektą.

4.4.4. Projekto įgyvendinimo alternatyvų palyginimas

Skaičiuoklėje yra apskaičiuojamos kiekvienos projekto įgyvendinimo alternatyvos finansiniai rodikliai, kurie leidžia palyginti kiekvienos alternatyvos finansinę naudą.

Investicijų projekto atveju, yra taikomas SVA metodas, todėl pagrindines išvados formuluojamos remiantis sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklio (SEVR) reikšme.

SEVR reikšmė parodo investicijų projekto įgyvendinimui ir paslaugos teikimui reikalingo finansavimo požiūriu efektyviausią su paslaugos vykdymu susijusio rezultato pasiekimo sprendinį (efektyvumo principo taikymo atveju) arba veiksmingiausią sprendinį, kai su nustatyta išlaidų suma, o dar tiksliau turimu finansavimu, siekiama didžiausio paslaugos pokyčio rezultato (veiksmingumo principo taikymo atveju).

Investicijų projekto atveju, taikomas efektyvumo principas.

Mažiausia SEVR reikšmė atspindi geriausią problemos sprendimo būdą nagrinėjamų alternatyvų atžvilgiu.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, identifikuotos 3 galimos projekto veiklų įgyvendinimo alternatyvos. Šių alternatyvų finansinės analizės, kuri buvo atlikta pagal metodikos reikalavimus parengtoje skaičiuoklėje, rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 19. Projekto alternatyvų finansinės analizės rezultatai

Vertinamos alternatyvos / Vertinami rodikliai	A1	A2
Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	-3,79	-1,49
FGDV(I)	342 644	134 790
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (diskontuota vertė)	744 266	1 639 490
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (reali vertė)	864 876	1 847 248
Paslaugos pokyčio rezultatas (diskontuota vertė)	90 426	90 426
Paslaugos pokyčio rezultatas (reali vertė)	109 175	109 175

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, alternatyvos A1 atveju, SEVR rodiklis yra neigiamas ir mažesnis už alternatyvos A2. Alternatyvos A1 FGDV(I) reikšmė yra teigiama ir didesnė už alternatyvos A2, todėl finansiniu požiūriu įgyvendinti yra naudingesnė. Remiantis metodikos reikalavimais, investicijų projekto optimali įgyvendinti alternatyva yra A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija).

4.5. Finansinės analizės rezultatų aprašymas

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ pagrindinis ekonominės veiklos sektorius yra Transportas (geležinkeliai, keliai, miesto transportas). Investicijos numatytos į keleivių laukimo paviljonus, kurių naudingo tarnavimo laikotarpis nėra ilgas (apie 10 metų). Dėl šios priežasties, pasirenkamas finansinės analizės laikotarpis – 10 metų. Numatoma projekto įgyvendinimo ir finansinės analizės laikotarpio pradžia (nuliniai metai) – 2021 m., numatomas finansinės analizės laikotarpis iki 2031 m.

Planuojamos projekto investicijos sudaro 714 773,00 Eur (be PVM), kurios numatytos Statybai, rekonstravimui, remontui ir kitiems darbams, Įrangai, įrenginiams ir kitam turtui, projektavimo, techninės priežiūros ir kitoms su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusioms paslaugoms.

Projektą numatyta įgyvendinti VPSP būdu – koncesija. Investicijų projekte numatyta, kad projekto metu sukurtas turtas, pasibaigus projekto analizės laikotarpiui, lieka privačiojo VPSP partnerio nuosavybė. Pagrindiniai projekto alternatyvų finansiniai rodikliai pateikti lentelėje.

Lentelė Nr. 20. Projekto alternatyvų finansinės analizės rezultatai

Vertinamos alternatyvos / Vertinami rodikliai	A1	A2
Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	-3,79	-1,49
FGDV(I)	342 644	134 790
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (diskontuota vertė)	744 266	1 639 490
Viešųjų ir privačių šaltinių lėšos (reali vertė)	864 876	1 847 248
Paslaugos pokyčio rezultatas (diskontuota vertė)	90 426	90 426
Paslaugos pokyčio rezultatas (reali vertė)	109 175	109 175

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Optimali įgyvendinti investicijų projekto alternatyva yra A1 – Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių atnaujinimas įrengiant keleivių laukimo paviljonus ir mažąją infrastruktūrą (techninė alternatyva A), perkant paslaugas rinkoje (koncesija). Šios alternatyvos FGDV(I) reikšmė yra teigiama, ir didesnė už alternatyvos A2, todėl finansiniu požiūriu įgyvendinti yra naudingesnė.

---

5. Jautrumas ir rizikos

Projekto rizika vertinama atliekant jautrumo analizę, scenarijų analizę, nustatant kintamųjų tikimybes, įvertinant rizikas, įvertinant rizikos priimtinumą, numatant rizikų valdymo veiksmus.

5.1. Jautrumo analizė

Jautrumo analizė atskleidžia, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas daro įtaką analizuojamiems investicijų projekto rezultatams.

Jautrumo analizė atliekama atskirai keičiant prielaidas dėl kiekvieno kintamojo reikšmės ir stebint, kaip šis pasikeitimas lemia finansinius (FGDV(I) ir SEVR) rodiklius. Vienu metu keičiama tik vieno kintamojo reikšmė, nekeičiant kitų kintamųjų reikšmių.

Jautrumo analizės rezultatas yra kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas, taip pat grafiškai pavaizduota kritinių kintamųjų įtaka. Kritinių kintamųjų ir jų lūžio taškų sąrašas sudaromas, atlikus visų kintamųjų jautrumo analizę. Kritiniais kintamaisiais laikomi kintamieji, kurių reikšmei pasikeitus 1 proc., projekto FGDV(I) arba SEVR pasikeičia daugiau nei 1 proc. Įvertinus investicijų projekto specifiką (pvz., esant dideliame kintamųjų skaičiui, kurių kiekvienas turi nedidelę įtaką rezultatui), galima taikyti ir mažesnę nei 1 proc. pokytį tam, kad kintamieji galėtų būti pripažinti kritiniais.

5.1.1. Kintamųjų nustatymas

Kiekvieno investicijų projekto kintamieji gali būti suskirstyti į:

- bendruosius – bendrosios projektui taikomo finansinio modelio prielaidos, t.y. finansinė diskonto norma (FDN), socialinė-ekonominė diskonto norma (SDN), projekto ataskaitinis laikotarpis;
- tiesioginius – projekto investicijų srautai (A.1., A.2., A.3., A.4., A.5., A.6., A.7., A.8.), investicijų likutinė vertė (B.), veiklos pajamos (C.1., C.2., C.3.), veiklos ir finansinės išlaidos (D.1., D.2.), mokesčiai (E.1., E.2., E.3.), socialinio-ekonominio poveikio finansinė išraiška (H.1., H.2., ..., H.n.);
- specifinius – kintamieji, susiję su investicijų projektui būdinga specifine veikla ar jos įgyvendinimo ypatumais (pvz., paslaugos vartotojų skaičius, pajamų (paslaugos) tarifas, paslaugos kaina, vidutinis darbo užmokestis, įdarbintų asmenų skaičius, energijos kaina, sunaudojamas energijos kiekis, statybos įrangos nuomos kaina).

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, kintamieji yra šie:

- bendrieji, t.y. finansinė diskonto norma (FDN) ir projekto ataskaitinis laikotarpis;
- tiesioginiai, t.y. projekto investicijų srautai (A.3., A.4., A.5., A.6.), investicijų likutinė vertė (B.), paslaugų suteikimo pajamos (C.2.), infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos (D.1.5.) ir kitos išlaidos (D.1.6.);
- Specifinių kintamųjų nenustatyta.

5.1.2. Tarpusavyje priklausomų kintamųjų eliminavimas

Atskiri specifiniai kintamieji gali būti to paties tiesioginio kintamojo sudedamoji dalis, tai gali sąlygoti jautrumo (scenarijų) analizės rezultatų iškraipymą. Dėl šios priežasties naudojami kintamieji, kurie yra tarpusavyje nepriklausomi. Kintamųjų tarpusavio priklausomybę atskiruose finansiniuose ir (ar) ekonominiuose srautuose galima eliminuoti pasirenkant:

- tik specifinius kintamuosius, kurie veikia tiesioginius kintamuosius;
- tik tiesioginius kintamuosius, tai yra reikšmingesnius sudėtinius kintamuosius, kuriems daro įtaką specifiniai kintamieji.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, jautrumo analizėje naudojami tik tiesioginiai kintamieji, kurie nesusideda iš specifinių kintamųjų.

5.1.3. Elastingumo analizė

Elastingumo analizė parodo, kaip kiekvieno atskiro kintamojo pasikeitimas lemia analizuojamo investicijų projekto rezultatus. Elastingumo analizė atliekama šiuo eiliškumu:

- esant poreikiui (pvz., esant dideliame specifinių kintamųjų skaičiui), atliekama kokybinė elastingumo analizė, kurios rezultatas – kintamųjų, kurie turi žymią įtaką finansiniams ir ekonominiams rodikliams, sąrašas. Naudojami tie kintamieji, kuriems ankstesniuose etapuose buvo suteikta finansinė išraiška. Kokybinės elastingumo analizės tikslas yra sumažinti skaičiuojamosios elastingumo analizės metu nagrinėjamų kintamųjų skaičių,

- Atliekama skaičiuojamoji elastingumo analizė, atskirai pasirinktu procentiniu dydžiu keičiant kiekvieno pasirinkto kintamojo reikšmę ir stebint šio pakeitimo įtaką finansiniams (FGDV(I), FVGN(I), SEVR) ir ekonominiams (EGDV, EVGN) rodikliams. Rodiklių pokyčiai fiksuojami absoliučia arba procentine išraiška. Rodiklių pokyčių kreivė gali būti ne linijos formos, todėl skaičiavimai turi būti atliekami naudojant ne mažiau kaip 10 skirtingų kiekvieno pasirinkto kintamojo reikšmių.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, kiekvieno pasirinkto kintamojo reikšmės pakeitimo įtaka (procentine išraiška) finansiniams (FGDV(I), FVGN(I), SEVR) rodikliams, apskaičiuota naudojant skaičiuoklę, paruoštą pagal metodikos reikalavimus.

Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FGDV(I) pateikiama lentelėje.

Lentelė Nr. 21. Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FGDV(I)

Eil. Nr.	Pasirinktas kintamasis	Pokytis, proc.														
		-25	-20	-15	-10	-5	-3	-1	0	1	3	5	10	15	20	25
-	Projekto ataskaitinis laikotarpis	-74,33	-74,33	-74,33	-46,95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	Finansinė diskonto norma	14,58	11,56	8,59	5,67	2,81	1,68	0,56	-	-0,56	-1,66	-2,76	-5,48	-8,14	-10,76	-13,33
A.3	Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	5,69	4,55	3,41	2,27	1,14	0,68	0,23	-	-0,23	-0,68	-1,14	-2,28	-3,41	-4,55	-5,69
A.4.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	42,76	34,21	25,66	17,10	8,55	5,13	1,71	-	-1,71	-5,13	-8,55	-17,10	-25,66	-34,21	-42,76
A.5	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	0,95	0,76	0,57	0,38	0,19	0,11	0,04	-	-0,04	-0,11	-0,19	-0,38	-0,57	-0,76	-0,95
A.6.	Projekto administravimas ir vykdymas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.	Investicijų likutinė vertė	-4,94	-3,95	-2,97	-1,98	-0,99	-0,59	-0,20	-	0,20	0,59	0,99	1,98	2,97	3,95	4,94

Eil. Nr.	Pasirinktas kintamasis	Pokytis, proc.														
		-25	-20	-15	-10	-5	-3	-1	0	1	3	5	10	15	20	25
C.2.	Paslaugų suteikimo pajamos	-96,48	-77,18	-57,89	-38,59	-19,30	-11,58	-3,86	-	3,86	11,58	19,29	38,59	57,89	77,18	96,48
C.3.	Finansinės ir investicinės veiklos bei kitos pajamos	-5,39	-4,31	-3,23	-2,15	-1,08	-0,65	-0,22	-	0,22	0,65	1,08	2,15	3,23	4,31	5,39
D.1.5	Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	11,22	8,97	6,73	4,49	2,24	1,35	0,45	-	-0,45	-1,35	-2,24	-4,49	-6,73	-8,97	-11,22
D.1.6	Kitos išlaidos	21,19	16,95	12,72	8,48	4,24	2,54	0,85	-	-0,85	-2,54	-4,24	-8,48	-12,72	-16,95	-21,19

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FGDV(I) neviršija reikšmių pokyčių, išskyrus kintamuosius Projekto ataskaitinis laikotarpis, A.4. Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas, C.2. Paslaugų suteikimo pajamos, kurie daro labai reikšmingą įtaką pasirinktos alternatyvos FGDV(I).

Visų kitų kintamųjų įtaka yra nereikšminga arba mažai reikšminga.

Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FVGN(I) pateikiama lentelėje.

Lentelė Nr. 22. Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FVGN(I)

Eil. Nr.	Pasirinktas kintamasis	Pokytis, proc.														
		-25	-20	-15	-10	-5	-3	-1	0	1	3	5	10	15	20	25
-	Projekto ataskaitinis laikotarpis	-45,69	-45,69	-45,69	-24,46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	Finansinė diskonto norma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A.3	Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	6,31	5,00	3,75	2,50	1,25	0,72	0,26	-	-0,26	-0,72	-1,18	-2,43	-3,62	-4,80	-5,98
A.4.	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	57,79	43,79	31,23	19,86	9,53	5,59	1,84	-	-1,78	-5,33	-8,74	-16,90	-24,46	-31,49	-38,07
A.5	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	0,99	0,79	0,59	0,39	0,20	0,13	0,07	-	-0,07	-0,13	-0,20	-0,39	-0,59	-0,79	-0,99
A.6.	Projekto administravimas ir vykdymas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.	Investicijų likutinė vertė	-2,17	-1,78	-1,31	-0,85	-0,46	-0,26	-0,07	-	0,07	0,26	0,46	0,85	1,31	1,71	2,17
C.2.	Paslaugų suteikimo pajamos	-71,07	-56,67	-42,41	-28,21	-14,14	-8,48	-2,83	-	2,83	8,48	14,14	28,40	42,74	57,20	71,86
C.3.	Finansinės ir investicinės veiklos bei kitos pajamos	-4,01	-3,22	-2,43	-1,64	-0,79	-0,46	-0,13	-	0,13	0,46	0,79	1,64	2,43	3,22	4,08
D.1.5	Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	8,28	6,64	4,93	3,29	1,64	0,99	0,33	-	-0,33	-0,99	-1,64	-3,29	-4,93	-6,57	-8,22
D.1.6	Kitos išlaidos	15,98	12,75	9,53	6,38	3,16	1,91	0,66	-	-0,66	-1,91	-3,16	-6,31	-9,47	-12,62	-15,78

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Kintamųjų reikšmių pokyčių įtaka pasirinktos alternatyvos FVGN(I) neviršija reikšmių pokyčių, išskyrus kintamuosius Projekto ataskaitinis laikotarpis, A.4 Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas bei C.2. Paslaugų suteikimo pajamos, kurie daro labai reikšmingą įtaką pasirinktos alternatyvos FVGN(I). Kintamojo C.2. Paslaugų suteikimo pajamos įtaka FVGN(I) yra reikšmingiausia iš visų kintamųjų. Kitų kintamųjų įtaka yra nereikšminga arba mažai reikšminga.

5.1.4. Kritinių kintamųjų ir jų lūžių taškų nustatymas

Įvertinus elastingumo analizės rezultatus, kritiniais laikomi tie kintamieji, kurių reikšmei padidėjus (sumažėjus) 1 proc., bent vieno finansinio ar ekonominio rodiklio reikšmė pakinta daugiau nei 1 proc. Kritiniai kintamieji paprastai tiesiogiai lemia pagrindinius finansinius srautus: investicijas, veiklos pajamas, veiklos išlaidas ir pan. Paprastai kritinių kintamųjų skaičius neturėtų viršyti dešimties.

Kritiniams kintamiesiems taip pat skaičiuojami lūžio taškai. Finansinės analizės atveju lūžio taškas – kritinio kintamojo reikšmė, kurią pasiekus FGDV(I) tampa lygi nuliui, t. y. grynoji dabartinė pajamų vertė yra lygi grynajai dabartine verte išreikštomis išlaidoms.

Kritinių kintamųjų lūžio taškas yra skirtas nustatyti didžiausią riziką lemiančius kintamuosius, įvertinti projekto rizikingumą, suteikti daugiau informacijos apie galimas rizikos valdymo priemones.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ kritinių kintamųjų ir lūžio taškų (GDV) skaičiavimų rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 23. Kritiniai kintamieji ir lūžio taškai

Eil. Nr.	Pasirinktas kintamasis bei pokytis	(FGDV)	(nominaliai)	Rodiklis kritinio kintamojo įvertinimui		Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	Kritinis kintamasis	Lūžio taškai (GDV)	Lūžio taškai (proc. nuo plano)
				FGDV (I)	FVGN (I)				
-	Projekto ataskaitinis laikotarpis								
-	Finansinė diskonto norma								
-	Socialinė diskonto norma								
A.1	Žemė	0	0						
A.2	Nekilnojamas turtas	0	0						
A.3	Statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	77 956	82 000					420 601	440
A.4	Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	586 068	618 973	+	+	+	Taip	-	-
A.5	Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą (A.1.-A.4.) susijusios paslaugos	13 002	13 800					1 019 669	7742
A.6	Projekto administravimas ir vykdymas	0	0					-	-
A.7	Kitos paslaugos ir išlaidos	0	0					-	-
A.8	Reinvesticijos	0	0					-	-
B	Investicijų likutinė vertė	67 755	100 294					-951 915	-1505
C.2.	Paslaugų suteikimo pajamos	1 322 283	1 645 650	+	+	+	Taip	370 371	-72
C.3.	Finansinės ir investicinės veiklos bei kitos pajamos	73 823	91 017					444 197	502
D.1.5.	Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	153 728	190 800					-290 465	-289

Eil. Nr.	Pasirinktas kintamasis bei pokytis	(FGDV)	(nominaliai)	Rodiklis kritinio kintamojo įvertinimui		Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	Kritinis kintamasis	Lūžio taškai (GDV)	Lūžio taškai (proc. nuo plano)
				FGDV (I)	FVGN (I)				
D.1.6.	Kitos išlaidos	290 465	358 522					2	-100
D.2.	Gautų paskolų (G.3.1.) palūkanos	90 024	102 563					90 024	0
J.	Paslaugos pokyčio rezultatas: Viešojo transporto naudotojų (keleivių skaičius)	90 426	109 175			+	Taip	90 426	0

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, kritiniai kintamieji yra trys, t.y. kintamasis A.4 Įranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas, kuris turi didžiausią įtaką projekto FGDV (I), FVGN (I) ir SEVR, kintamasis C.2. Paslaugų suteikimo pajamos, kuris turi didžiausią įtaką projekto FGDV (I), FVGN (I) ir SEVR, bei kintamasis Paslaugos pokyčio rezultatas Viešojo transporto naudotojų (keleivių skaičius), kuris turi didžiausią įtaką projekto SEVR.

5.2. Scenarijų analizė

Standartinėje jautrumo analizėje analizuojama kiekvieno atskiro kintamojo įtaka projekto rodikliams. Scenarijų analizė yra speciali jautrumo analizės forma, kurios metu vertinama kritinių kintamųjų bendra įtaka finansiniams (FGDV(I), FVGN(I)), SEVR rodikliams. Analizė atliekama esant tariamai pesimistinei ir tariamai optimistinei įvykių klostymosi eigai (analizuotini trys–penki galimi scenarijai). Optimistinės ir pesimistinės reikšmės leidžia modeliuoti investicijų projekto rodiklius, tokiu būdu įvertinant bendrą investicijų projekto rizikingumą. Projekto finansiniai ir ekonominiai rodikliai apskaičiuojami kiekvienam kritinių kintamųjų reikšmių deriniui (scenarijui).

Skaičiuoklėje atliekama iš viso penkių įvykių klostymosi scenarijų analizė: 1 – pesimistinis; 2 – mažiau pesimistinis; 3 – realus; 4 – mažiau optimistinis, ir 5 – optimistinis. Labiausiai tikėtina reikšmė yra prilyginta 100 proc., atitinkamai didesnė ar mažesnė už 100 proc. reikšmė rodo tiesioginio kintamojo pokyčius atitinkamai į didesnę ar mažesnę pusę kiekvieno scenarijaus atveju.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, pasirenkamos rekomenduojamos scenarijų prielaidų reikšmės konkretaus scenarijaus atveju, t.y.:

- 1 – pesimistinis – neigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės didinamos 25 proc., teigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės mažinamos 25 proc.;
- 2 – mažiau pesimistinis – neigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės didinamos 10 proc., teigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės mažinamos 10 proc.;
- 3 – realus – analizuojamos labiausiai tikėtinos prielaidų reikšmės (100 proc.).
- 4 – mažiau optimistinis – teigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės didinamos 10 proc., neigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės mažinamos 10 proc.;
- 5 – optimistinis – teigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės didinamos 25 proc., neigiamą įtaką projektui darančių prielaidų reikšmės mažinamos 25 proc.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ scenarijų analizės rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 24. Jautrumo analizės rezultatai

Finansinis (ekonominis) rodiklis ir jo reikšmė	Scenarijaus pavadinimas				
	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I)	-303 627	84 136	342 644	601 151	988 912
Finansinė vidinė gražos norma investicijoms – FVGN(I)	-4,89 proc.	6,58 proc.	15,21 proc.	25,66 proc.	48,84 proc.
Finansinė modifikuota vidinė gražos norma investicijoms - FMVGN(I)	-2,01 proc.	5,46 proc.	9,73 proc.	13,90 proc.	20,66 proc.
Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis	4,48	-1,03	-3,79	-6,04	-8,75

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Scenarijų analizės rezultatai rodo, kad reikšmingai pablogėjus įtaką darančių prielaidų reikšmėms (25 proc. blogesnės reikšmės), investicijų projektas „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ negeneruoja teigiamos finansinės naudos, kadangi FGDV(I) ir FVGN(I) rodikliai tampa neigiami, o SEVR rodiklis tampa teigiamas, tačiau mažiau pesimistinio scenarijaus atveju FGDV(I) ir FVGN(I) rodikliai išlieka teigiami, o SEVR rodiklis - neigiamas.

5.3. Kintamųjų tikimybės nustatymas

Atliekant jautrumo ir scenarijų analizes, nėra atsižvelgiama į tikimybę, kad kintamasis tam tikra apimtimi gali paveikti investicijų projekto rodiklius tikrovėje, t.y. kintamojo reikšmės keitimas sąlyginiu procentiniu dydžiu nereiškia tikimybės, kad kintamasis pasikeis būtent tokiu dydžiu. Dėl šios priežasties kiekvienam kintamajam nustatomas tikimybių skirstinys, t.y. galimų kintamojo reikšmių ir kiekvienos reikšmės tikimybės sąrašas arba grafikas. Pasirinktoje investicijų projekto įgyvendinimo alternatyvoje nurodyta kintamojo reikšmė laikytina labiausiai tikėtina kintamojo reikšme.

Tikimybių skirstinį kiekvienam kintamajam galima sudaryti remiantis skirtingais šaltiniais, tokiais kaip eksperimentiniai duomenys, panašių projektų istoriniai duomenys aprašomojoje literatūroje, ekspertų konsultacijos. Jei tikimybių skirstinio duomenų tyrimo procesas nėra patikimas, rizikos įvertinimas taip pat tampa neaktualus. Tačiau šis veiksmas net ir taikant paprasčiausią formą (pvz., trikampio statistinį skirstinį) atskleidžia projekto stipriuosius ir silpnuosius aspektus, kurie yra palyginami su baziniu scenarijumi.

Kai kuriais atvejais (pavyzdžiui, neturint pakankamai ankstesnių duomenų apie panašius projektus) gali būti gana sudėtinga pateikti tinkamas prielaidas apie kintamųjų tikimybių skirstinius. Tokiais atvejais turi būti atliktas kokybinis rizikos vertinimas, siekdamį pagrįsti jautrumo analizės rezultatus.

Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, pasirinktos projekto įgyvendinimo alternatyvos kintamųjų reikšmės. Kintamųjų tikimybės skaičiavimų rezultatai pateikiami lentelėje.

Lentelė Nr. 25. Kintamųjų tikimybės analizės rezultatai

Rodiklis	Pageidaujama (minimaliai priimtina) rodiklio reikšmė	Tikimybė, kad nurodyta reikšmė bus pasiekta	Labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė
FGDV(I)	1	59,4 proc.	293 542
FVGN(I)	4,1 proc.	60,0 proc.	4,6 proc.

Rodiklis	Pageidaujama (minimaliai priimtina) rodiklio reikšmė	Tikimybė, kad nurodyta reikšmė bus pasiekta	Labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė
SEVR	-1	0,0 proc.	-6 946,06

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Kintamųjų tikimybės analizės rezultatus apskaičiuoja skaičiuoklė, parengta pagal metodikos reikalavimus. Atsižvelgiant į investicijų projekto specifiką, skaičiuoklė apskaičiuo FGDV(I), FVGN(I), SEVR tikimybes, kad bus pasiekta nurodyta reikšmė ir labiausiai tikėtinas rodiklių reikšmes. Pagal analizės rezultatus, tikimybė, kad bus pasiekta apibrėžta FGDV(I) reikšmė, lygi 59,4 proc., ir labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra geresnė nei apibrėžta FGDV(I) reikšmė. Tikimybė, kad bus pasiekta apibrėžta FVGN(I) reikšmė, lygi 60,0 proc., ir labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra didesnė nei apibrėžta. Tikimybė, kad bus pasiekta apibrėžta SEVR, yra 0,0 proc., tačiau labiausiai tikėtina rodiklio reikšmė yra reikšmingai geresnė, nei pageidaujama.

Šios reikšmės projektą inicijuojančiai organizacijai yra priimtinos, kadangi finansiniu požiūriu yra žinoma, kad investicijų projektas yra atsiperkantis, tačiau atsiperkamumas priklauso nuo privačiojo VPSP partnerio vykdomos veiklos efektyvumo.

5.4. Rizikos analizė

Rizikų vertinimas atliekamas šiuo eiliškumu:

- nustatomas kiekvieno (tiesioginio) kintamojo rizikos įvertis;
- paskirstomi rizikos įverčiai atitinkamoms rizikų grupėms;
- sumuojami rizikų grupėms priskirti įverčiai;
- kiekvieno rizikų grupės įverčio reikšmė paskirstoma pagal projekto ataskaitinio laikotarpio metus.

Kiekvieno kritinio (tiesioginio) kintamojo rizikos įverčiui apskaičiuoti pasirenkama mažiausią reikšmė, kurios (pagal kaupiamosios tikimybių kreivės duomenis) kritinis (tiesioginis) kintamasis neviršys 70 proc. atvejų. Kritinio (tiesioginio) kintamojo rizikos įvertis (absolūtus skaičius) gaunamas, iš pasirinktos reikšmės (jei reikšmė neigiama, reikšmė naudojama be minuso ženklo), atimant projekto biudžete numatytą atitinkamo kritinio (tiesioginio) kintamojo reikšmę.

Jeigu investicijų projekte, nustatyta tvarka, kritiniais kintamaisiais pasirinkti specifiniai kintamieji, juos rizikų vertinimo požiūriu būtina laikyti rizikos veiksniais ir nustatyti susijusio tiesioginio kintamojo rizikos įvertį:

- jeigu tiesioginiam kintamajam daro įtaką vienas specifinis kintamasis, tiesioginiam kintamajam naudojamas specifinio kintamojo tikimybių skirstinys ir pasirenkama mažiausia reikšmė šiame skyriuje nustatyta tvarka,
- jeigu tiesioginiam kintamajam daro įtaką daugiau nei vienas specifinis kintamasis, tiesioginio kintamojo reikšmių tikėtinas pasiskirstymas (kaupiamoji tikimybių kreivė) gaunama pritaikius Monte Carlo metodą, o tiesioginio kintamojo rizikos įvertis – šiame skyriuje nustatyta tvarka. Pagal Monte Carlo statistinio pasiskirstymo metodą daugelį kartų imamos (simuliuojamos) atsitiktinės specifinių kintamųjų reikšmės iš Kintamųjų tikimybės nustatymo skyriuje apibrėžto intervalo (skirstinio) ir apskaičiuojamos tiesioginio kintamojo reikšmės.

Kiekvieno tiesioginio kintamojo rizikos įverčius apskaičiuoja Skaičiuoklė, parengta pagal metodikos reikalavimus.

Nustačius tiesioginių kintamųjų rizikos įverčius, vertinamos projekte galinčios pasireikšti rizikos. Išskiriamos 8 rizikų grupės:

- Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė;

- Įsigyjamų (atliekamų) paslaugų kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (pagamintų) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė;
- Nepakankamo finansavimo rizikų grupė;
- Rinkai pateikiamų produktų (paslaugų, prekių) tinkamumo rizikų grupė;
- Paklausos rinkai pateikiamiems produktams (paslaugoms, prekėms) rizikų grupė;
- Turto likutinės vertės projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rizikų grupė.

Vertinant projekto rizikas būtina atsižvelgti ir įvertinti, ar konkretus rizikos veiksnys turi įtakos projektui, kaip minimizuoti šią įtaką ir tinkamai suvaldyti jos pasireiškimą. Vertinant projekte galinčias pasireikšti rizikas, atskirai kiekvienai rizikų grupei pagal rizikos pasireiškimo pobūdį atitinkamai priskiriami šių tiesioginių kintamųjų rizikos įverčiai:

- Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė–tiesioginiai kintamieji: projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su investicijomis į ilgalaikį turtą susijusios paslaugos, projekto administravimas ir vykdymas.

- Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: žemė, nekilnojamasis turtas, statyba, rekonstravimas, kapitalinis remontas ir kiti darbai.

- Įsigyjamų (atliekamų) paslaugų kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: kitos paslaugos ir išlaidos.

- Įsigyjamų (pagamintų) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: įranga, įrenginiai ir kitas turtas.

- Nepakankamo finansavimo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: paskolų palūkanos.

- Rinkai pateikiamų produktų (paslaugų, prekių) (tinkamumo rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: veiklos išlaidos (išskyrus paskolų palūkanas).

- Paklausos rinkai pateikiamiems produktams (paslaugoms, prekėms) rizikų grupė – tiesioginiai kintamieji: pajamos.

- Turto likutinės vertės projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rizikų grupė– tiesioginiai kintamieji: investicijų likutinė vertė, reinvesticijos.

Kiekvienai rizikų grupei priskyrus tiesioginių kintamųjų rizikos įverčius kiekvienoje jų rizikų įverčiai susumuojami. Tokiu būdu apskaičiuojama kiekvienoje rizikos grupių galimų pasireikšti rizikų vertė.

Skaičiuoklė savarankiškai priskiria rizikos įverčius atitinkamoms rizikų grupėms ir apskaičiuoja galimos pasireikšti rizikos atskirose rizikų grupėse vertę.

Kiekvienas rizikos įvertis pagal projekto ataskaitinio laikotarpio metus paskirstomas proporcingai šios rizikų grupės lemiamo tiesioginio kintamojo lėšų srautui.

5.5. Rizikos priimtimumo įvertinimas

Dažniausiai projekto SNA ir SVA rodikliai apskaičiuojami vertinant labiausiai tikėtiną įvertį, tačiau pagrindinis kriterijus projekto tinkamumą lemiančioms vertėms nustatyti turėtų būti tikėtina šių rodiklių vertė. Rodiklių vertės skaičiavimai grindžiami juos veikiančių kritinių kintamųjų tikimybių skirstinių duomenimis. Toks metodas leidžia ne tik teikti pirmenybę projektams, kurių rodiklių (FGDV(I), EGDV ar SEVR) tikėtinas rezultatas yra geriausias, bet ir geriau suprasti investicijų projekto rizikingumą ir atitinkamai palyginti projektus galimų pasireikšti rizikų kontekste.

Atliekant projektų vertinimus šiuo metodu, svarbu įvertinti galimą kompromisą tarp rizikingų projektų, sukuriančių reikšmingą finansinę, socialinę-ekonominę naudą, ir mažiau rizikingų, tačiau kartu sukuriančių ir mažesnę finansinę, socialinę-ekonominę naudą projektų.

Rizikos priimtimumui įvertinti:

- naudojamas Monte Carlo metodas. Pagal šį statistinio pasiskirstymo metodą daugelį kartų imamos (simuliuojamos) atsitiktinės kritinių (tiesioginių) kintamųjų reikšmės iš Rizikų analizės skyriuje apibrėžto intervalo (skirstinio) ir apskaičiuojamos investicijų projekto finansinių ir ekonominių rodiklių reikšmės. Pakartojus šį procesą apie tūkstantį kartų (didesnis simuliacijų skaičius didina rezultatų patikimumą), Monte Carlo metodo taikymo rezultatai (FGDV(I), FVGN(I), SEVR, EGDV ir EVGN rodiklių reikšmių tikėtinas pasiskirstymas) pateikiami grafiniu (pvz., kaupiamąja tikimybių kreive) arba skaitiniu (pvz., reikšmių lentele) formatu.

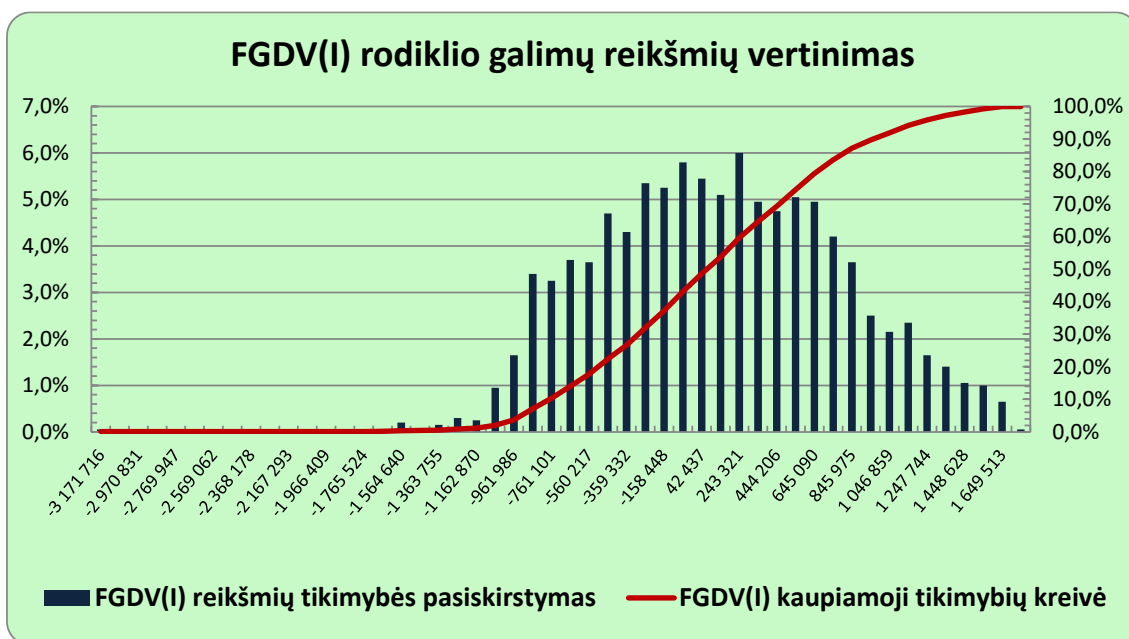
- kiekvienam rodikliui atskirai nurodoma, kokia yra tikimybė, kad rodiklio reikšmė bus nepriimtina (neigiama arba mažesnė nei nurodyta kaip pageidaujama),

- pateikiamas paaiškinimas, ar projekto organizacijai tokia neigiamų (arba mažesnių nei pageidaujama) rezultatų tikimybė yra priimtina, ir

- nustatomas labiausiai tikėtinos finansinių (FGDV(I), FVGN(I)), SEVR ir ekonominių (EGDV, EVGN) rodiklių reikšmės.

Rizikos priimtinumui vertinti naudojamus rodiklius apskaičiuoja skaičiuoklė, parengta pagal metodikos reikalavimus.

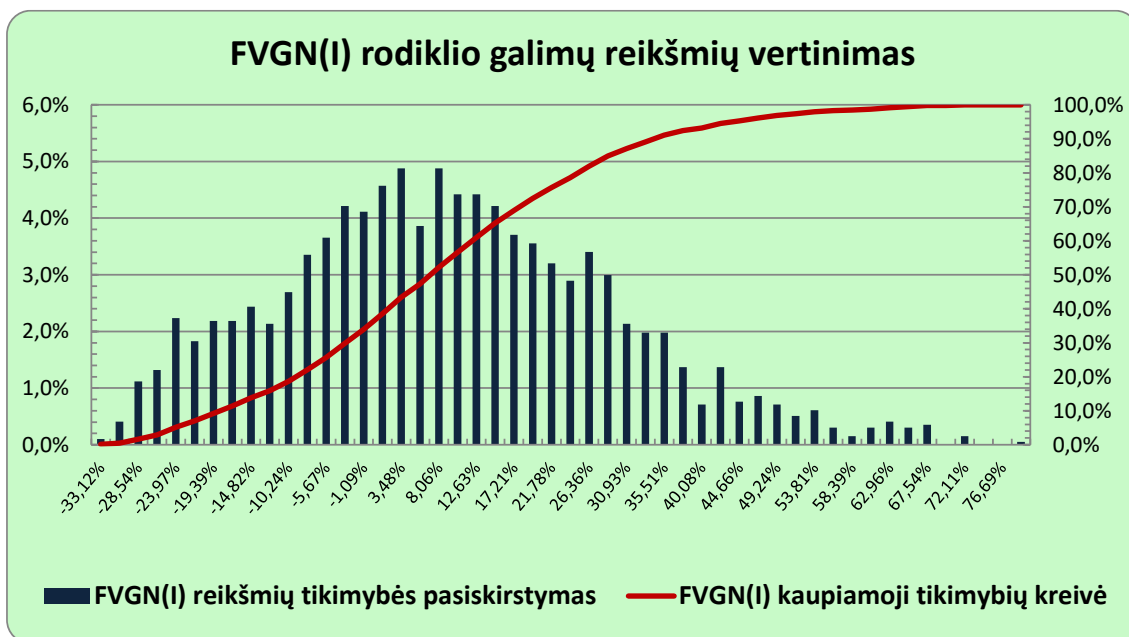
Investicijų projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ atveju, Monte Carlo metodo taikymo rezultatai (FGDV(I), FVGN(I) rodiklių reikšmių tikėtinas pasiskirstymas) pateikiami grafiniu formatu.

Paveikslas Nr. 6. FGDV(I) rodiklio galimų reikšmių vertinimas

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Pagal FGDV(I) rodiklio galimų reikšmių tikėtino pasiskirstymo vertinimo rezultatus matyti, kad tikėtina, jog projekto FGDV(I) nebus reikšmingai mažesnė, nei suplanuota.

Paveikslas Nr. 7. FVGN(I) rodiklio galimų reikšmių vertinimas

Šaltinis: Finansiniai, socialiniai-ekonominiai skaičiavimai pagal metodikos reikalavimus (MS Excel skaičiuoklė)

Pagal FVGN(I) rodiklio galimų reikšmių tikėtino pasiskirstymo vertinimo rezultatus matyti, kad tikėtina, jog projekto FVGN(I) labiausiai tikėtinos reikšmės nėra reikšmingai mažesnės, nei suplanuota ir neperžengia priimtino ribų.

5.6. Rizikų valdymo priemonių suplanavimas

Kiekvienai projekto rizikai valdyti pasirenkamas efektyviausias valdymo būdas. Pagrindiniai rizikų valdymo būdai yra:

- rizikos išvengimas – pašalinama rizikos priežastis (-ys), tokiu būdu išnyksta rizikos įvykio tikimybė,
- rizikos prevencija – mažinama rizikos pasireiškimo tikimybė arba sušvelninamas galimas rizikos poveikis projekto rezultatams, vykdant prevencines veiklas ar investuojant daugiau lėšų į infrastruktūros sukūrimą,
- apsidraudimas nuo rizikos (finansinis rizikos perdavimas draudikui) – įsigijamas draudimas nuo rizikų, nuo kurių įmanoma apsidrausti (force majeure rizikos, statybos rizikos, civilinės atsakomybės rizikos ir pan.),
- rizikos perdavimas – rizikos valdymas perduodamas tai šaliai, kuri pajėgesnė ją valdyti (pavyzdžiui, projektas įgyvendinamas pasitelkus partnerį, kuris yra įgijęs atitinkamos rizikos valdymo patirties),
- pasidalijimas rizika – šalys iš anksto apibrėžia, kokia apimtimi bus dalijamasis teigiamu (neigiamu) poveikiu, atsitikus rizikos įvykiui, ir
- rizikos prisiėmimas – riziką nusprendžiama valdyti patiems (sudaroma atitinkama organizacinė struktūra, paskirstomos atsakomybės už visas galimas rizikas projekto organizacijos viduje ir pan.), atliekant tik pasyvią rizikos stebėseną.

Dažniausia klaida vertinant rizikas yra optimistinis šališkumas, t. y. sistemiškai perdėtas optimizmas vertinant tiesioginius kintamuosius. Siekiant minimizuoti optimistinį šališkumą, rekomenduojama imtis specialių korekcijų. Šios korekcijos gali būti atliekamos didinant išlaidų vertes ir mažinant arba vėliau nei planuota vertinant projekto pajamas ar sukuriamą socialinę

ekonominę naudą. Korekcijas būtina pagrįsti empiriniais (pagrįstais patyrimu) duomenimis, gautais nagrinėjant praeityje įgyvendintus panašius projektus, taip pat ekspertų konsultacijomis, jei istorinių duomenų apie panašius projektus nėra.

Optimistinio šališkumo korekcijos leidžia geriau įvertinti projektą pirmaisiais projekto įgyvendinimo etapais. Tačiau šių korekcijų nevertėtų traktuoti kaip alternatyvaus rizikų vertinimo būdo, o tik kaip tikslesnį rizikos analizės pagrindą. Rizikos analizės pagrindu turi būti suformuota rizikos prevencijos strategija, identifikuotos konkrečios rizikos, jų pasireiškimo tikimybės, valdymo būdai ir trečiosios šalys, kurioms rizikos gali būti perduodamos (pavyzdžiui, draudimo kompanijos).

Lentelėje pateikiamos projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ rizikų grupės, veiksniai ir rizikų valdymo būdai.

Lentelė Nr. 26. Projekto rizikų grupės, veiksniai ir rizikų valdymo būdai

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
1.	Projektavimo (planavimo) kokybės rizika*	Privačiojo subjekto užsakymu parengtas statinio techninis projektas ar atskiros jo dalys yra netikslūs	Parengtas statinio techninis projektas ar atskiros jo dalys gali būti netikslūs dėl galimos paslaugų teikėjo kaltės arba galimo viešojo subjekto atsakingų darbuotojų aplaidaus požiūrio priimant parengtą dokumentą.	Privatusis subjektas prisiima rizikos valdymo priemones, kadangi jis valdo projektą metu sukurtą turtą ir jį eksploatuoja.
		Projekto tikslai ir suplanuoti rezultatai neišsprendžia problemos, dėl kurios inicijuojamas projektas	Projekto tikslai ir suplanuoti rezultatai gali neišspręsti problemos, dėl kurios buvo inicijuotas projektas dėl šališkos atsakingų asmenų nuomonės planuojant tikslus ir rezultatus.	Trečiųjų asmenų įtraukimas į sprendimo priėmimo procesą – perkama investicijų projekto parengimo paslauga, siekiant nustatyti pagrįstus ir tinkamiausius problemos sprendimo būdus bei užtikrinti, kad suplanuotos veiklos išspręstų problemas identifiкуotas problemas
		Projektavimo užduotis neleidžia pasiekti projekto tikslų ir suplanuotų rezultatų.	Projektavimo užduotyje gali būti numatyti ne visi, suplanuotiems projekto rezultatams pasiekti numatyti darbai dėl viešojo subjekto atsakingų darbuotojų galimų klaidų	Dokumentų ruošimo kokybės kontrolės užtikrinimas viešojo subjekto dokumentų rengimo procese – kelių atsakingų darbuotojų įtraukimas rengiant dokumentus ir užtikrinant jų kokybę.
		Projekto veiklos vėluoja dėl projektavimo paslaugų pirkimų procedūrų trukmės	Galimas projekto veiklų vėlavimas dėl projektavimo paslaugų viešųjų pirkimų procedūrų trukmės, kurią gali nulemti pagrįsti ir nepagrįsti pirkime dalyvaujančių ūkio subjektų skundai ir pretenzijos.	Naudojimasis gerąja patirtimi rengiant pirkimo dokumentus, aiškių ir neginčijamų reikalavimų paslaugų teikėjams nustatymas, griežtas terminų laikymasis ir pirkimų organizavimo kontrolė. Pirkimo vykdymas naudojant CVP IS priemones, siekiant išvengti klaidų ir užtikrinti pirkimo skaidrumą.
		Projektavimo paslaugų kaina nukrypsta nuo planuotos	Projektavimo paslaugų kaina nukrypti nuo planuotos gali dėl rinkos kainų pasikeitimo.	Planuojant investicijas, vykdytos konsultacijos su potencialiais paslaugų tiekėjais, siekiant nustatyti didžiausią įmanomą realų paslaugų įkainio dydį. Paslaugų įkainis

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
				numatytas su rezervu, siekiant sumažinti galimą pabrangimo riziką.
		Projektavimo paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos	Projektavimo paslaugų teikimo trukmė gali nukrypti nuo planuotos dėl paslaugos tiekėjo kaltės, dėl viešojo subjekto darbuotojų kaltės, dėl nenugalimos jėgos kaltės, trikdžių gaunant reikiamus duomenis ar dėl iš anksto nežinomų kultūros paveldo reikalavimų	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
		Paašškėja iš anksto nežinomi apribojimai dėl kultūros paveldo apsaugos reikalavimų.	Iš anksto nežinomi apribojimai gali paašškėti rengiant techninį projektą ir gavus visus tikslus duomenis apie statybos darbų objektus. Dėl šios priežasties galimi vėlavimai, taip pat aktualu, kad paslaugos tiekėjas gali netinkamai įvertinti paslaugų kainą, teikdamas pasiūlymą.	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti. Įspėjimas pirkimo dokumentuose potencialiems tiekėjams, apie galimas rizikas ir būtinybę jas įvertinti ruošiant kainos pasiūlymą.
		Projektavimui reikalingi dokumentai, kurių prieinamumą įpareigotas užtikrinti viešasis subjektas, nėra prieinami per nustatytą terminą	Dėl organizacinių priežasčių ar kitų organizacinių nesklaidumų galimas projektavimui reikalingų dokumentų prieinamumo termino pratęsimas.	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
		Pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės projektavimo (planavimo) metu.	Nenumatytos jėgos aplinkybės pasireiškimas nėra prognozuojamas, tačiau įmanomas ir galimas, dėl kurio poveikio gali būti laikinai sustabdytas projektavimo paslaugų teikimas.	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
		Viešasis sektorius projektavimo etape pakeičia nustatytus reikalavimus infrastruktūrai (įskaitant neesminius pakeitimus).	Projektavimo etapo metu, gali paašškėti aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti iš anksto, dėl kurių išskyla grėsmė nepasiekti užsibrėžtų projekto rezultatų ar reikalaujamos kokybės, dėl ko yra būtina keisti nustatytus reikalavimus infrastruktūrai.	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti. Įspėjimas pirkimo dokumentuose potencialiems tiekėjams, apie galimas rizikas ir būtinybę jas įvertinti ruošiant kainos pasiūlymą.
		Vėluojama išduoti projektavimui pradėti reikalingus dokumentus, nors jiems gauti yra pateikti visi nustatytus reikalavimus	Galimas projektavimui pradėti reikalingus dokumentų išdavimo vėlavimas dėl per didelio atsakingų darbuotojų darbo krūvio.	Suplanuota projektavimo paslaugų teikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
		atitinkantys dokumentai (ginčo dėl dokumentų turinio nėra).		
2.	Išigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizika	Sukeliama žala aplinkai atliekant rangos darbus nekilnojamo turto objekte	Rangos darbų metu įmanoma žalos aplinkai sukėlimo tikimybė dėl neatsargaus rangovo ar subrangovo atsakingų darbuotojų veikimo ar neveikimo.	Įpareigojimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatesiems partneriams apsidrausti savo civilinę atsakomybę, taip užtikrinant galimybę atlyginti galimus nuostolius.
		Privatus subjektas neužtikrina rangos darbų kokybės dėl informacijos apie objekto būklę neprieinamumo	Rangovas gali nekokybiškai atlikti darbus objekte negavęs reikalingos informacijos apie objekto esamą būklę, dėl to gali priimti netinkamus sprendimus, dėl ko gali pakenti statomam objektui.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui neatlikti darbų objektuose neturint visos reikiamos informacijos darbų kokybei užtikrinti.
		Privatus subjektas neužtikrina rangos darbų kokybės disponuodamas visa informacija apie perduodamo objekto būklę	Rangovas gali nekokybiškai atlikti darbus objekte net ir gavęs visą reikalingą informaciją apie objekto esamą būklę, dėl jo darbuotojų ar subrangovų darbuotojų neveikimo ar netinkamo veikimo.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei prisiimti kokybinius įsipareigojimus.
		Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl nepalankių oro sąlygų	Rangovas gali atlikti rangos darbus neatsižvelgęs į nepalankias oro sąlygas dėl skubėjimo vėluojant atlikti darbus.	Suplanuota rangos darbų atlikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
		Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl technologinių procesų organizavimo	Rangovas gali nekokybiškai atlikti darbus objekte dėl jo darbuotojų ar subrangovų darbuotojų neveikimo ar netinkamo veikimo dėl ko neužtikrinamas tinkamas technologinių procesų organizavimas.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei prisiimti garantinius įsipareigojimus.
		Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl žmogiškųjų išteklių.	Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl rangovo darbuotojų ar subrangovų darbuotojų neveikimo ar netinkamo veikimo	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei prisiimti garantinius įsipareigojimus.
		Vykdant rangos darbus sukeliama žala gretimose teritorijose esančiam turtui.	Vykdant rangos darbus gali būti sukeliama žala gretimose teritorijose esančiam turtui dėl neatsargaus rangovo ar subrangovo atsakingų darbuotojų veikimo ar neveikimo.	Įpareigojimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatesiems partneriams apsidrausti savo civilinę atsakomybę, taip užtikrinant galimybę atlyginti galimus nuostolius. Taip pat sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui tinkamai apsaugoti aplinką nuo statybvietėje vykstančių darbų poveikio.
		Paašškėja iš anksto nežinomi rangos darbų apribojimai	Vykdant rangos darbus gali paašškėti iš anksto nežinomi rangos darbų apribojimai dėl	Suplanuota rangos darbų atlikimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas,

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
		dėl archeologinių ir kultūros paveldo apsaugos reikalavimų.	archeologinių ir kultūros paveldo apsaugos reikalavimų, atkasus archeologiniu požiūriu vertingus radinius.	vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti. Įspėjimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatiems partneriams, apie galimas rizikas ir būtinybę jas įvertinti ruošiant kainos pasiūlymą.
		Viešas sektorius rangos darbų vykdymo etape pakeičia reikalavimus rangos darbų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus).	Rangos darbų vykdymo metu, gali paašškėti aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti iš anksto, dėl kurių iškyla grėsmė nepasiekti užsibrėžtų projekto rezultatų ar reikalaujamos kokybės, dėl ko yra būtina keisti nustatytus reikalavimus rangos darbų kokybei.	Suplanuota rangos darbų trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti. Įspėjimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatiems partneriams, apie galimas rizikas ir būtinybę jas įvertinti ruošiant kainos pasiūlymą.
		Reikalavimai rangos darbų kokybei pakeičiami privataus subjekto iniciatyva ir/arba reikalavimu.	Privataus subjekto iniciatyva ir/arba reikalavimu galimas reikalavimų rangos darbų kokybei pasikeitimas dėl nutraukto konkretaus produkto tiekimo į rinką.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei prisiimti išpareigojimus pakeičiant konkretų produktą, kurio nėra galimybių racionaliais ištekliais gauti rinkoje, į ne prastesnių kokybinių parametrų, nei projekte buvo numatytas.
		Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl subrangovų veiksmų ar neveikimo.	Rangovas gali nekokybiškai atlikti darbus objekte dėl subrangovų darbuotojų neveikimo ar netinkamo veikimo.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei prisiimti garantinius išpareigojimus.
		Pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės rangos darbų vykdymo metu.	Nenumatytos jėgos aplinkybės pasireiškimas nėra prognozuojamas, tačiau įmanomas ir galimas, dėl kurio poveikio gali būti laikinai sustabdyti rangos darbai.	Suplanuota rangos darbų trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
3.	Įsigyjamų (pagaminamų) įrangos, įrenginių ir sukuriamų produktų ar kito turto kokybės rizika	Sukeliama žala aplinkai, kuriant įrangą, įrenginius ar kitą ilgalaikį turta.	Tiekiant projekto metu įsigyjamą turta, įmanoma žalos aplinkai sukėlimo tikimybė dėl neatsargaus rangovo ar subrangovo atsakingų darbuotojų veikimo ar neveikimo.	Įpareigojimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatiems partneriams laikytis aplinkos apsaugos reikalavimų ir, esant reikalui atlyginti žala gamtai.
		Viešasis sektorius įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu pakeičia reikalavimus jų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus).	Viešasis sektorius įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu gali pakeisti reikalavimus jų kokybei, jei nustato, kad numatyta kokybė jo netenkina.	Įspėjimas pirkimo dokumentuose potencialiems VPSP privatiems partneriams, apie galimas rizikas ir būtinybę jas įvertinti ruošiant kainos pasiūlymą.
		Pasireiškia nenugalimos jėgos aplinkybės kuriant	Nenumatytos jėgos aplinkybės pasireiškimas nėra prognozuojamas, tačiau įmanomas ir galimas, dėl	Suplanuota įrangos ar prekių tiekimo trukmė su reikšmingai dideliu rezervu, įvertinus galimas

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
		įrangą, įrenginius ar kitą ilgalaikį turtą.	kurio poveikio gali būti laikinai sustabdytas prekių tiekimas.	rizikas, vėlavimus ir tikėtiną laiką iškilusioms problemoms išspręsti.
		Reikalavimai įrangai, įrenginiui ar kitam ilgalaikiam turtui pakeičiami privataus subjekto iniciatyva ir/arba reikalavimu.	Privataus subjekto iniciatyva ir/arba reikalavimu galimas reikalavimų įrangai pasikeitimas dėl nutraukto konkretaus produkto tiekimo į rinką.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privatesiems partneriams užtikrinti tiekiamos įrangos kokybę bei priiinti įsipareigojimus pakeičiant konkretų produktą, kurio nėra galimybių racionaliais ištekliais gauti rinkoje, į ne prastesnių kokybinių parametrų, nei projekte buvo numatytas.
4.	Nepakankamo finansavimo rizika	Nuostoliai dėl skirtingų finansavimo šanauų ir veiklos pajamų valiutų.	Galimi valiutų konvertavimo nuostoliai dėl skirtingų finansavimo šanauų ir veiklos pajamų valiutų	Rizika praktiškai negalima, kadangi Projektas planuojamas Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje cirkuliuoja ta pati valiuta (gaunamos pajamos), kaip ir finansuojant projektą – Eurais.
		Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų.	Galimas investicijų poreikio padidėjimas dėl padidėjusių investicijų išlaidų	Pirkimų organizavimas fiksuojant sutarčių kainas, taip siekiant išvengti augančių investicijų išlaidų. Planavimo procese darbų, prekių ir paslaugų kainos planuojamos atsižvelgiant į galimą pabrangimą.
		Finansavimo poreikis pasikeičia dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifo pasikeitimo.	Galimas finansavimo poreikio padidėjimas dėl pasikeitusio pridėtinės vertės mokesčio tarifo pasikeitimo	Reikšmingo pridėtinės vertės mokesčio tarifo didėjimo tikimybė labai maža. VPSP privatesiems partneriams ši rizika mažai aktuali, kadangi partnerio teikiamos paslaugos yra PVM objektas ir dažniausiai paslaugos teikiamos juridiniams asmenims PVM mokėtojams.
		Finansavimo poreikis pasikeičia dėl bet kurio mokesčio išskyrus pridėtinės vertės mokesčių ar rinkliavos tarifo pasikeitimo.	Galimas finansavimo poreikio padidėjimas dėl bet kurio mokesčio pasikeitimo, išskyrus pridėtinės vertės mokesčio tarifą.	Projekte nėra numatytos investicijos, kurių finansavimo dydžiu reikšmingą poveikį turėtų kitų mokesčių, išskyrus PVM, pasikeitimas. Paslaugų, prekių ir darbų kainas numatoma fiksuoti paslaugų ar rangos darbų sutartyse. Visą mokesčių, išskyrus PVM, pasikeitimo riziką, paprastai priiima VPSP privatusis partneris.
5.	Rinkai pateikiamų produktų (paslaugų, prekių) tinkamumo rizika	Infrastruktūra visiškai ar iš dalies nėra tinkama teikti sutarties nuostatas atitinkančias paslaugas, prekes ar produktus.	Projekto veiklų metu sukurta infrastruktūra gali visiškai arba iš dalies nebūti tinkama teikti viešąsias paslaugas dėl nekokybiškai atliktų rangos darbų ar nepakankamos kokybės kontrolės.	Sutartinis įpareigojimas VPSP privačiam partneriui užtikrinti atliekamų rangos darbų kokybę bei priiinti garantinius įsipareigojimus. VPSP partneris yra suinteresuotas rinkai pateikiamo produkto tinkamumu ir patrauklumu rinkai, kadangi nuo to tiesiogiai priklauso VPSP partnerio pajamos.
6.	Paklausos rinkai pateikiamiems produktams (paslaugoms, prekėms) rizika	Pasikeičia konkurentų skaičius ir jų vykdoma veikla.	Galimas konkurentų skaičiaus pasikeitimas ir dėl to sumažėjęs VPSP privačiojo partnerio	VPSP privatusis partneris teikėjas turi konkurencinį pranašumą – gali naudotis funkcionalia viešųjų paslaugų teikimui būtina infrastruktūra patraukliausiose

Eil. Nr.	Rizikų grupė	Rizikų veiksniai	Paiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
			teikiamų paslaugų patrauklumas rinkai.	miesto vietose, taip pat VPSP privatusis partneris ketinamas atleisti nuo vietinės rinkliavos už leidimą įrengti išorinę reklamą..
7.	Turto likutinės vertės projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje rizika	Nukrypstama nuo infrastruktūros būklės palaikymo plano	Galimas reikšmingesnis projekto metu sukurtos infrastruktūros būklės pablogėjimas, nei planuota, ir didesnių investicijų, būklei palaikyti, poreikis	Vidinių, aptarnaujančio subjekto, finansinių rezervų naudojimas situacijai spręsti. Nepakankant vidinių rezervų – paslaugų kainodaros peržiūrėjimas.
		Netiksliai suplanuotos infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos.	Galimas reikšmingesnis projekto metu sukurtos infrastruktūros būklės pablogėjimas, nei planuota, ir didesnių investicijų, būklei palaikyti, poreikis	Vidinių, aptarnaujančio subjekto, finansinių rezervų naudojimas situacijai spręsti. Nepakankant vidinių rezervų – paslaugų kainodaros peržiūrėjimas.

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

Rizikų valdymo priemonės gali būti užtikrintos tik tinkamai identifikavus rizikos veiksnių pasireiškimą. Dėl šios priežasties rizikų valdymo procese ypatingai svarbus tinkamas ir nešališkas projekto valdymas.

---

6. Vykdymo planas

Šiame investicinio projekto skyriuje pateikiami projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ pasirinktos alternatyvos įgyvendinimo trukmė ir etapai, projekto komandos aprašymas, įgyvendinimo trukmei turintys įtaką veiksniai, įgyvendinimo vietos, turto, į kurį investuojama įgyvendinant projektą, eksploataavimo fizinės vietos.

6.1. Projekto trukmė ir etapai

Projektui „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinti reikia atlikti tam tikras nustatytas veiklas. Kai investicijų projektas yra parengtas ir suderintas su Centrine projektų valdymo agentūra, atliekamos VPSP privačiojo partnerio atrankos (viešojo pirkimo) procedūros.

VPSP partnerystės sutarties trukmė – 10 metų.

VPSP privatusis partneris pagal sutartyje nustatytus terminus atlieka infrastruktūros įrengimo darbus, t.y.:

- Per pirmus metus parengia viešojo transporto stotelių keleivių laukimo paviljonų ir kitos infrastruktūros įrengimo supaprastintus projektus ir pastato pirmuosius 72 keleivių laukimo paviljonus, įrengia viešojo transporto stotelių ženklus ir šiuokšlines visose numatytose viešojo transporto stotelėse.
- Kasmet naujų keleivių laukimo paviljonų skaičių padidina 5 paviljonais (per antrus-penkto metus projekto įgyvendinimo metus); iš viso 20 keleivių laukimo paviljonų.
- 10 metų eksploatuoja (remontuoja, prižiūri, aptarnauja, valo) įrengtus ir esamus keleivių laukimo paviljonus.
- Pasibaigus koncesijos sutarčiai, per nustatytą laiką išmontuoja įrengtus keleivių laukimo paviljonus.

6.2. Projekto vieta

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinimo vietos – viešojo transporto stotelės Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje ir iki 2,2 km atstumu nuo Panevėžio miesto savivaldybės administracinės teritorijos ribų Panevėžio miesto savivaldybės administracinėje teritorijoje.

6.3. Projekto komanda

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploataavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ įgyvendinimo trukmei didžiausią įtaką turi projekto valdymas ir projekto įgyvendinimo grupės kompetencija. Sėkmingam įgyvendinimui užtikrinti, numatyta suburti projekto įgyvendinimo grupę, kurią sudarys Panevėžio miesto savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų specialistai, ir, pagal poreikį išoriniai konsultantai, koncesijų pirkimo būdo specialistai.

Projekto valdymo grupę sudaro ir skiria Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorius.

6.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas

Projekto „Keleivių laukimo paviljonų Panevėžio mieste įrengimo ir eksploatavimo paslaugų teikėjo parinkimas VPSP būdu“ tęstinumą užtikrina projekto įgyvendinimas VPSP būdu – koncesijos sutartimi.

Projekto veiklos vykdymo ir organizacinį, eksploatacinį ir finansinį projekto tęstinumą užtikrina VPSP privatusis partneris, atrinktas koncesijos viešojo pirkimo būdu.

6.5. Kitos išvados

Projektu numatyta spręsti siekiama išspręsti esminę Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūros problemą – esamos infrastruktūros būklė, kuri neužtikrina tinkamos paslaugų kokybės, netenkina viešojo transporto sistemos naudotojų (keleivių) poreikių, taip pat nekuria patrauklaus miesto įvaizdžio.

Lentelė Nr. 27. Projekto loginis pagrindimas

Projekto tikslas:	<i>Kompleksiškai modernizuoti viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą ir užtikrinti aukštą teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę.</i>		
Uždavinys	Projekto veikla	Fizinio rodiklio pavadinimas ir matavimo vienetas	Fizinio rodiklio siekiama reikšmė
Įrengti naują Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių infrastruktūrą	Naujų keleivių laukimo paviljonų įrengimas (paviljonai su suoliukais, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai)	projekto paslaugos pokyčio rezultatas PPR yra viešojo transporto naudotojų (keleivių) skaičius	9 925 tūkst. keleivių
	Naujos keleivių laukimo infrastruktūros įrengimas stotelėse (suoliukai, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai) (atveju, kai nepakanka lėšų įrengti paviljonus visose viešojo transporto stotelėse).		

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

Projekto finansinių rodiklių reikšmės yra teigiamos, projektą įgyvendinti finansine prasme yra naudinga.

Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos finansinių rodiklių reikšmės yra teigiamos:

- investavimo objekto A Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms FGDV(I) – 342 644; Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms FVGN(I) – 15,21 proc., Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms FMVGN(I) – 9,73 proc.; Finansinis naudos ir išlaidų santykis FNIS – 1,33, Sąnaudų efektyvumo/veiksmingumo rodiklis – (-3,79).

Priedai

---

1. Priedas. Investicijų projekto duomenų suvestinė	69
2. Priedas. Komerciniai pasiūlymai	70
3. Priedas. MS Excel skaičiuoklė	71
4. Priedas. Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių sąrašas	72

1. Priedas. Investicijų projekto duomenų suvestinė

Eil. Nr.	Investicijų projekto duomenys	Investicijų projekto duomenų aprašymas
1.	Viešoji paslauga, kurios kokybei gerinti skirtas investicijų projektas	Viešojo transporto paslauga Panevėžio miesto viešojo transporto sistemos naudotojai (keleiviai) (9 925 tūkst. keleivių per metus)
2.	Projekto tikslas	Kompleksiškai modernizuoti viešojo transporto paslaugų infrastruktūrą ir užtikrinti aukštą teikiamų viešojo transporto paslaugų kokybę.
3.	Projekto veiklos	<ul style="list-style-type: none"> Naujų keleivių laukimo paviljonų įrengimas (paviljonai su suoliukais, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai); Naujos keleivių laukimo infrastruktūros įrengimas stotelėse (suoliukai, šiukšlinės, keleivių informavimo sprendimai) (atveju, kai nepakanka lėšų įrengti paviljonus visose viešojo transporto stotelėse).
4.	Projekto iniciatorius	Panevėžio miesto savivaldybės administracija
5.	Projekto partneris (-iai)	VPSP būdu atrinktas privatusis partneris
6.	Projekto biudžetas, Eur (su PVM)	864 875,33
7.	Prašomas finansavimas, Eur	Finansavimas neprašomas
8.	Projekto įgyvendinimo vieta	Panevėžio miesto administracinės ribos ir iki 2,2 km atstumu nuo Panevėžio miesto administracinių ribų Panevėžio rajono savivaldybės administracinėje teritorijoje
9.	Projekto įgyvendinimo trukmė	60 mėn. (investicijų trukmė) 120 mėn. (koncesijos trukmė)

Šaltinis: Sudaryta autorių, 2021 m.

---

2. Priedas. Komer ciniai pasi ūlymai

---

3. Priedas. MS Excel skaičiuoklė

---

4. Priedas. Panevėžio miesto viešojo transporto stotelių sąrašas

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
1.	AGUONŲ G.	
1.1.	Aguonų g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
1.2.	Aguonų skg. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
1.3.	Aguonų skg.	Panevėžio miesto savivaldybė
1.4.	Miško g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
1.5.	Miško g.	Panevėžio miesto savivaldybė
1.6.	Smėlynės g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
1.7.	Smėlynės g.	Panevėžio miesto savivaldybė
2.	AITVARŲ G.	
2.1.	Aeroklubas (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
2.2.	Aeroklubas (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
3.	ATEITIES G.	
3.1.	Garažai (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
3.2.	Garažai	Panevėžio miesto savivaldybė
3.3.	Ateities g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
3.4.	Ateities g.	Panevėžio miesto savivaldybė
4.	AUKŠTAIČIŲ G.	
4.1.	Aukštaičių g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
4.2.	Aukštaičių g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
4.3.	J. Miltinio gimnazija (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
4.4.	J. Miltinio gimnazija	UAB „JCDecaux Lietuva“
4.5.	Staniūnų g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
4.6.	Staniūnų g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
5.	J. BASANAVIČIAUS G.	
5.1.	Algirdo g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
5.2.	Algirdo g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
5.3.	Autobusų parkas (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
5.4.	Autobusų parkas	UAB „JCDecaux Lietuva“
6.	BERŽŲ G.	
6.1.	Autobusų parkas (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
6.2.	Autobusų parkas	Panevėžio miesto savivaldybė
6.3.	Beržų g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
6.4.	Beržų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
6.5.	„Tulpė“ (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
6.6.	„Tulpė“	Panevėžio miesto savivaldybė
7.	DARIAUS IR GIRĖNO G.	
7.1.	Dariaus ir Girėno g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
7.2.	Dariaus ir Girėno g.	Panevėžio miesto savivaldybė
7.3.	Plukiai (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
7.4.	Plukiai	Panevėžio miesto savivaldybė
8.	DEMBAVOS G.	
8.1.	Dembava	Panevėžio miesto savivaldybė
9.	ELEKTROS G.	
9.1.	Elektros g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
10.	ELEKTRONIKOS G.	
10.1.	Elektronikos g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
10.2.	Elektronikos g.	Panevėžio miesto savivaldybė
11.	J. JANONIO G.	
11.1.	AB „Atra“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
11.2.	AB „Atra“	Panevėžio miesto savivaldybė
11.3.	AB „Lietkabelis“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
11.4.	AB „Lietkabelis“	Panevėžio miesto savivaldybė
11.5.	Įmonių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
11.6.	Įmonių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
11.7.	J. Janonio g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
11.8.	Tiltas (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
11.9.	Tiltas	Panevėžio miesto savivaldybė
11.10.	UAB Devold	Panevėžio miesto savivaldybė
12.	S. KERBEDŽIO G.	
12.1.	Geležinkelio stotis (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
12.2.	Geležinkelio stotis (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
12.3.	Geležinkelio stotis	Panevėžio miesto savivaldybė
12.4.	AB „Linās“ (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
12.5.	AB „Linās“	Panevėžio miesto savivaldybė
12.6.	Varpo g.	Panevėžio miesto savivaldybė
12.7.	Raginėnų g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
12.8.	Raginėnų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
12.9.	Elektros tinklai	Panevėžio miesto savivaldybė
13.	KLAIPĖDOS G.	
13.1.	Klaipėdos g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.2.	Centras „RYO“	Panevėžio miesto savivaldybė
13.3.	F. Vaitkaus g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.4.	F. Vaitkaus g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.5.	Naujamiesčio g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.6.	Nemuno g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.7.	Savitiškio g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
13.8.	Prekybos centras „Maxima“ (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.9.	Prekybos centras „Maxima“	Panevėžio miesto savivaldybė
13.10.	A. Vienuolio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
13.11.	Centras „RYO“	Panevėžio miesto savivaldybė
13.12.	S. Daukanto g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
13.13.	K. Naruševičiaus g.	Panevėžio miesto savivaldybė
13.14.	Pagojo	Panevėžio miesto savivaldybė
13.15.	Centras „Depo“	Panevėžio miesto savivaldybė
14.	KNIAUDIŠKIŲ G.	
14.1.	Kniaudiškių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
14.2.	Kniaudiškių g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
14.3.	Projektuotojų g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
14.4.	Projektuotojų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
14.5.	Prekybos centras „Iki“ (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
14.6.	Prekybos centras „Iki“	UAB „JCDecaux Lietuva“
15.	MARIJONŲ G.	
15.1.	Liepų al. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
15.2.	Liepų al.	Panevėžio miesto savivaldybė
15.3.	Marijonų g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
15.4.	Nevėžio g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
16.	MOLAINIŲ G.	
16.1.	„Šaltinio“ mokykla (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
16.2.	„Šaltinio“ mokykla	Panevėžio miesto savivaldybė
16.3.	Molainių g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
16.4.	A. Navadolio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
17.	NEMUNO G.	
17.1.	5-oji gimnazija (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.2.	5-oji gimnazija	Panevėžio miesto savivaldybė
17.3.	Poliklinika (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.4.	Poliklinika	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.5.	Taikos al. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
17.6.	Taikos al.	Panevėžio miesto savivaldybė
17.7.	J. Tilvyčio g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
17.8.	J. Tilvyčio g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.9.	„Cido“ arena	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.10.	Tulpių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
17.11.	J. Zikaro g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
17.12.	J. Zikaro g.	Panevėžio miesto savivaldybė
18.	PAJUOSTĖS PL.	
18.1.	Dembava (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
18.2.	Dembava	Panevėžio miesto savivaldybė
18.3.	Medelynas (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
18.4.	Medelynas	Panevėžio miesto savivaldybė
18.5.	Meteorologijos stotis (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
18.6.	Meteorologijos stotis	Panevėžio miesto savivaldybė
18.7.	Pajuostis (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
18.8.	Vandentiekis (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
18.9.	Vandentiekis	Panevėžio miesto savivaldybė
18.10.	Vilniaus g.	Panevėžio miesto savivaldybė
19.	PALIŪNIŠKIO G.	
19.1.	Vaivadėlių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
19.2.	Paliūniškio g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
20.	PARKO G.	
20.1.	Gražinos g.	Panevėžio miesto savivaldybė
20.2.	Kosmonautų g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
20.3.	Kosmonautų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
20.4.	Parkas (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
20.5.	Parkas	Panevėžio miesto savivaldybė
20.6.	Parko g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
20.7.	Sodra	Panevėžio miesto savivaldybė
21.	PILĖNŲ G.	
21.1.	Pilėnų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
21.2.	Dainavos g.	Panevėžio miesto savivaldybė
21.3.	Pilėnų g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
22.	PINIAVA	
22.1.	Piniava (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
22.2.	Piniava	Panevėžio miesto savivaldybė
23.	PUŠALOTO G.	
23.1.	AB „Panevėžio duona“	Panevėžio miesto savivaldybė
23.2.	Įmonių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
23.3.	Įmonių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
23.4.	Pušaloto g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
23.5.	Pušaloto g.	Panevėžio miesto savivaldybė
23.6.	Raginėnų g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
23.7.	Raginėnų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
23.8.	AB „Panevėžio stiklas“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
23.9.	AB „Panevėžio stiklas“	Panevėžio miesto savivaldybė
23.10.	Darželis „Žibutė“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
23.11.	Darželis „Žibutė“	Panevėžio miesto savivaldybė
24.	PRAMONĖS G.	
24.1.	„Aurida“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
24.2.	„Aurida“	Panevėžio miesto savivaldybė
24.3.	AB „Panevėžio stiklas“ (į centrą) galinė	Panevėžio miesto savivaldybė
24.4.	AB „Panevėžio stiklas“	Panevėžio miesto savivaldybė
24.5.	Pramonės g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
24.6.	Pramonės g.	Panevėžio miesto savivaldybė
24.7.	Techninės apžiūros centras	Panevėžio miesto savivaldybė
24.8.	Techninės apžiūros centras (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
25.	PROJEKTUOTOJŲ G.	

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
25.1.	Projektuotojų g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
25.2.	Projektuotojų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
25.3.	Prekybos centras „Maxima“	Panevėžio miesto savivaldybė
26.	<i>RAMYGALOS G.</i>	
26.1.	Katedros g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
26.2.	Kapinės (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
26.3.	Kapinės	Panevėžio miesto savivaldybė
26.4.	Prekybos bazė (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
26.5.	Ramygalos g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
26.6.	Durpyno g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
26.7.	Durpyno g.	Panevėžio miesto savivaldybė
26.8.	Kėdainių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
26.9.	Katedros g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
27.	<i>RESPUBLIKOS G.</i>	
27.1.	Teatro g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
27.2.	Anykščių g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
27.3.	J. Balčikonio gimnazija	UAB „JCDecaux Lietuva“
27.4.	Topolių al.	UAB „JCDecaux Lietuva“
28.	<i>ROŽIŲ G.</i>	
28.1.	Amerikos g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
28.2.	Amerikos g.	Panevėžio miesto savivaldybė
28.3.	A. Baranausko g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
28.4.	A. Baranausko g.	Panevėžio miesto savivaldybė
28.5.	„Rožyno“ mokykla (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
28.6.	„Rožyno“ mokykla	Panevėžio miesto savivaldybė
28.7.	Rožių g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
29.	<i>SAVITIŠKIO G.</i>	
29.1.	Centras „RYO“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
29.2.	Centras „RYO“	Panevėžio miesto savivaldybė
29.3.	Miškų urėdija (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
29.4.	Miškų urėdija	Panevėžio miesto savivaldybė
30.	<i>SENAMIESČIO G.</i>	
30.1.	UAB „Panevėžio ketus“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
30.2.	UAB „Panevėžio ketus“	Panevėžio miesto savivaldybė
30.3.	S. Kerbedžio g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
30.4.	S. Kerbedžio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
30.5.	E. Liutkevičiaus g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
30.6.	E. Liutkevičiaus g.	Panevėžio miesto savivaldybė
30.7.	Senamiesčio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
30.8.	AB „Mažeikių nafta“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
30.9.	Paliūniškio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
30.10.	UAB „Pas Katina“	Panevėžio miesto savivaldybė
30.11.	Vaišėdai (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
31.	<i>SMĖLYNĖS G.</i>	
31.1.	Alyvų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
31.2.	J. Elisono g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
31.3.	J. Elisono g.	Panevėžio miesto savivaldybė
31.4.	Įstra (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
31.5.	Įstra	Panevėžio miesto savivaldybė
31.6.	Kolektyviniai sodai (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
31.7.	Kolektyviniai sodai	Panevėžio miesto savivaldybė
31.8.	Ligoninė (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.9.	Ligoninė	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.10.	Varpo g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.11.	Varpo g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.12.	Pelkių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
31.13.	Pelkių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
31.14.	Smėlynės g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.15.	Smėlynės g.	Panevėžio miesto savivaldybė
31.16.	Šermukšnių g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.17.	Šermukšnių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
31.18.	Ukmergės g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
31.19.	Ukmergės g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
32.	A. SMETONOS G.	
32.1.	A. Smetonos g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
33.	STATYBININKŲ G.	
33.1.	Statybininkų g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
33.2.	Statybininkų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
34.	STOTIES G.	
34.1.	Stoties g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
34.2.	Stoties g.	Panevėžio miesto savivaldybė
35.	TIEKIMO G.	
35.1.	Tiekimo g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
35.2.	Tiekimo g.	Panevėžio miesto savivaldybė
35.3.	Gilėnai	Panevėžio miesto savivaldybė
36.	J. TILVYČIO G.	
36.1.	V. Alanto g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
36.2.	V. Alanto g.	Panevėžio miesto savivaldybė
36.3.	Molainiai (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
36.4.	Sodai (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
36.5.	Sodai	Panevėžio miesto savivaldybė
36.6.	J. Tilvyčio g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
36.7.	Medžiotojų g.	UAB „JCDecaux Lietuva“
37.	TINKLŲ G.	
37.1.	Paupio (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
37.2.	Paupio	Panevėžio miesto savivaldybė
37.3.	AB „Panevėžio pienas“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
37.4.	AB „Panevėžio pienas“	Panevėžio miesto savivaldybė
37.5.	Tinklų g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
37.6.	Tinklų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
37.7.	Venslaviškiai (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
37.8.	RIFAS (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
38.	TULPIŲ G.	
38.1.	Kauno g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
38.2.	Kauno g.	Panevėžio miesto savivaldybė
38.3.	Švyturio g.	Panevėžio miesto savivaldybė
38.4.	Taikos al. (galinė)	UAB „JCDecaux Lietuva“
38.5.	Taikos al.	UAB „JCDecaux Lietuva“
39.	F. VAITKAUS G.	
39.1.	F. Vaitkaus g.	Panevėžio miesto savivaldybė
40.	VASARIO 16-OSIOS G.	
40.1.	„Vyturio“ progimnazija	Panevėžio miesto savivaldybė
40.2.	Sodra	UAB „JCDecaux Lietuva“
41.	VENSLAVIŠKIO G.	
41.1.	Nevėžio užtvanka (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
41.2.	Nevėžio užtvanka	Panevėžio miesto savivaldybė
42.	VETERANŲ G.	
42.1.	Veteranų g.	Panevėžio miesto savivaldybė
43.	VELŽIO KELIAS	
43.1.	Velžio kelias (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė
43.2.	J. Biliūno g. (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
44.	VILNIAUS G.	

El. Nr.	Gatvės pavadinimas/Stotelės pavadinimas	Dabartinis valdytojas
44.1.	Savivaldybė (į centrą)	UAB „JCDecaux Lietuva“
44.2.	Savivaldybė	UAB „JCDecaux Lietuva“
44.3.	Turgus	Panevėžio miesto savivaldybė
45.	ŽVAIGŽDŽIŲ G.	
45.1.	Žvaigždžių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
46.	PAŽALVAIČIŲ G.	
46.1	Pažalvaičių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
47.	TAIKOS AL.	
47.1.	„Kalnapilis“	Panevėžio miesto savivaldybė
47.2.	„Kalnapilis“ (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
48.	P. PUZINO G.	
48.1.	J. Balčikonio gimnazija	Panevėžio miesto savivaldybė
49.	STETIŠKIŲ G.	
49.1.	Stetiškių g.	Panevėžio miesto savivaldybė
49.2.	Stetiškių g. (į centrą)	Panevėžio miesto savivaldybė
50.	Jonažolių g.	
50.1.	Jonažolių g. (galinė)	Panevėžio miesto savivaldybė

Šaltinis: Panevėžio miesto savivaldybės administracija, 2021 m.